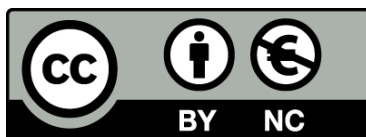

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

**Serveis bibliotecaris per a persones grans:
una nova realitat, una nova percepció (Xarxa de
Biblioteques Municipals de Barcelona)**

Guadalupe Saloni Marimón

Aquesta tesi doctoral està subjecta a la llicència **Reconeixement- NoComercial 3.0. Espanya de Creative Commons**.

Esta tesis doctoral está sujeta a la licencia **Reconocimiento - NoComercial 3.0. España de Creative Commons**.

This doctoral thesis is licensed under the **Creative Commons Attribution-NonCommercial 3.0. Spain License**.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Departament de Biblioteconomia i Documentació
Programa de doctorat: Informació i documentació en la societat del coneixement

SERVEIS BIBLIOTECARIS PER A PERSONES GRANS:
UNA NOVA REALITAT, UNA NOVA PERCEPCIÓ.
(XARXA DE BIBLIOTEQUES MUNICIPALS DE BARCELONA)

Guadalupe Saloni Marimón

Directores:
Dra. Carina Rey Martín
Dra. Concepción Rodríguez Parada

Barcelona, setembre del 2017

**PART V:
ANNEXOS**

Sumari

Annex 1 Allan Kleiman: producció científica	201
Annex 2 Estudi de 2009	225
Annex 2.1 Relació del total de biblioteques públiques a tot el territori de Catalunya, que integraren la mostra. Agrupades per comarques	227
Annex 2.2 Llistat alfabètic de <u>totes</u> les biblioteques que van respondre al qüestionari	234
Annex 2.3 Llistat de les biblioteques que varen respondre <u>negativament</u>	235
Annex 2.4 Transcripció de la informació enviada per les biblioteques, sobre els serveis oferts	236
Annex 3 Entrevistes	261
Annex 3.1 Entrevistes a persones expertes	263
Annex 3.2 Entrevistes a responsables de gestió de la Xarxa ...	279
Annex 3.3 Entrevistes a professionals de l'XBM	288
Annex 4 Pla d'acció 2017 de Biblioteques de Barcelona	295
Annex 5 Fullet Aula Digital – Programa per a més grans de 55	303
Annex 6 Directrius i recomanacions elaborades per associacions o corporacions de bibliotecaris de diferents països	309
Annex 6.1 Austràlia	311
Annex 6.2 Canadà	313
Annex 6.3 Estats Units	317
Annex 6.4 Regne Unit	321

ANNEX 1

Boomers won't be content with a collection of large print books
Allan M. Kleiman

Annex 1. Allan M. Kleiman: ‘predicar amb l’exemple’

Hem considerat interessant fer un annex per ampliar la informació sobre Alan M. Kleiman, bibliotecari vocacional, que en els molts anys d’exercici professional sempre ha compartit de manera entusiasta totes les experiències pròpies, si això podia servir per a la professió. Diríem que és un exponent del que significa ‘treballar amb l’exemple’, amb una feina de difusió incansable. Ha ensenyat biblioteconomia i ha rebut premis i distincions per la seva bona tasca.

Va ser un dels primers en escriure i insistir sobre la necessitat que la biblioteca se n’adonés de les necessitats dels grans. Ja el 1995 feia el destacable article «The aging agenda: redefining library services for a graying population»²²⁶, que hem citat anteriorment, i que convidem a no negligir.

La seva producció és destacable, i no en farem un llistat. Però parlarem d’alguns aspectes que poden ser convenientes en l’estadi inicial en què ara som. A les biblioteques que ha dirigit, Kleiman va impulsar canvis, no només sobre el paper, també físics, de distribució del fons, de distribució de mobiliari; sense complexos, fent i desfent, implicant tot l’equip.. i comunicant totes les seves experiències.

Va crear un espai dins el web de la seva biblioteca (*Senior Space*) que avui és un web d’abast nacional, amb vida pròpia.

L’experiència del *Senior Space* va ser un punt d’inflexió en la seva recerca de com respondre a la necessitat de fer front a l’envelliment generacional, i la va exposar davant l’IFLA l’any 2008, a la conferència general número 74, quan encara calia molta feina per assumir el canvi de paradigma. Al document d’aquesta conferència podem llegir:

Building upon the success of this new «space», the Library continues to develop programs and services to meet the changing needs of multi-generations of older adults and their families. [...]

«Senior Spaces» has become a marketing ‘brand’ recognized not only by our customers in Old Bridge, New Jersey but as a ‘model’ program that is changing the way libraries view service to older adults. (Kleiman, 2008)^{b227}

²²⁶ Kleiman, Allan M (1995). Op. cit.

²²⁷ Kleiman, Allan M (2008)b. Senior spaces. The library place for baby boomers, older adults & their families. World Library And Information Congress: 74th Ifla general conference and council. Quèbec, 10-14 agost.

<<https://archive.ifla.org/IV/ifla74/papers/072-Kleiman-en.pdf>>.

[Consulta: 04/04/2017].

En la seva difusió incansable i 'proselitista' de la causa de l'atenció als grans a la biblioteca, Kleiman ha compartit les seves experiències, les seves reflexions i els seus suggeriments perquè les col·leccions de les biblioteques contemplin els interessos dels grans, perquè els ofereixin espais còmodes, perquè es pensi en ells a l'hora de dissenyar els entorns web...

En la seva línia de difusió contínua, tot seguit reproduïm dues presentacions sobre el *Senior Space* inicial,²²⁸ i també la seva popular llista de 25 consells. Tal com vàrem assenyalar en citar «'Boomerize' your library collection: The basics»,²²⁹ no ens referim als exemples concrets proposats, sinó a la varietat temàtica i tipològica suggerits, a la voluntat que els serveis de la biblioteca responguin a les expectatives d'aquests usuaris; tot i així, l'adaptació de molts d'aquests 25 punts a la nostra realitat podria ser una bona font d'inspiració. Per exemple, els punts 2, 3, 5, 6, 8, 9, 12(combina amb 14), 17(combina amb 20), 19, 23, 24 i 25.

Tal com ja hem dit, el *Senior Space* d'avui ha fet molt de camí, i és tota una altra cosa. És el resultat de molts anys de feina, de reconeixement de la realitat i de reflexió i treball en comú.

Al capítol de bibliografia es relacionen les aportacions més destacables d'aquest bibliotecari.

---

²²⁸ Kleiman, Allan M (2007)b. Op. cit.

²²⁹ Kleiman, Allan M (2008)b. Op. cit.

Pennsylvania is Aging! Is Your Library Ready?

Allan M. Kleiman
Altoona, PA
July 20, 2007

Pennsylvania is Aging!

- Good Afternoon
- Thank You
- Unique Perspective on the Topic
- There is a shift in the Aging population happening all over the world!
- Opportunity for us not a challenge!

Pennsylvania Is Aging!

- Who in this room is a boomer?
- What does that mean to you?
- How do you look at growing older?
- Different from your Parents? Or Grandparents

Pennsylvania Is Aging!

- Who are "they?"
- Currently, 35 Million Seniors
- By 2030, 78 Million Seniors, close to 20% of the Population
- That's 1 in 5

Pennsylvania Is Aging!

- How do we translate this demographic change into positive library services?
- What are the implications?
- But it is more complicated than that?
- Question the notion that there is such a thing as "library services to older adults"

Pennsylvania Is Aging!

- What is Library Service to older adults now?
- What should it be in the future?
- Is it on the same par as Children's Services? Teen Services?

Pennsylvania is Aging!

- Basis for Service Today.....
- ALA RUSA RSS Guidelines for Library Service to Older Adults (1999)
- Established Broad Principles for Service

Pennsylvania Is Aging!

- How could you turn around your Library and create such a Service?
- Why do we Have to?
- Can't we just do the same thing we've been doing for the last 100 Years?
- Who Would Know the Difference?
- -----The Boomers Would!!!!!!

Pennsylvania Is Aging!

- Boomers have always thought that they can change the world
- Shift of what it means to grow older
- Change in what retirement means
- Change in almost all facets of American Life

Pennsylvania Is Aging!

- What the Boomers are beginning to do is create a New Life Stage Between Careers and Old Age
- Something that really has not previously happened!
- And everyone in this room is going to be an active participant in the process

Boomer and Post Boomers

- "the baby boomers will turn their golden years into an intense time of social activism, volunteerism, and lifelong learning." "in retirement, the Woodstock generation will still be trying to change the world."
- (Prime Time by Marc Freedman)

Pennsylvania Is Aging!

- How will this effect our libraries?
- The Boomers "force" us to look at Library Services to Adults and Older Adults in a different way!
- Now—3 Groups of Older Adults
- 40-60, 60-80, 80-100
- Active vs. Inactive

Pennsylvania is Aging!

- Now .....we need to create library programs that serve the 3 generations:
- Boomers, Older Adults and the Elderly
- We need to continue what we have been doing plus expand to serve this "new generation!"

Boomer and Post Boomers

- The Boomers give us an opportunity to change the library from a passive entity to one which is a catalyst
- The library will become the center of town in every community--
- to be the place for public debate and discussion
- to allow for individual instruction
- allow for group learning and discovery

Pennsylvania Is Aging!

- We want to HOOK the Boomers in Now!
- Many have not used the Library in years
- Re-introduce the Library/Services
- We need to get the Boomers Out of Barnes & Noble!
- Boomers are going to redefine retirement and we want our Libraries to be a part of that

Pennsylvania Is Aging!

- Boomers will be looking for Places for
- Information
- Recreation
- Education
- Socialization
- What Better Place Than Your Library?

Pennsylvania Is Aging!

- Most difficult Boomer to attract?
- Men or Women?
- Have not used the library very much
- Rarely took the kids to the library
- Bought paperbacks at B&N
- Library collections are women oriented
- Men's Books are Fewer

Pennsylvania Is Aging!

- What do the Boomers want?
- Want it NOW!
- Don't Want to Wait!
- Expect Good Customer Service!
- Can go Elsewhere!
- Are Internet savvy!
- Don't really need libraries!!!!!!

Pennsylvania Is Aging!

- ....this post-World War II generation, healthier than their parents, will expect the 21st century library to be a cross between the traditional library, a 24/7 learning center and a community college.
- Allan M. Kleiman

Pennsylvania Is Aging!

- "Boomers won't be content with a collection of large-print books, and all the library staff will have to be involved in providing services, not just the Outreach Staff. There will be a new kind of adult and older adults services created to lure the Boomers into Libraries." Allan M. Kleiman

Pennsylvania Is Aging!

- "Boomers will expect creative, exciting and stimulating programming and exhibits, enhanced technology, small meeting rooms and large spaces for discussions." Allan M. Kleiman
- Libraries need to acknowledge this new exciting challenge that's coming and get ready and plan for it.....

Pennsylvania Is Aging!

- So this is an opportunity for Revolution
- So this is an opportunity to change
- So this is an opportunity for us to develop a new vision of what growing older is
- So this is a new direction in library services to the baby boomers, older adults and the elderly

Pennsylvania Is Aging!

- Now, we know all the facts—
- What Can we do?
- What are some ideas to rethink your library and the services that we provide?
- Here are some suggestions—

Ideas--The Physical Library

- Layout
- Circulation/Self-Check Out
- Coffee/Food/Prune Juice Bar/Teas
- Conversation Areas
- Drive-thru window
- Policies....are they "senior" friendly

Ideas--Marketing

- Traditional plus--
- Web based marketing
- E-Mail (not text message)
- RSS Feeds
- Podcasts
- Cell Phones
- Other Technology....we don't know

Ideas--Marketing, cont.

- Begin Now----Reaching Out to People at their Workplace
- Begin to borrow ideas from the Boomer Gurus---
- Ken Dychwald, www.agewave.com
- Mary Furlong, www.maryfurlong.com

Ideas--Civic Engagement

- What is Civic Engagement?
- Volunteering
- Fundraising
- Boomers working with Seniors
- Develop a Senior Services Advisory Board
- Develop a Talent/Exchange Pool
- Develop a Volunteer/Exchange Pool

Ideas--Collections

- How will they Change?
- Traditional plus
- 24/7 Library
- E-Books (According to Overdrive, Readers are 44 Years old and 70% Women)
- E-Music, E-Video

Ideas--Collections, cont.

- Retirement
- Financial Security
- Travel, Leisure
- Caring for Aging Parents
- 2nd Career Information
- Volunteer Opportunities
- Course/School Opportunities

Ideas--The Library Should Become a Community Info Center

- Community Information Board
- Volunteer Opportunities
- Employment for Seniors (Boomers)
- Center for Transitioning from Full time work to part-time work or plain retirement

Ideas--Technology

- What's Next?
- What Type of Training Are You Doing?
- Boomers will want the latest gadget
- Use the library for training
- Implications, Library Staff stay abreast of latest technology and train
- Gaming & Seniors

Ideas--Technology

- Social Networking & Older Adults
- Blogging
- Senionet.com
- ThirdAge.com
- Eons.com
- Cranky.Com
- Eldr.Com

Ideas--Programming

- Traditional plus?
- Not your grandma's BiFolkal kit
- Reflect Culture, History, Times of the 60's, 70's, 80's and 90's (Nostalgia)
- The Rolling Stones vs. Big Bands
- Idea: Hold a Festival!

Ideas--Programming, cont.

- Start Now to Hook (40-60 Year Olds)
- Retirement
- Investing
- Humanities Based Programming
- National Issues Forums

Ideas-Programming Structures

- Look at Models:
- Elderhostel
- Centers for Retirement
- Community Colleges
- Joint-Courses (Partnerships)

Pennsylvania is Aging!

- 25 Ideas to Serve the Active Older Adults and the Baby Boomers

Nota ²³⁰

²³⁰ Al final de la presentació es reproduïxen les «25 idees».

“Senior Spaces”

- New Concept in Library Service
- Libraries for the Future
- Old Bridge Public Library
- Why are we doing this?
- Natural Progression in the development
- Everyone wants their place in the Library

“Senior Spaces”

- Opened June 8th, Phase I
- 3 Generations of Older Adults
- What will we have?
- Places to sit, relax, enjoy a book or a cup of coffee
- Computers, widescreen, special software

“Senior Spaces”

- TV/VCR/DVD Player
- Phonograph/CD/Cassette Player
- Cable TV Playing
- Memory Case for Display/Discussion
- Books, etc. etc. arranged by subject in a bookstore like atmosphere

“Senior Spaces”

- Phase II, Summer
- Document this Project on the Web
- Continue to Develop our Advisory Board
- Begin to get our “Classroom Ready” for September
- Integrate this space into everything we do—“summer reading club”

“Senior Spaces”

- Phase III, Fall 2007
- Develop Daily Programs that meet the needs of all 3 generations
- Partnering with SENIORNET
- Continue to Find Additional Partners, local hospitals, etc.
- End of 2008, Mainstream Service!

Resources

- Baby Boomer Headquarters (www.bbhq.com)
- Reinventing Aging: Baby Boomers and Civic Engagement (Harvard School of Public Health)
www.reinventingAging.org
- Civic Ventures (www.civicventures.org)
- Libraries for the Future (www.lff.org)

Resources

- Boomer Project (www.boomerproject.com, Matt Thornhill) Newsletter
- WHCOA 2005 (www.whcoa.gov)
- ALA WHCOA Site (<http://cs.ala.org/ra/whitehouse>)
- John Beck, Got Game (How the Gamer Generation is Reshaping Business Forever) and look at OCLC Newsletter No. 267

Resources

- ...article The Big Bang, discusses how to create environments for the Boomers and the Gamers (Jan-Feb-March 2005)

Pennsylvania Is Aging!

- Libraries need to acknowledge this new exciting challenge that's coming and get ready and plan for it.....
- So, I presented some ideas--I hope that you begin to think about the demographic changes that are coming and how your library can be a POSITIVE force for the Baby Boomers

Pennsylvania is Aging!

- Do it For Your Mother!
- Do it for Your Grandmother!
- Do it for Yourself!

- Re-think what you do for older adults, now! And in the future.....

Pennsylvania is Aging!

- Remember.....
- WHO ISN'T AGING!

- Thank You!

Pennsylvania Is Aging!

- Presented by
- Allan M. Kleiman
- Assistant Library Director, Old Bridge Public Library
- Past Chair, ALA's Library Service to an Aging Population Committee
- kleiman@aol.com

25 IDEAS TO SERVE ACTIVE OLDER ADULTS AND THE BABY BOOMERS

Compiled by Allan M. Kleiman

Chair, ALA RUSA RSS Library Service to an Aging Population Committee

These are some ideas that libraries can use as starting points, to serve older adults and baby boomers. What can you add to the list?

- 1.** Establish Senior Day during Older Americans Month in May
- 2.** Host Tax Counseling during Tax Season
- 3.** Start an Oral History Project on Community Life in the 1950's, 1960's and 1970's
- 4.** Celebrate Veterans Day with Oral History Events from the Korean & Vietnam Wars
- 5.** Develop Inter-generational Genealogy Projects
- 6.** Establish a Senior Services Advisory Board including Baby Boomers to Develop Ideas
- 7.** Host a Program during Older Americans Month for the 5 Oldest Community Residents
- 8.** Organize a Great Issues Discussion Group, including Boomers and Older Adults
- 9.** Develop Meaningful Volunteer Opportunities for Baby Boomers at Your Library
- 10.** Host a Book Discussion Program on Best Sellers of the 1960's and 1970's
- 11.** Develop a Community Bulletin Board Where People Can Post Volunteer Options
- 12.** Organize a "Lifelong Learning" institute at Your Library with Peers Teaching Peers
- 13.** Develop a "SENIORNET" type Computer Lab Utilizing Older Adults and Baby Boomers as Peer-to-Peer Instructors
- 14.** Partner with a Local Bank to Offer Pre-Retirement Financial Programming
- 15.** Develop "fun" Programming for Baby Boomers, like, "Remembering the Beatles"
- 16.** Organize Monthly Cultural Programs that Reflect the Community's Diversity
- 17.** Utilize Active Seniors and Baby Boomers to Assist with Homebound Delivery of Books
- 18.** Invite the Local Garden Club to Exhibit Samples of Flowers Each Month
- 19.** Develop Booklists for Distribution that Focus on Senior & Boomer Issues and Concerns
- 20.** Utilize Seniors and Baby Boomers to Volunteer to Give Tours of the Library to Groups
- 21.** Encourage the Local Historical Society to Partner with the Library on Programming
- 22.** Develop and Area with the Library for Older Adults & Baby Boomers to "Chat"
- 23.** Designate a Library Staff Member as a "Senior & Boomer Services Librarian"
- 24.** Develop a Library Marketing Plan to "Target" Older Adults and Baby Boomers
- 25.** Develop Relationships With Other Local Agencies that Serve Older Adults and the Baby Boomers

"Senior Spaces"

**The Library Place for Baby Boomers,
Older Adults & their Families**

Pennsylvania Library Association Conference
October 15, 2007

"Senior Spaces"

- There is a shift in the aging population happening all over the world!
- Opportunity for us not a challenge!
- New Era in Library Service to the Baby Boomers and Older Adults is Starting Here Today!!!!

"Senior Spaces"

- Welcome to the Old Bridge Public Library
- "Senior Spaces" Project
- Opened on June 8, 2007
- That's Why You're All Here—to See What we did, how we did it and how you can do it at your library!

"Senior Spaces"

- Why "Senior Spaces"
- Response: Why Not!
- It's Not a New Concept
- Libraries Have Children's Rooms, YA Rooms, Special Collections

"Senior Spaces"

- Yes, we have children's rooms, so what?
- Children's & YA Rooms Were Not Always the Norm in the Library World—in fact YA Was Dying Out 10 Years Ago
- But it's more complicated than that?
- Yes, the Boomers are Coming! Look Out—the sky is falling!

"Senior Spaces"

- How do you think about what Library Service to older adults now?
- Positive=Younger Older Adults (Boomers)
- Negative=Elderly
- Is OAS on the same par as Children's Services? Teen Services? NOOOO!

"Senior Spaces"

- We didn't Create Senior Spaces in a Vacuum—
- We know that the Boomers are Coming at the Same Time Older Adults are Living Longer
- We know that LFF was developing senior spaces to serve the boomers

"Senior Spaces"

- We Wanted to Create a Space to Serve All 3 Generations of Older Adults
- We wanted to Create a Space that Would be Welcoming, Inviting and Comfortable
- We wanted to create a space that would have books and reading at the center

"Senior Spaces"

- We wanted a Space where People Could do Some Self-Paced Learning
- We Wanted a Space Where the Community Could Gather and Chat or Take a Class or Learn to Write Poetry or Just Socialize
- We wanted something on par with our YA Service

"Senior Spaces"

- So.....how to begin
- Snuck the Concept into our Strategic Plan
- Needed Money????? Maybe!
- But Money is Nice
- Where to Get it?

"Senior Spaces"

- Looked at the Trading Spaces Model
- Regional Library Cooperative, Infolink asked for \$\$\$\$\$ which we matched
- \$10,000 from Infolink and \$10,000 from the Library
- NJ State Library finally came through on June 8th—with \$10,000 more!

"Senior Spaces"

- Don't Moan!
- Firstly, we are a pilot project, a laboratory, somewhere where we will experiment, make mistake, find things out
- Share Them With You
- You Don't Need \$30,000!

"Senior Spaces"

- What You Need is.....
- Change of Attitude
- Some Furniture Moving Experience
- Hammer & Nails???? Maybe
- Ability to Think About What You Are Already Doing and Translate It
- A Lot of Imagination!!!!!!!!!!!!!!

"Senior Spaces"

- Here is how I started-----
- What Did I Have Money to Buy?
- What Furniture Was Still Good?
- "Red" as the "Senior Spaces" Color
- Decided Not to Spend Money on an Architect
- Had to "Blend-in" with the Library

"Senior Spaces"

- Spent Weeks Looking at Library Catalogs, Library Vendors
- Bro-Dart Tables (Wheelchair Height)
- Chairs (Demco)
- Computers (Dell)
- Rocking Chairs (Highsmith, Gaylord)
- Begged, Borrowed & Stole....

"Senior Spaces"

- Layout---
- In My Head—I Knew What I Wanted?
- Nothing is in Stone!
- Re-arranged "Senior Spaces" 3 Times
- Each Time I Like it Better and Better!
- Is it Perfect? No—Why Should it Be?

"Senior Spaces"

- Why the Name?
- Trading Spaces, Mt. Laurel Project
- Never Thought That it Would Stick
- So, Each Part of the "Space" has a Different Role or Function, so.. "spaces"
- People Do Not Like the "Senior Part!"

"Senior Spaces"

- Especially Our Advisory Board!
- Unofficial Board Until September 2007
- Our: Savvy Seniors, Craft Club & Senior Fridays
- Two Meetings, On Our Way!
- Program Ideas and Future Direction for the Library

"Senior Spaces"

- So... Now... Let me Give You a Tour of Phase I, of "Senior Spaces"

"Senior Spaces"

- Phase II
- Website by Infolink (Document)
- Website by Library (Current)
- Blog (Current plus Comment)
- Senior Involved with Web 2.0
- Train Them to Use Technology
- Train Them to Take Pics & Blog

"Senior Spaces"

- Kick-off November 8—Wii
- December-January Classroom Up
- Technology Classes Integrated into "Senior Spaces"
- Development of New Classes
- Work with Seniornet & Generations Online

"Senior Spaces"

- Phase III, Fall 2007-Summer 2008
- Develop Daily Programs that meet the needs of all 3 generations
- Partnering with SENIORNET
- Continue to Find Additional Partners, Raritan Bay Medical Center
- End of 2008, Mainstream Service!

"Senior Spaces"

- This is How I Would Start—
- Look at Your Library
- Can you Re-arrange Furniture to create a definable "space"
- Move Large Print Books Near That Space
- Place to Develop Seasonal Displays

"Senior Spaces"

- Can You Get an Advisory Board Together
- Can You Create Some Signage That Indicates That There is a Space for Seniors & Boomers
- Bulletin Board to Help Focus on Articles and News of Interest

"Senior Spaces"

- Gear Technology Training to This Age Group
- Plan Programming That Meets the Needs of These Ages
- "Identity" in Your Library, Brochures, Newsletters, in Your Service Plan
- Get the Community Involved

"Senior Spaces"

- Libraries need to acknowledge this new exciting challenge that's coming and get ready and plan for it.....
- So, I presented some ideas—I hope that you begin to think about the demographic changes that are coming and how your library can be a POSITIVE force for the Baby Boomers

"Senior Spaces"

- Enough Words.....
- Visit Us Anytime on the Web or in Person at:
- Seniorspaces.blogspot.com
- Infolink.org/seniorspaces

"Senior Spaces"

- Thank You
- Allan M. Kleiman
- akleiman@aol.com
- akleiman@oldbridgelibrary.org
- seniorspaces@oldbridgelibrary.org

ANNEX 2

**...estem engegant un projecte de dinamització de la biblioteca
pensat per a gent gran.**

Annex 2. Estudi de 2009

Annex 2.1 Relació del total de biblioteques públiques a tot el territori de Catalunya, que integraren la mostra. Agrupades per comarques.

PALLARS SOBIRÀ

Biblioteca Pública de Sort

ALTA RIBAGORÇA

Biblioteca Municipal (El Pont de Suert)

PALLARS JUSSÀ

Biblioteca Pública Maria Barbal (Tremp)

NOGUERA

Biblioteca Joan Maluquer i Viladot (Artesa de Segre)

Biblioteca Margarida de Montferrat (Balaguer)

SEGRIÀ

Biblioteca Joaquim Montoy (Alcarràs)

Biblioteca Josep Lladonosa i Pujol (Alguaire)

Biblioteca Pardiniyes (Lleida)

Biblioteca Renaixença (Puigverd de Lleida)

ALT URGELL

Biblioteca Comarcal Sant Agustí (La Seu d'Urgell)

SEGARRA

Biblioteca Comarcal Josep Finestres i Monsalvo (Cervera)

Biblioteca de Guissona

URGELL

Biblioteca Magí Morera (Bellpuig)

PLA D'URGELL

Biblioteca Sant Miquel (Bell-lloc d'Urgell)

Biblioteca Berenguer de Bellvís (Bellvís)

Biblioteca Comarcal Jaume Vila (Mollerussa)

GARRIGUES

Biblioteca Joan Duch (Juneda)

PRIORAT

Biblioteca Municipal i Comarcal Salvador Estrem i Fa (Falset)

RIBERA D'EBRE

Biblioteca Artur Bladé i Desumvila (Flix)

Biblioteca Pública Comarcal de Móra d'Ebre

TERRA ALTA

Biblioteca Municipal (Gandesa)

BAIX EBRE

Biblioteca Dr. Frias (L'Ametlla de Mar)

Biblioteca Delta de l'Ebre (Deltebre)

Biblioteca Municipal de Roquetes

Biblioteca Marcel·lí Domingo (Tortosa)

MONTSIÀ

Biblioteca Trinitari Fabregat (Alcanar)

Biblioteca Sebastià Juan i Arbó (Amposta)

Biblioteca José Escudé Albesa (Santa Bàrbara)

Biblioteca Popular d'Uldecona

BAIX CAMP

Biblioteca Municipal de Cambrils (Cambrils)

Biblioteca Jaume Jardí i Gil (Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant)

TARRAGONÈS

Biblioteca Pública Municipal de Salou

Biblioteca Pública de Tarragona

ALT CAMP

Biblioteca Popular de Valls

BAIX PENEDEÈS

Biblioteca Municipal de l'Arboç

Biblioteca Municipal Marta Mata (Cunit)

Biblioteca Pública Terra Baixa (El Vendrell)

ALT PENEDEÈS

Biblioteca Ramon Bosch de Noya (Sant Sadurní d'Anoia)

Biblioteca Torras i Bages (Vilafranca del Penedès)

GARRAF

Biblioteca Josep Pla (Sant Pere de Ribes)

Biblioteca Manuel de Pedrolo (Sant Pere de Ribes)

Biblioteca J. Roig i Raventós (Sitges)

Biblioteca Santiago Rusiñol (Sitges)

Biblioteca Armand Cardona Torrandell (Vilanova i la Geltrú)

Biblioteca Joan Oliva (Vilanova i la Geltrú)

BAIX LLOBREGAT

Biblioteca Josep Roca i Bros (Abrera)

Biblioteca Milà i Fontanals (Begues)

Biblioteca R. Fernández Jurado (Castelldefels)

Biblioteca Municipal de Cervelló

Biblioteca Central (Cornellà de Llobregat)

Biblioteca Marta Mata (Cornellà de Llobregat)

Biblioteca Beat Domènec Castellet (Esparreguera)

Biblioteca Central Pare Miquel d'Esplugues de Llobregat

Biblioteca Josep Soler Vidal (Gavà)

Biblioteca Marian Colomé (Gavà)

Biblioteca Francesc Pujols (Martorell)

Biblioteca Pau Vila (Molins de Rei)

Biblioteca Santa Oliva (Olesa de Montserrat)

Biblioteca de Pallejà (Pallejà)

Biblioteca Antoni Martín (El Prat de Llobregat)
 Biblioteca Aigüestoses (Sant Andreu de la Barca)
 Biblioteca Jordi Rubió i Balaguer (Sant Boi de Llobregat)
 Biblioteca M. Aurèlia Capmany (Sant Boi de Llobregat)
 Biblioteca Joan Pomar i Solà (Sant Esteve Sesrovires)
 Biblioteca Montserrat Roig (Sant Feliu de Llobregat)
 Biblioteca Miquel Martí i Pol (Sant Joan Despí)
 Biblioteca Can Ginestar (Sant Just Desvern)
 Biblioteca Les Voltes (Sant Vicenç dels Horts)
 Biblioteca Pilarín Bayés (Santa Coloma de Cervelló)
 Biblioteca Municipal Pompeu Fabra (Torrelles de Llobregat)
 Biblioteca J.M. López-Picó (Vallirana)
 Biblioteca de Viladecans (Viladecans)

ANOIA

Biblioteca Verge de Montserrat (El Bruc)
 Bibliobus Montserrat (Igualada)
 Biblioteca Central (Igualada)
 Biblioteca de Piera
 Biblioteca de Santa Margarida de Montbui
 Biblioteca de Vilanova del Camí

VALLÈS OCCIDENTAL

Biblioteca Vicente Aleixandre (Badia del Vallès)
 Biblioteca Esteve Paluzie (Barberà del Vallès)
 Biblioteca Antoni Tort (Castellar del Vallès)
 Biblioteca Mossèn Jacint Verdaguer (Castellbisbal)
 Biblioteca Ca n'Altimira (Cerdanyola del Vallès)
 Biblioteca Àngel Guimerà (Matadepera)
 Biblioteca Can Sant Joan (Montcada i Reixac)
 Biblioteca Elisenda de Montcada (Montcada i Reixac)
 Biblioteca de Polinyà
 Biblioteca de Ripollet
 Bibliobús La Mola (Rubi)
 Biblioteca Mestre Martí Tauler (Rubi)
 Biblioteca Can Deu (Sabadell)
 Biblioteca Can Puiggener (Sabadell)
 Biblioteca del Nord (Sabadell)
 Biblioteca Els Safareigs (Sabadell)
 Biblioteca La Serra (Sabadell)
 Biblioteca Vapor Badia (Sabadell)
 Biblioteca del Mil·lenari (Sant Cugat del Vallès)
 Biblioteca Municipal de Sant Quirze del Vallès
 Biblioteca Josep Jardí (Santa Perpètua de Mogoda)
 Biblioteca Frederic Alfonso i Orfila (Sentmenat)
 Biblioteca Central (Terrassa)
 Biblioteca Districte 2 (Terrassa)
 Biblioteca Districte 4 (Terrassa)
 Biblioteca Districte 5-Enric Gall (Terrassa)
 Biblioteca Districte 6 (Terrassa)
 Biblioteca Pere Roca (Terrassa)
 Biblioteca Salvador Utset (Terrassa)
 Biblioteca El Castell (Vacarisses)
 Biblioteca Pere Calders (Viladecavalls)

VALLÈS ORIENTAL

Biblioteca Lluís Millet i Pagès (Aiguafreda)
 Biblioteca Municipal Josep Badia (l'Ametlla del Vallès)
 Biblioteca de Caldes de Montbui
 Biblioteca Frederica Montseny (Canovelles)
 Biblioteca Marc de Vilalba (Cardedeu)
 Biblioteca Municipal de les Franqueses del Vallès
 Biblioteca de la Garriga
 Bibliobús Montnegre (Granollers)
 Biblioteca Can Pedrals (Granollers)
 Biblioteca Roca Umbert (Granollers)
 Biblioteca Municipal de la Llagosta
 Biblioteca de Llinars del Vallès (Llinars del Vallès)
 Biblioteca Montserrat Roig (Martorelles)
 Biblioteca Can Mulà (Mollet del Vallès)
 Biblioteca La Grua (Montmeló)
 Biblioteca de Montornès del Vallès
 Biblioteca Can Rajoler (Parets del Vallès)
 Biblioteca Infantil i Juvenil Can Butjosa (Parets del Vallès)
 Biblioteca Pública de La Roca del Vallès
 Biblioteca de Sant Celoni-L'Escorxador (Sant Celoni)
 Biblioteca Joan Petit i Aguilar (Sant Feliu de Codines)
 Biblioteca Ferran Soldevila (Santa Maria de Palautordera)

BARCELONÈS

Biblioteca Can Casacuberta (Badalona)
 Biblioteca Lloreda (Badalona)
 Biblioteca Pomar (Badalona)
 Biblioteca Sant Roc (Badalona)
 Biblioteca Xavier Soto-Llefià (Badalona)
 Biblioteca Bellvitge (L'Hospitalet de Llobregat)
 Biblioteca Can Sumarro (L'Hospitalet de Llobregat)
 Biblioteca Central Tecla Sala (L'Hospitalet de Llobregat)
 Biblioteca Josep Janés (L'Hospitalet de Llobregat)
 Biblioteca La Bòbila (L'Hospitalet de Llobregat)
 Biblioteca La Florida (L'Hospitalet de Llobregat)
 Biblioteca Santa Eulàlia (L'Hospitalet de Llobregat)
 Biblioteca Font de la Mina (Sant Adrià de Besòs)
 Biblioteca Sant Adrià (Sant Adrià de Besòs)
 Biblioteca Can Peixauet (Santa Coloma de Gramenet)
 Biblioteca Central (Santa Coloma de Gramenet)
 Biblioteca Singuerlín (Santa Coloma de Gramenet)
 Consorci de Biblioteques de Barcelona²³¹

²³¹ Les biblioteques de la ciutat de Barcelona figuren conjuntament, mitjançant la resposta enviada per la Direcció de programes del Consorci de Biblioteques de Barcelona. L'any 2009, les biblioteques que integraven el Consorci eren 34:

Biblioteca Barceloneta-La Fraternitat (Barcelona - Ciutat Vella); Biblioteca Francesca Bonnemaison (Barcelona - Ciutat Vella); Biblioteca Sant Pau i Santa Creu (Barcelona - Ciutat Vella); Biblioteca Fort Pienc (Barcelona - Eixample); Biblioteca Infantil i Juvenil Lola Anglada (Barcelona - Eixample); Biblioteca Joan Miró (Barcelona - Eixample); Biblioteca Sagrada Família (Barcelona - Eixample); Biblioteca Sant Antoni-Joan Oliver (Barcelona - Eixample); Biblioteca Sofia Barat (Barcelona - Eixample); Biblioteca Jaume Fuster (Barcelona - Gràcia); Biblioteca Vila de Gràcia (Barcelona - Gràcia); Biblioteca El Carmel-Juan Marsé (Barcelona - Horta-Guinardó); Biblioteca Guinardó-Mercè Rodoreda

BAGES

Biblioteca d'Artés
 Biblioteca d'Avinyó
 Biblioteca Pere Casaldàliga (Balsareny)
 Biblioteca Marc de Cardona (Cardona)
 Biblioteca Abat Berenguer de Riudeperes (L'Estany)
 Bibliobús Cavall Bernat (Manresa)
 Biblioteca del Casino (Manresa)
 Biblioteca de Moià (Moià)
 Biblioteca Sant Valentí (Navarcles)
 Biblioteca Josep Mas Carreras (Navàs)
 Biblioteca Sant Antoni M. Claret (Sallent)
 Biblioteca Sant Pere Almató (Sant Feliu Sasserra)
 Biblioteca Sant Fruitós de Bages (Sant Fruitós de Bages)
 Biblioteca Cal Gallifa (Sant Joan de Vilatorrada)
 Biblioteca S. Vives Casajuana (Sant Vicenç de Castellet)
 Biblioteca Pare Ignasi Casanovas (Santpedor)
 Biblioteca de Súria

MARESME

Biblioteca Ferrer i Guàrdia (Alella)
 Biblioteca P. Fidel Fita (Arenys de Mar)
 Biblioteca Sant Martí (Arenys de Munt)
 Biblioteca Ilturo (Cabrera de Mar)
 Biblioteca de Cabrils
 Biblioteca Can Milans (Caldes d'Estrac)
 Biblioteca Can Salvador de la Plaça (Calella)
 Biblioteca P. Gual i Pujadas (Canet de Mar)
 Biblioteca La Cooperativa (Malgrat de Mar)
 Biblioteca Joan Coromines (El Masnou)
 Biblioteca Pompeu Fabra (Mataró)
 Biblioteca Tirant lo Blanc (Montgat)
 Biblioteca Enric Miralles (Palafolls)
 Biblioteca del Poblenou (Pineda de Mar)
 Biblioteca M. Serra i Moret (Pineda de Mar)
 Biblioteca Jaume Perich i Escala (Premià de Dalt)
 Biblioteca Can Manent (Premià de Mar)
 Biblioteca de Sant Andreu de Llavaneres

(Barcelona - Horta-Guinardó); Biblioteca Horta-Can Mariner (Barcelona - Horta-Guinardó); Biblioteca Montbau-Albert Pérez Baró (Barcelona - Horta-Guinardó); Biblioteca Can Rosés (Barcelona - Les Corts); Biblioteca Les Corts-Miquel Llongueras (Barcelona - Les Corts); Biblioteca Canyelles (Barcelona - Nou Barris); Biblioteca Les Roquetes (Barcelona - Nou Barris); Biblioteca Nou Barris (Barcelona - Nou Barris); Biblioteca Torre Llobeta (Barcelona - Nou Barris); Biblioteca Bon Pastor (Barcelona - Sant Andreu); Biblioteca Garcilaso (Barcelona - Sant Andreu); Biblioteca Ignasi Iglésias-Can Fabra (Barcelona - Sant Andreu); Biblioteca La Sagrera-Marina Clotet (Barcelona - Sant Andreu); Biblioteca Poblenou-Manuel Arranz (Barcelona - Sant Martí); Biblioteca Ramon d'Alòs-Moner (Barcelona - Sant Martí); Biblioteca Sant Martí de Provençals (Barcelona - Sant Martí); Biblioteca Xavier Benguerel (Barcelona - Sant Martí); Biblioteca Francesc Candel (Barcelona - Sants-Montjuïc); Biblioteca Poble Sec-Francesc Boix (Barcelona - Sants-Montjuïc); Biblioteca Vapor Vell de Barcelona (Barcelona - Sants-Montjuïc); Biblioteca Clarà (Barcelona - Sarrià-Sant Gervasi); Biblioteca Collserola-Josep Miracle (Barcelona - Sarrià-Sant Gervasi)

Biblioteca La Muntala (Sant Vicenç de Montalt)
Biblioteca Can Llaurador (Teià)
Biblioteca Can Baratau (Tiana)
Biblioteca de Tordera (Tordera)
Biblioteca Pau Piferrer (Vilassar de Dalt)

OSONA

Biblioteca La Cooperativa (Centelles)
Biblioteca Municipal de Manlleu-Bisbe Morgades (Manlleu)
Biblioteca Municipal de Manlleu-Mossèn Blancafort (Manlleu)
Biblioteca Bac de Roda (Roda de Ter)
Biblioteca Marquès de Remisa (Sant Hipòlit de Voltregà)
Biblioteca L'Esqueller (Sant Pere de Torelló)
Biblioteca Pompeu Fabra (Sant Quirze de Besora)
Biblioteca Antoni Pladevall i Font (Taradell)
Biblioteca Caterina Figueras (Tona)
Bibliobús Guillerries (Torelló)
Biblioteca de Torelló (Torelló)
Biblioteca Dos Rius (Torelló)
Bibliobús Tagamanent (Vic)
Biblioteca Joan Triadú (Vic)

BERGUEDÀ

Bibliobús Pedraforca (Berga)
Biblioteca Ramon Vinyes i Cluet (Berga)
Biblioteca Guillem de Berguedà (Puig-reig)

CERDANYA

Biblioteca Comtat de Cerdanya (Puigcerdà)

LA SELVA

Biblioteca Pública d'Anglès (Anglès)
Biblioteca Rafael Vilà Barnils (Arbúcies)
Biblioteca Comarcal de Blanes
Biblioteca Francesc Ferrer i Guàrdia (Caldes de Malavella)
Biblioteca Modest Salse i Camarasa (Hostalric)
Biblioteca Municipal de Lloret de Mar
Biblioteca Municipal de Maçanet de la Selva
Biblioteca Municipal de Sant Hilari Sacalm
Biblioteca Joan Vinyoli (Santa Coloma de Farners)
Biblioteca Jaume Marquès i Casanovas (Sils)
Biblioteca Municipal Manuel Vilà i Dalmau (Tossa de Mar)
Biblioteca Joan Rigau i Sala (Vidreres)

BAIX EMPORDÀ

Biblioteca Salvador Raurich (Begur)
Biblioteca Municipal (La Bisbal d'Empordà)
Biblioteca Municipal de Sant Antoni de Calonge
Biblioteca Municipal Pere Caner (Calonge)
Biblioteca Mercè Rodoreda (Castell-Platja d'Aro)
Biblioteca de Palafrugell
Biblioteca Lluís Barceló i Bou (Palamós)
Biblioteca Pública Octavi Viader i Margarit (Sant Feliu de Guíxols)
Biblioteca Baldiri Reixach (Santa Cristina d'Aro)
Biblioteca Municipal Pere Blasi (Torroella de Montgrí)

ALT EMPORDÀ

Biblioteca Ramon Bordas i Estragués (Castelló d'Empúries)
Biblioteca Víctor Català (L'Escala)
Biblioteca Fages de Climent (Figueres)
Biblioteca Bonaventura Carles Aribau (Garriguella)
Biblioteca Carles Bosch de la Trinxeria (La Jonquera)
Biblioteca Pere Calders (Llançà)
Biblioteca Jaume Vicens Vives (Roses)

GIRONÈS

Biblioteca Josep Fontbernat i Verdaguer (Bescanó)
Biblioteca Pública de Cassà de la Selva
Biblioteca Municipal de Celrà
Biblioteca Antònia Adroher (Girona)
Biblioteca Ernest Lluch (Girona)
Biblioteca Just M. Casero (Girona)
Biblioteca Pública de Girona (Girona)
Biblioteca Salvador Allende (Girona)
Biblioteca Julià Cutiller (Llagostera)
Biblioteca d'en Massagran (Salt)
Biblioteca Pública de Salt
Biblioteca Miquel Martí i Pol (Sant Gregori)
Biblioteca Emília Xargay (Sarrià de Ter)

GARROTXA

Biblioteca Ramon Vidal (Besalú)
Biblioteca Ramon Grabolosa i Puigrodon (Castellfollit de la Roca)
Biblioteca Marià Vayreda (Olot)
Biblioteca Josep M. de Garganta (Sant Feliu de Pallerols)
Biblioteca Francesc Caula (Sant Joan les Fonts)

PLA DE L'ESTANY

Biblioteca Comarcal del Pla de l'Estany (Banyoles)

Annex 2.2 Llistat alfabètic de totes les biblioteques que van respondre al qüestionari.

Bib. Abrera; Bib. Alcanar; Bib. Alcarràs; Bib. Alella; Bib. Alguaire; Bib. Amposta; Bib. Anglès; Bib. Artés; Bib. Artesa de Segre; Bib. Avinyó; Bib. Badalona – Can Casacuberta; Bib. Badalona – Lloreda; Bib. Badalona – Pomar; Bib. Badalona – Sant Roc; Bib. Balaguer; Bib. Banyoles; Biblioteques de Barcelona (Consorti de Biblioteques – Direcció de Programes; 34 biblioteques); Bib. Begur; Bib. Bell-lloc d'Urgell; Bib. Bellpuig; Bib. Bellví; Bib. Berga; Bib. Besalú; Bib. Blanes; Bib. Bruc; Bib. Caldes de Malavella; Bib. Caldes de Montbui; Bib. Caldes d'Estrac; Bib. Calella; Bib. Calonge; Bib. Cambrils; Bib. Canovelles; Bib. Cardedeu; Bib. Castell – Platja d'Aro; Bib. Castellbisbal; Bib. Castelldefels; Bib. Castelló d'Empúries; Bib. Celrà; Bib. Centelles; Bib. Cerdanyola del Vallès – Ca N'Altimira; Bib. Cervelló; Bib. Cervera; Bib. Cornellà – Central; Bib. Cunit; Bib. Deltebre; Bib. El Masnou; Bib. El Pont de Suert; Bib. El Prat de Llobregat; Bib. El Vendrell; Bib. Esparreguera; Bib. Falset; Bib. Flix; Bib. Gadesa; Bib. Gavà – Josep Soler; Bib. Girona – Antònia Adroher; Bib. Girona – Just Maria Casero; Bib. Girona – Salvador Allende; Bib. Granollers – Can Pedrals; Bib. Granollers – Roca Umbert; Bib. Guissona; Bib. Igualada – Central; Bib. Juneda; Bib. La Bisbal; Bib. La Garriga; Bib. La Llagosta; Bib. La Seu d'Urgell; Bib. L'Ametlla de Mar; Bib. L'Ametlla del Vallès; Bib. L'Arboç; Bib. Les Franqueses del Vallès; Bib. L'Escala; Bib. L'Espuga de Francolí; Bib. L'Hospitalet – Bellvitge; Bib. L'Hospitalet – Santa Eulàlia; Bib. L'Hospitalet – Tecla Sala; Bib. Llagostera; Bib. Llançà; Bib. Llaveneres; Bib. Llinars del Vallès; Bib. Malgrat; Bib. Manlleu; Bib. Martorelles; Bib. Matadepera; Bib. Moià; Bib. Mollerussa; Bib. Montcada; Bib. Montgat; Bib. Montmeló; Bib. Montornès del Vallès; Bib. Móra d'Ebre; Bib. Navarcles; Bib. Olesa de Montserrat; Bib. Palafrugell; Bib. Palledà; Bib. Piera; Bib. Pineda de Mar; Bib. Polinyà; Bib. Premià de Mar; Bib. Puigcerdà; Bib. Puig-Reig – Guillem de Berguedà; Bib. Puigverd de Lleida; Bib. Ribes de Freser; Bib. Roda de Ter; Bib. Roquetes; Bib. Roses; Bib. Sabadell – Can Puiggener; Bib. Sabadell – Nord; Bib. Sallent; Bib. Salou; Bib. Salt; Bib. Sant Adrià del Besòs; Bib. Sant Antoni de Calonge; Bib. Sant Boi – Ma. Aurèlia Campmany; Bib. Sant Celoni; Bib. Sant Cugat del V. – Mil·lenari; Bib. Sant Esteve Sesrovires; Bib. Sant Felíu de Codines; Bib. Sant Felíu de Guixols; Bib. Sant Felíu de Llobregat; Bib. Sant Felíu de Pallerols; Bib. Sant Felíu Sasserra; Bib. Sant Fruitós de Bages; Bib. Sant Gregori – Miquel Martí i Pol; Bib. Sant Hipòlit de Voltregà; Bib. Sant Joan de Vilatorrada; Bib. Sant Pere de Ribes; Bib. Sant Pere de Torelló; Bib. Sant Sadurní; Bib. Sant Vicenç de Castellet; Bib. Sant Vicenç de Montalt – La Muntala; Bib. Sant Vicenç dels Horts – Les Voltes; Bib. Santa Bàrbara – José Escudé; Bib. Santa Coloma de Cervelló; Bib. Santa Coloma de Queralt; Bib. Santa Maria de Palautordera; Bib. Santa Perpètua de Mogoda; Bib. Sarrià; Bib. Sentmenat; Bib. Sils; Bib. Sitges – J. R. Raventós; Bib. Sitges – Santiago Rusiñol; Bib. Sort; Bib. Súria; Bib. Tarragona – Biblioteca pública; Bib. Teià; Bib. Terrassa – Central; Bib. Terrassa – Districte 2; Bib. Terrassa – Núria Mancho; Bib. Terrassa – Pere Roca; Bib. Tona; Bib. Torelló; Bib. Torrelles; Bib. Torrelles de Llobregat; Bib. Torroella de Montgrí i l'Estartit; Bib. Tortosa; Bib. Tremp; Bib. Ulldecona; Bib. Vallirana; Bib. Valls; Bib. Vandellòs – Bib. Hospitalet; Bib. Vic; Bib. Vidreres; Bib. Viladecavalls; Bib. Vilafranca del Penedès – Torras i Bages; Bib. Vilanova i la Geltrú – Armand Cardona i Torrandell.

Annex 2.3 Estudi de 2009. Llistat de biblioteques que van respondre negativament

Bib. Abrera; Bib. Alcanar; Bib. Alguaire; Bib. Anglès; Bib. Artés; Bib. Artesa de Segre; Bib. Badalona – Lloreda; Bib. Badalona – Sant Roc; Bib. Balaguer; Bib. Begur; Bib. Bell-lloc d'Urgell; Bib. Bellpuig; Bib. Berga; Bib. Besalú; Bib. Blanes; Bib. Caldes de Malavella; Bib. Caldes de Montbui; Bib. Caldes d'Estrac; Bib. Calonge; Bib. Cardedeu; Bib. Castell – Platja d'Aro; Bib. Castellbisbal; Bib. Castelldefels; Bib. Castelló d'Empúries; Bib. Centelles; Bib. Cerdanyola del Vallès – Ca N'Altimira; Bib. Cervera; Bib. Cervelló; Bib. Deltebre; Bib. El Masnou; Bib. El Pont de Suert; Bib. Esparreguera; Bib. Flix; Bib. Gadesa; Bib. Gavà – Josep Soler; Bib. Girona – Salvador Allende; Bib. Granollers – Can Pedrals; Bib. Granollers – Roca Umbert; Bib. Guissona; Bib. La Bisbal; Bib. La Garriga; Bib. La Llagosta; Bib. La Seu d'Urgell; Bib. L'Ametlla de Mar; Bib. L'Ametlla del Vallès; Bib. L'Arboç; Bib. L'Escala; Bib. L'Hospitalet – Bellvitge; Bib. L'Hospitalet – Santa Eulàlia; Bib. Llançà; Bib. Llavaneres; Bib. Llinars del Vallès; Bib. Malgrat; Bib. Manlleu; Bib. Martorelles; Bib. Matadepera; Bib. Montcada; Bib. Montgat; Bib. Montmeló; Bib. Montornès del Vallès; Bib. Móra d'Ebre; Bib. Navarces; Bib. Palafolls; Bib. Pallejà; Bib. Piera; Bib. Pineda de Mar; Bib. Polinyà; Bib. Premià de Mar; Bib. Puigcerdà; Bib. Puig-Reig – Guillem de Berguedà; Bib. Puigverd de Lleida; Bib. Ribes de Freser; Bib. Roda de Ter; Bib. Roquetes; Bib. Roses; Bib. Sabadell – Can Puiggener; Bib. Sabadell – Nord; Bib. Sallent; Bib. Salou; Bib. Salt; Bib. Sant Antoni de Calonge; Bib. Sant Boi – Ma. Aurèlia Campmany; Bib. Sant Celoni; Bib. Sant Cugat del V. – Mil·lenari; Bib. Sant Esteve Sesrovires; Bib. Sant Felíu de Codines; Bib. Sant Felíu de Pallerols; Bib. Sant Felíu Sasserra; Bib. Sant Fruitós de Bages; Bib. Sant Gregori – Miquel Martí i Pol; Bib. Sant Pere de Ribes; Bib. Sant Vicenç de Castellet; Bib. Sant Vicenç de Montalt – La Muntala; Bib. Sant Vicenç dels Horts – Les Voltes; Bib. Santa Bàrbara; Bib. Santa Bàrbara – José Escudé; Bib. Santa Coloma de Cervelló; Bib. Santa Maria de Palautordera; Bib. Santa Perpètua de Mogoda; Bib. Sils; Bib. Sitges – J. R. Raventós; Bib. Sort; Bib. Súria; Bib. Teià; Bib. Terrassa – Central ; Bib. Terrassa – Districte 2; Bib. Terrassa – Districte 6; Bib. Terrassa – Pere Roca; Bib. Torelló; Bib. Torroella de Montgrí i l'Estartit; Bib. Tremp; Bib. Uldecona; Bib. Valls; Bib. Vandellòs – Hospitalet; Bib. Viladecavalls; Bib. Vilafranca del Penedès – Torras i Bages; +34 Biblioteques del Consorci de Biblioteques de Barcelona.

Annex 2.4 Estudi de 2009. Transcripció de la informació enviada per les biblioteques, sobre els serveis oferts.

Biblioteca de Palafrugell

Bona tarda Guadalupe,

Des de la Central de biblioteques ens van demanar que les biblioteques que tinguem alguna experiència d'activitat amb gent gran, t'ho féssim arribar.

T'adjunto un document amb el resum d'una activitat que vam fer l'any passat per si et pot interessar.

El mes de maig del 2007 la Biblioteca de Palafrugell va portar a terme el taller «Tot sobre el meu avi». L'objectiu d'aquest taller era fomentar la comunicació i la relació entre avis i néts i, de retruc, disposar d'una eina de recuperació de la memòria històrica de les vivències personals d'aquells avis, apropant la distància que separa aquestes dues generacions.

Gràcies a aquest taller els néts descobririen una mica més la vida dels seus avis. Què feia el seu avi quan tenien la seva edat? Què volia ser quan fos gran? Com va conèixer a la seva àvia? Són només alguns dels interrogants que poc a poc els nens acabaran per descobrir.

Per aconseguir les famílies que participarien en aquest taller la Biblioteca va contactar amb les diferents escoles del poble.

Les famílies Pagès, Júdez, Mur i Martín van ser les escollides per protagonitzar el taller, dos avis i dues àvies amb les seves respectives nètes i nét d'edats compreses entre els 8 i 10 anys.

La durada del taller va ser de tres setmanes, reunint-nos cada dijous durant una hora.

Per treballar el taller «Tot sobre el meu avi» es va repartir a cada parella de participants el dossier *Todo sobre mi abuelo* o *Todo sobre mi abuela*, elaborat per Yvonne L. Huskey i Susan M. Noonan¹.

Gràcies a aquest dossier el nen té l'oportunitat de convertir-se en periodista i aconseguir una entrevista en exclusiva d'una persona molt important per ell, el seu avi o la seva àvia.

Todo sobre mi abuelo s'estructura en vuit lliuraments:

- 1r lliurament: Bebè
- 2n lliurament: Nen
- 3r lliurament: Estudiant
- 4t lliurament: Jove
- 5é lliurament: Nuvi
- 6é lliurament: Pare
- 7é lliurament: Avi
- 8é lliurament: El meu avi avui.

Nét i avi treballaven a casa cada un dels diferents lliuraments i després a la biblioteca es feia una posada en comú. Els nens explicaven què és el que més els havia sobtat, anècdotes i històries familiars que el seu avi havia viscut. A més acompanyaven aquestes vivències amb fotografies antigues que avi i nét havien buscat i que explicaven a la resta de famílies.

Setmana a setmana, avi i nét van completant aquest dossier, redactant cada una de les preguntes, enganxant fotografies, dibuixos, targetes o diferents records fins que el dossier queda totalment complet.

El taller es va convertir en una experiència difícil d'oblidar pels avis i néts gràcies a molts bons moments compartits, a més, ara cadascuna de les famílies que van participar al taller disposen d'un llibre del qual tant ells com la seva família podran gaudir durant molts anys.

Segona sessió del taller a la Biblioteca de Palafrugell, 15 de maig del 2007.

Biblioteca de Llagostera

Hola, Guadalupe.

A instàncies de l'Elena Redó, de la Central de Biblioteques de Girona, t'escric per comentar-te que nosaltres, durant uns 3 anys, aproximadament, vam fer una activitat amb la gent gran de la Residència Josep Baulida, de Llagostera. Consistia senzillament en fer una lectura en veu alta d'una novel·la o de fragments de diversos llibres que poguessin ser interessants. Les sessions duraven entre $\frac{3}{4}$ d'hora i una hora i es feien més o menys setmanalment, de 10:30 a 11:00 del matí.

Venien pocs oients, però els que venien els agradava força.

Biblioteca de Banyoles

Hola Guadalupe,

A la Biblioteca de Banyoles estem fent el servei de préstec i de lectura a domicili, residències i casals d'avis amb els nostres voluntaris.

Biblioteca d'Alcarràs

Benvolguda Guadalupe, la nostra biblioteca acull un Club de Lectura de la gent Gran, ens trobem un cop al més i comentem el llibre que tots plegats s'han llegit.

Ha estat una activitat molt ben acollida amb la participació de 23 lectors i una coordinadora de l'activitat.

Biblioteca d'Igualada

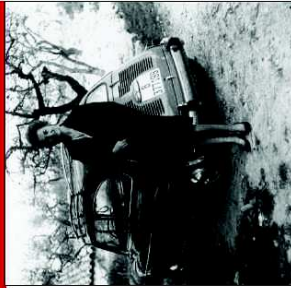
Envien documentació de tres projectes: un específic per a gent gran i dos tallers (correu electrònic i internet) que poden ser d'interès per a gent gran.

(Es reproduueix la documentació del taller de memòria).

Biblioteca de la Memòria

Perquè

- Ampliar la col·lecció local.
- Recollir informació no escrita
⇒ generar informació.
- Conservar la memòria històrica
⇒ vida quotidiana.
- Facilitar estudis d'investigació.
- Dinamitzar la Biblioteca ⇒ punt de trobada.
- Millorar la relació entre generacions ⇒ coneixement, respecte i tolerància.

Què és?

Iniciativa de la Biblioteca Central d'Igualada que pretén la cerca, el recull, la conservació i la difusió de testimonis basats en experiències viscudes o en records personals.

⇒ fonts orals i documents en suports diversos (diaris, memòries, entrevistes, cartes...).

Com

- 2000-2001: plantejament, informació sobre projectes similars, definició (què, com)
- Reunions i col·laboració d'altres agents
- Característiques:
  - Innovació: buscar i generar informació
  - Projecte obert: no hi ha una data final
- Difusió a través dels mitjans de comunicació locals

Biblioteca de la Memòria **Línies d'actuació**

1. Els textos inèdits
2. Els treballs de recerca
3. *Treballar a la fàbrica*
4. *Viure en temps de guerra*
5. *Els nostres avis*
6. *Com eren les festes?*

Biblioteca de la Memòria **Línia 2. Els treballs de recerca**

Si estudies **Baixillera**, t'interessa aquest **seminari...**

Com es fa un treball de recerca?

Dies: 5, 12, 19, 26 març 2003
Horari: de 19.00h a 20.00h
Lloc: Biblioteca Central digitalada

- Reunió amb els professors de secundària.
- Seminari *Com es fa un treball de recerca?*
- Dossier amb recomanacions metodològiques.
- La Biblioteca ⇨ contacte entre els que volen parlar i els que estan disposats a escoliar i sistematitzar.

Biblioteca de la Memòria **Línia 1. Els textos inèdits**

- Escrividors
- Els primers documents de la col·lecció
- Aportacions voluntàries
- Memòries, entrevistes transcrites i relligades, correspondència, documents, fotografies, vídeos...

Biblioteca de la Memòria **Línia 3. Treballar a la fàbrica**

Taula rodona sobre el treball a la fàbrica

- Trobades amb dones treballadores
- Transcripció i ordenació per temes
- Edició del llibre
- Conservació de cintes, fotografies i textos

Biblioteca de la Memòria

**... i una aportació:
Els nostres avis**

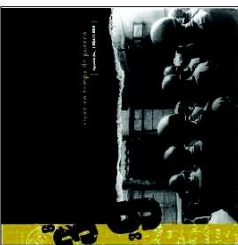
- Col·laboració escolar (4t ESO)
- Entrevistes als avis
  - La família i els amics
  - L'escola
- Mateixa metodologia dels dos llibres de la Biblioteca
- Els voluntaris ⇨ els alumnes
- El document final, les cintes i les transcripcions ⇨ a la Biblioteca.

Biblioteca de la Memòria

**Línia 4.
Viure en temps de guerra**

- Biblioteca, Arxiu, Museu i IMC
- 20 voluntaris
- Curs de formació
- Entrevistes, fotografies, transcripcions
- Redacció i edició del llibre
- Presentació, exposició i cicle de cinema sobre la guerra civil

Biblioteca de la Memòria

Aspectes tècnics

- Formació: guia metodològica / cursos per a la preparació d'entrevistes
- Material: gravadora / caixes
- Conservació dels documents
- Creació de la base de dades
- Formulari d'autorització

Biblioteca de la Memòria

**Línia 5.
Com eren les festes?**

- Setmana de la gent gran
- Taula rodona amb inscripció prèvia (15)
- Filmada i enregistrada
- Moderació i transcripció ⇨ Biblioteca
- Les cintes i les transcripcions es conserven a la Biblioteca

Biblioteca de la Memòria	Consideracions
<ul style="list-style-type: none"> • Assumit per tot l'equip • Poc pressupost ⇨ moltes hores • Difusió ⇨ fonamental • Noves línies • Complicitat ⇨ persones i associacions • Característica de proximitat de les biblioteques públiques	

Biblioteca de la Memòria	Conclusions
<p>Objectius aconseguits:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Augment de la col·lecció local • Biblioteca generadora d'informació • Complicitat entre les persones grans, els joves i la Biblioteca. • Contribució a la recuperació de testimonis de la vida quotidiana • Reforç de la característica de proximitat i de punt de trobada de la Biblioteca <p>70 documents / 2 llibres / 2 treballs escolars / 1 video</p>	

Biblioteca de Mollerussa

Benvolguda,

No se si et servirà ?

La nostra Biblioteca, té una activitat que anomenem Bibliocasal.

Aquesta activitat consisteix a tenir permanentment un espai al casal municipal per la gent gran que funciona com si fos una biblioteca.

Nosaltres els hi posem el contingut (llibres, DVD i revistes) i els hi renovem cada dos mesos el lot. En aquest espai hi deixem uns 300 documents.

El personal del casal s'encarrega del préstec, peticions de documents concrets etc.

Si vas a la nostra plana web, a l'espai activitats/bibliocasal, hi podràs veure una fotografia d'una part de l'espai del casal municipal per la gent gran.

Biblioteca de Falset

Benvolguda,

La Fina de la Central de Biblioteques ens ha dit que estàs fent un treball sobre les activitats de les biblioteques per a la gent gran.

A Falset, fins aquest gener fèiem cursos d'introducció a Internet per a la gent gran. Ara no els fem perquè han reduït personal... no sé si això et servirà...

Biblioteca d'Amposta

Hola Guadalupe,

Sóc Joana Serret, bibliotecària responsable de l'àrea d'Adults de la Biblioteca Comarcal Sebastià Juan Arbó. Si t'interessa, ara mateix estem treballant lo del préstec a domicili, en concret a llars de jubilats, Centres de Dia, etc.

Biblioteca de Tortosa

Benvolguda,

Nosaltres tenim previst engegar per aquet any un Club de Lectura per gent gran però encara no hem començat a elaborar el projecte.

Biblioteca Central de Cornellà

Benvolguda Guadalupe,

A la BCC col·laborem amb les activitats per a gent gran que es fan des de Serveis Socials de l'Ajuntament amb visites a grups, sessions de cinema per a gent gran, préstec de lots de llibres a la Residència Jaume Nualart i col·laboració amb un grup de lectura fàcil per a gent gran, amb l'assessorament i préstec de llibres LF.

De cara al 2009 seguirem fent aquestes activitats i tenim previst ampliar-les amb l'ajuda dels Serveis Socials. Tenim en estudi el préstec a domicili a la ciutat i sessions de lectura en veu alta a usuaris de la Residència J.Nualart, que es troba molt a prop de la BCC.

Biblioteca de Moià

Hola Guadalupe,

Fa dies que et volia escriure però tenim overbooking de gent i no m'atrapo la feina.

A Moià, estem engegant un projecte de dinamització de la biblioteca pensat per a gent gran.

Hem començat amb una campanya de préstec a domicili, préstecs a les residències d'avis (lots generals i lots personalitzats segons uns perfils d'usuari) i visites guiades a la biblioteca que engegarem pel març.

Ens interessa totes les propostes que tinguis adreçades a aquest grup d'edat pq hi volem treballar d'una manera especial. Ja ens mantindràs informats.

Moltes gràcies i que vagi molt bé el teu projecte.

Biblioteca de Badalona Can Casacuberta

Hola, ja ho trametré a la zona.

Nosaltres fem una activitat adreçada als avis que viuen en residències, un servei de lectura en veu alta. Està a Intradiba, a les bones pràctiques. Es diu "llegim junts". Si vols més dades de les que hi ha al web, m'ho dius.

Biblioteca de Sant Pere de Torelló

Bon dia,

Des de la biblioteca l'Esqueller (Osona), segurament que de cara al 2009 farem alguna cosa, entre altres motius estem en un edifici nou. Un edifici plurifuncional situat davant de l'escola i on la primera planta és tot biblioteca i la segona és centre de serveis per a la Gent Gran (Centre de dia). A més a finals de 2009 a la part de darrera hi haurà pisos destinats a gent gran i el casal de jubilats. Tot en un mateix equipament. És evident doncs que activitats des de la biblioteca pensades per aquest col·lectiu segur que se'n faran.

Fins ara hem fet col·laboracions molt petites perquè fa molt poc que hem obert en aquest nou espai.

Si cal t'anirem informant.

Biblioteca de Sentmenat

Hola Guadalupe!

A la biblioteca de Sentmenat duem a terme lectura en veu alta a l'esplai de la gent gran "La Caixa" de Sentmenat.

L'activitat és quinzenal perquè no podem fer-la setmanal ja que coincideix amb una altra activitat. T'ho comento perquè si no és setmanal és perquè a l'esplai no poden.

Doncs bé, la setmana programada, la meva companya, tècnica auxiliar o jo ens dirigim a l'esplai i a una de les seves sales fem rotllana amb les cadires i lliurem un exemplar d'una obra en concret per tal de llegir-la. Normalment de la

col·lecció lectura fàcil, perquè ens dóna temps de llegir-lo tot, i voluntàriament els avis o les àvies que volen llegeixen. N'hi ha que només escolten però tot i així no es perden l'activitat.

S'ha establert una relació afectivo-cultural molt interessant i gratificant i l'assistència és de quinze a vint persones.

Biblioteques de Santa Coloma

[...] Ara estic tancant la informació recollida, i tinc un article publicat l'any 2004 a la revista Item, on s'explica que Singuerlín tenia quatre activitats programades per a aquests usuaris:

- Curs bàsic d'Internet per a adults
- Club de lectura per a gent gran
- Visites guiades per a adults
- Gent del barri explica contes

D'altra banda, també tinc un butlletí de l'Aj. de Sta. Coloma de l'any 2002, on parla de l'activitat "Gent del barri explica contes", però la situa a la Central.

Suposo que ja no es fan, i no vàreu creure que m'interessés una activitat passada, però miro de recollir tot el ventall, i m'agradaria tenir una miqueta més d'informació referent a aquestes de Santa Coloma. Si us plau, us estaria molt agraïda si em poguéssiu informar si les activitats es feien en una o més biblioteques, i si varen ser singulars (un cop), o van perdurar durant un cert temps.

Moltíssimes gràcies per endavant per la vostra amabilitat. Cordialment,
Guadalupe Saloni

Resposta Biblioteca Central

Benvolguda Guadalupe,

Les activitats que relaciones es fan a la Biblioteca Can Peixauet i les específiques adreçades a gent gran també. Suposo que la Maria Font et podrà donar més detalls.

A la Biblioteca Singuerlín també es feien visites i club de lectura però no em consta que es fessin específicament per a gent gran sinó per a adults en general. D'internet públic només hi havia un terminal. És possible que a la nova biblioteca de Singuerlín (prevista per inaugurar el quart trimestre d'aquest any) s'hi puguin fer activitats sectorials.

L'activitat «gent del barri explica contes» es feia a les biblioteques Can Peixauet i Central. En aquesta línia hem tingut aquest 2009 «les associacions de Sta. Coloma expliquen contes» i a la Central han vingut els castellers, els draconaires, els geganters, els amics de la sardana...

No amplio informació perquè els dos clubs de lectura de la Central s'adrecen a adults en general, no només a gent gran. Si necessites més informació no dubtis a demanar-la.

Resposta Biblioteca Can Peixauet

Bon dia Guadalupe,

De fet no s'han realitzat a cap biblioteca que no sigui Can Peixauet i es continuen fent. Si vols, truca'm

Biblioteca de l'Hospitalet Tecla Sala

Nosaltres fem unes lectures en veu alta obertes, si bé tots els que venen són gent gran. També estem col·laborant en un projecte de la Universitat sobre hàbits de la gent gran.

També fem tres clubs de lectura, entre dos de fàcil català i castellà i la majoria de persones són grans.

Específicament també fem unes xerrades de nutrició i alimentació per a gent més gran de 60 anys. Els fa un senyor gran que era metge.

Biblioteca Armand Cardona Torrandell, Vilanova i la Geltrú

Hola

Nosaltres tenim un club de lectura de gent gran. Veure informació a:
<http://www.vilanova.cat/html/tema/cultura/xb/clubs.html#anch-2>

També hem fet alguna guia de fons pensant amb les persones d'aquesta franja d'edat

<http://www.diba.cat/biblioteques/guia/guiesnov/guiestemaf.asp?guia=393&bib=177>

i algunes exposicions de fons documental de la biblioteca coincident amb el Dia internacional de la Gent gran

Biblioteca El Vendrell

La info del projecte és:

XL Lletra Gran

El projecte XL Lletra Gran s'emmarca dins el Pla Educatiu d'Entorn del municipi del Vendrell i és una proposta conjunta entre l'Aula de Formació de Persones Adultes del Vendrell, la Biblioteca Pública Terra Baixa, la Residència La Muntanyeta i el Centre de Dia Anna Serra.

Els objectius del projecte són: apropar els recursos de la Biblioteca a un segment de població de persones grans que no sempre tenen accés a la Biblioteca per dificultats de mobilitat o altres situacions; reduir l'aïllament socials que sovint pateixen i fomentar les relacions intergeneracionals entre les persones.

El projecte vol oferir el servei de préstec a domicili de tot tipus de documents que disposa la Biblioteca posant èmfasi en l'adequació d'aquests a les seves necessitats, així com en l'ús de material auxiliar d'ajut (lupes, faristols...) dels

avis de la Residència La Muntanyeta i el Centre de Dia Anna Serra del Vendrell dins el context del lleure.

Aquest servei es fa mitjançant voluntariat de l'Aula de Formació d'Adults del Vendrell que portarà aquest material fins a la Residència, recollint les demandes dels avis tot fomentant un procés interactiu de comunicació i diàleg entre els usuaris i els prestadors del servei.

A la vegada, els alumnes de l'Aula d'Adults rebran formació, per part de la Biblioteca, sobre els diferents materials per tal que puguin ser uns bons assessors per a les persones de la Residència.

Biblioteca de Tona

PROJECTE BIBLIOTECA EDUCADORA I INTEGRADORA

Títol de l'activitat: “Llegim amb els avis”

Direcció del projecte: XXXXXXXX

Entitat / Agent col·laborador: Casal d'avis: XXXX

Residència Prat: XXXXX

Diputació de Barcelona-Servei de Biblioteques

Objectius específics

Donar-nos a conèixer, donar el plaer d'escoltar, propiciar el diàleg entre els assistents, estimular-los a través de la lectura i crear un vincle de proximitat.

Destinataris

A gent gran que resideix o té vincles amb el Casal d'Avis i la Residència Prat.

Descripció de l'activitat

Per a la gent gran, l'activitat consisteix en llegir en veu alta fragments d'un llibre seleccionat amb cura per a que els pugui interessar i donar peu així, a la conversa, a l'expressió de vivències i opinions.

Funcions a desenvolupar per cadascuna de les parts implicades en el projecte:

1. Casal d'avis

- Concretar dia i hora per a l'activitat.
- Adequació de l'espai.
- Presència d'un cuidador.

2. Residència Prat

- Concretar dia i hora per a l'activitat
- Condicionament de la sala. Aconseguir un espai tranquil que faciliti la lectura i eviti les distraccions.
- Presència d'un cuidador.

3. Biblioteca Caterina Figueras

DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA, MAR CUXART

Llegim amb els avis

- Quadrar agendes i establir les dates en que es realitzarà l'activitat.
- Seleccionar els llibres que dirigiran l'activitat. S'intentarà que reflecteixin els seus interessos i que la lectura del relat els permeti parlar de les seves vivències.
- Llegir de forma lenta i entenedora, per a facilitar a tots els assistents la comprensió del text.
- Parar lectura i fer-los participants del que van llegint???? Interpel·lant.... als assistents...
- Establir una relació de proximitat amb ells.
- Intenta mantenir la seva atenció, a través de la modulació de la veu, de la posició dins la sala...
- Si algun resident o personal laboral està interessat en el servei de préstec, se li donaran les màximes facilitats.

4. Diputació de Barcelona

SERVEI DE BIBLIOTEQUES

- Contribuir amb el fons bibliogràfic, imprescindible per al funcionament de la Biblioteca.

CRONOLOGIA DEL PROJECTE - TEMPORITZACIÓ

La temporització s'ha organitzat de la següent manera:

Llegim amb els avis

Setembre: es decidirà la data de realització de l'activitat, a ambdues residències es farà un cop al mes i durant una hora, just abans de sopar. Durant tot l'any es farà el dia estipulat.

FONS BIBLIOGRÀFIC A UTILITZAR

Els llibres que formaran part d'ambdues activitats s'escolliran del propi fons de la Biblioteca, i la duplicitat de documents demanats per PI.

RECURSOS

Humans

La directora de la biblioteca coordinarà i portarà a terme els projectes, amb la col·laboració de les residències.

Materials

Llibres facilitats per la Diputació de Barcelona.

Micròfon per a facilitar la comprensió a molts avis, assumit per la residència d'avis.

Econòmics

El P I

DIFUSIÓ

A l'agenda mensual apareixeran aquestes activitat dins l'apartat d'activitats desenvolupades per la Biblioteca per a altres entitats. En el cas de les residències, s'especificarà l'obra escollida per a aquell mes.

L'agenda apareixerà a la nostra web i s'enviarà també als diferents mitjans de comunicació locals (Revistona) i comarcals, premsa, ràdio i televisió (9 nou, Osona Comarca, 9TV, Reclam, Més), portals d'internet (laplanaweb.com; osona.com, elter.net), a les biblioteques de la comarca i província, i als usuaris que s'han subscrit per a rebre mitjançant el correu electrònic les novetats i informacions de la Biblioteca.

APLICABILITAT

- Tothom que hi participi ha de tenir clara la seva funció en el conjunt del projecte.
- Tot el material de suport ha d'estar a punt en les dates previstes (material de difusió...)
- Cal una correcta promoció. Ens hem d'adreçar a grups de persones i/o organismes que poden estar especialment interessats en el que farem, a més de la difusió general.

AVALUACIÓ

Llegim amb els avis

Aquesta activitat serà valorada tenint en compte l'opinió dels assistents, de la cuidadora que presencia l'activitat i de la percepció de la persona que la desenvolupa. Pel nombre préstecs i nous usuaris???? però la gratitud que mostren encoratja a apostar per la seva continuïtat. Integrada a la comunitat.

CONCLUSIÓ

Col·laborar amb les residències té aspectes molt positius més enllà de potenciar una part del nostre servei. Ambdues activitats neixen amb una clara intenció, implicar a la Biblioteca en la integració social dels seus habitants, recolzant-se amb el llibre.

Biblioteca de Sant Felú de Guixols

Bones, Guadalupe!

T'envio el que hem redactat sobre el projecte de préstec domiciliari i el tríptic d'informació del préstec (per als usuaris i voluntaris de Creu Roja), realitzat conjuntament amb la Creu Roja de la nostra població, Sant Feliu de Guíxols. Just ahir divendres 5/06 vam tenir la primera reunió amb els voluntaris per

explicar-los el projecte; les properes setmanes els voluntaris hauran d'exposar i motivar els usuaris de teleassistència (95 % avis, estem parlant d'uns 110 usuaris potencials) a usar aquest nou servei que els oferim conjuntament la Biblioteca i la Creu Roja; de manera que encara falten uns quants dies fins que el Servei rutlli completament i normal.

Tenim també un document de selecció bibliogràfica (llibres, audio-llibres, lectura fàcil, pelis en DVD, CDs de música, revistes), però ocupa més de 6 MB i no te l'envio, no té res d'especial.

Tot i així, espero que aquest mínim material que t'envio et pugui servir.

DOCUMENTACIÓ DEL PROJECTE

SERVEI DE PRÉSTEC A DOMICILI

JUSTIFICACIÓ DEL SERVEI

*“Els serveis de la biblioteca pública es fonamenten en la igualtat d'accés per a tothom, sense tenir en compte l'edat, la raça, el sexe, la religió, la nacionalitat o la classe social. **Cal oferir serveis i materials específics a aquells usuaris que, per alguna raó, no poden utilitzar els serveis i materials habituals, ...**”*

*“Els serveis han de ser físicament accessibles a tots els membres de la comunitat. Això implica que els edificis de les biblioteques públiques han d'estar ben situats, amb bones condicions per a la lectura i l'estudi, i també han de tenir les tecnologies adequades i un horari d'obertura al públic suficient i convenient per als usuaris. **De la mateixa manera s'han d'establir serveis externs per a aquelles persones que no poden anar a la biblioteca.**”*

Manifest de la Unesco de la biblioteca pública

*“Es consideren biblioteques públiques les biblioteques que disposen d'un fons general, ofereixen un ampli ventall de serveis informatius de tipus cultural, educatiu, recreatiu i social i són **accessibles a tots els ciutadans**, tant al conjunt del públic en general com a **determinats grups d'usuaris...**”*

*“... Les biblioteques públiques, en coordinació amb els serveis d'assistència social de cada localitat, han de **facilitar el servei de préstec als lectors impossibilitats de sortir de llur domicili** i oferir serveis bibliotecaris als hospitals, les presons, les residències i els centres d'acolliment de la localitat respectiva.”*

LLEI 4/1993, de 18 de març, del Sistema bibliotecari de Catalunya

Tant al Manifest de la Unesco de la biblioteca pública com a la llei del sistema bibliotecari de Catalunya es fa constar que la biblioteca ha de fer serveis externs per a les persones que no poden anar-hi físicament ja que el fons de la biblioteca pública ha de ser accessible a tots els ciutadans.

Amb el desenvolupament del préstec a domicili es vol aconseguir que totes les persones que pateixen problemes de mobilitat al municipi gaudeixin en condicions d'igualtat dels serveis que ofereix la biblioteca.

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

La Biblioteca Pública Octavi Viader i Margarit en col·laboració amb la Creu Roja Sant Feliu de Guíxols-Vall d'Aro posen en marxa el Servei de préstec a domicili, adreçat a aquelles persones amb problemes de mobilitat que no poden anar físicament a la biblioteca i, per tant, no poden gaudir dels seus productes.

Aquest servei disposa de tot el fons de la biblioteca, entre el qual hi ha material adaptat per a persones amb problemes de vista i oïda (com llibres amb lletra gran i audiollibres) per tal de facilitar-los la lectura.

Per poder accedir al servei cal posar-se en contacte amb la Creu Roja Sant Feliu de Guíxols-Platja d'Aro.

OBJECTIU DEL SERVEI

L'objectiu d'aquesta iniciativa és posar a l'abast de totes les persones amb problemes de mobilitat que no poden anar físicament a la biblioteca el fons d'aquesta per tal de millorar la seva qualitat de vida i facilitar-los l'accés a la cultura i el coneixement.

TASQUES A REALITZAR

- Adequar part del fons de la biblioteca pública a les necessitats de la gent gran amb llibres sonors, llibres amb lletra gran, llibres de lectura fàcil, material audiovisual i altres tipus de materials.
- Elaborar una guia de diferents materials (llibres, revistes, pel·lícules i música), tenint en compte les preferències d'aquest sector de la població per tal de que puguin triar d'aquí tot allò que els interressi sense necessitat d'haver de consultar el catàleg.
- Anar renovant la guia de materials cada tres o quatre temps.
- Elaborar un tríptic amb l'explicació del servei i la butlleta de sol·licitud.

Fer carnets de la biblioteca a cadascun dels usuaris que vulguin el servei. Aquests carnets es guardaran a la biblioteca i estaran vinculats al seu voluntari (posant el nom del voluntari al carnet de l'usuari)

Biblioteca de Les Franqueses

La veritat és que no teníem coneixement de la teva demanda.

L'any passat, va ser el primer any que vam organitzar unes sessions amb la Residència del municipi. Durant el mes de juliol, el personal de la biblioteca es va desplaçar a la Residència Les Franqueses de Corró d'Avall, per apropar-hi els recursos de la Biblioteca. Van ser unes sessions molt especials i la valoració ha estat molt positiva.

Així doncs, aquí tens una mica el nostre treball amb la gent gran. Esperem que et sigui d'ajuda. Alhora serà un plaer poder fer un cop d'ull al teu treball, que de ben segur que ens donarà noves idees.

Activitats a la Residència Les Franqueses (Corró d'Avall)

Totes les sessions tindran una durada d'una hora, aproximadament.
Destinataris: grup de 8 o 10 persones com a màxim (les que tinguin més autonomia).

1a sessió: Contes, poesia i música

Llegirem contes curts, recitarem poemes i escoltarem música, tot fent participar a la gent gran en l'activitat, ja sigui llegint un poema o inventant històries.

2a sessió: Les revistes i els diaris

A través de les revistes de diferents temàtiques i dels diaris que tenim a la Biblioteca, encetarem una tertúlia amb temes d'actualitat i notícies que els puguin ser d'interès.

Els ensenyem les revistes que els hi hem portat, de temàtica de cuina, plantes i jardí, viatges... i que n'agafin alguna per mirar i ens parlin d'algun plat o menjar, o algun viatge que han fet. Encetem tertúlia sobre si els hi agrada viatjar, cuinar, si han agafat mai l'avió, que ens expliquin alguna recepta de cuina, etc.

Els llegim articles d'opinió o notícies del diari i que opinin.

- El Periódico: dimarts 15 de juliol, pàg. 11 "Petit observatori" de Josep M^aEspinàs. Tema: Urbanitzar pam a pam la costa catalana.
- El Periódico: dimecres 16 de juliol, pàg. 11. Carta del lector. "És coherent el ritme de vida que portem?"
- El 9 Nou: divendres 18 de juliol, pàg. 19. Notícia: "Ovelles contra el foc". Mètodes tradicionals per evitar els incendis.

3a sessió: Lectures literàries

Lectures de fragments literaris, poemes, contes,... Participació de la Sara Martínez (actriu teatral local).

- La primera activitat consisteix a introduir el tema de la sequera que afectava al país no fa gaires dies, a través de la lectura de dos contes del llibre Contes del món de l'aigua. "El llapis contra la galleda" i "Canbussada".

- Lectura d'un conte de Quim Monzó. Tertúlia sobre la comunicació pares i fills i la presència del món audiovisual a les famílies (tv, ordinador, etc.).
- Lectura de 2 poemes de Joan Maragall. "Al cim" i "Vistes al mar.
- Lectura del poema de Joan Salvat Papasseit "La casa que vull", cançó popular catalana.
- Per posar punt i final a la sessió i a l'activitat en general, la Sara Martínez, explica de forma teatralitzada, dos contes i llegeix poemes de Machado, Bécquer i Mercè Rodoreda.

Observacions

És important disposar d'un espai ampli, per tal de col·locar-nos en cercle, de manera informal i de tertúlia.

S'amenitzarà la sessió amb pastes i cafè a càrrec de la Residència.

Es requereix la presència d'un professional del centres (terapeuta ocupacional o educador social) durant tota la sessió.

Consorci de Biblioteques de Barcelona (Director de programes)

Guadalupe,

L'Anna Bröll m'ha fet arribar aquesta petició teva.

De totes les accions que hem fet amb gent gran, destacaria Vivències. Pots trobar tota la info a la comunicació que t'envio, presentada al Congrés Nacional de BP de Múrcia al 2006 i a la nostra pàgina web. Si vols ampliar-la, fes-m'ho saber.

Gràcies. i sort en el projecte de recerca!

(See attached file: CNBP - BIBBARCELONA - VIVENCIAS.doc)

S'adjunta document de 10 pàgines, presentat a Múrcia, amb explicació del projecte. Resum:

"VIVÈNCIES, la Barcelona que vaig viure (1931 - 1945)"

Llibre virtual, allotjat a la web de les Biblioteques de Barcelona, fet amb motiu del 75è aniversari de la proclamació de la II República Espanyola i del 70è de l'inici de la guerra civil, amb tots els testimonis i records rebuts durant l'any 2006 a les Biblioteques de Barcelona, de les persones que van ser els protagonistes anònims d'aquests fets, per explicar a tots els que no els van viure com era el dia a dia d'aquella època a la ciutat de Barcelona.

Biblioteca de Vallirana

Col·laboració Club lectura gent gran.

Biblioteca Pública de Tarragona

Nosaltres no tenim cap activitat específica adreçada a la gent gran com a tal, encara que és un col·lectiu que participa molt als tallers d'informàtica i als clubs de lectura.

El que sí tenim és una guia ciutadana feta per la Biblioteca de Tarragona adreçada a la gent gran que pots consultar en format virtual a la nostra pàgina web.

Biblioteca de L'Espluga de Francolí

A la Biblioteca de L'Espluga tenim un grup de dones magrebines grans que els ensenyem ordinador basic i com funciona Internet.

També taller per ensenyar com funciona el mòbil per a gent gran

Biblioteca Santiago Rusiñol de Sitges

S'ha programat una nova activitat per a gent gran. Només fa dos mesos que l'hem començat i sembla que podem tenir èxit. Es tracta de fer un curs d'INICIACIÓ A INTERNET. Està enfocat a gent gran, ja que el curs consisteix en:

BLOC 1

Què és Internet?

- Possibles usos de la xarxa
- Una mica d'història
- El correu electrònic
- Creació d'una adreça personal amb Gmail

BLOC 2

Com trobar informació a la Web: Els diferents motors de cerca

- Google i Yahoo

Altres formes de comunicar-se

- Xat i missatgeria instantània

El curs té una durada de 4 hores. Ho fem els dijous i divendres de 9 a 10 del matí, abans d'obrir la biblioteca.

Esperem que et sigui útil la nostra informació i molta sort en la teva recerca d'investigació!

Biblioteca de Guissona

Benvolguda,

En resposta a la teva petició et diré que a la Biblioteca de Guissona ja fa nou anys que tenim classes de català permanents per adults autòctons i classes de català per a estrangers. Diferents nivells i diferents horaris i alguns grups en col·laboració amb el Consorci de Normalització Lingüística de la Generalitat (amb exàmens i títols). Amb molt èxit de públic que per això repartim grups

segons nivell, sobretot amb els estrangers (a Guissona tenim quasi un 50% d'immigrants censats) i així a través del català els ajudem a integrar-se al poble i a la biblioteca i als llibres en català i a la burocràcia de l'Administració i a entendre els mestres o professors de les Escoles, als amics etc.

També cursos d'Internet per adults a diferents nivells.

I esporàdicament fem sessions de poesia i de contes d'arreu del món (junts autòctons i estrangers), sempre amb la participació/col·laboració dels usuaris de la biblioteca. I actualment un cicle de cinema a la biblioteca els divendres a les 10 h. del vespre, amb debat després de les pel·lícules. T'adjunto invitació. La biblioteca de Guissona actualment està en un impàs. Dintre de pocs mesos inaugurarem la biblioteca nova amb canvi de titularitat i això comportarà un espai adient i especial per a la formació d'adults en diferents àmbits.

Biblioteca de Sant Hipòlit de Voltregà

L'ajuntament va engegar uns tallers per a gent gran a la biblioteca. Es fa dos dies als matins (quan la biblioteca està tancada) i hi ha una persona que el porta però no té res a veure amb personal de la biblioteca. Comenten els diaris, passen documentals o simplement xerren de coses que a ells els interessa. A finals de juny s'acaba. No sé si aquesta informació et pot interessar.

Biblioteca de Canovelles

Hola Guadalupe, jo aquí a Canovelles no recordo haver rebut res del que m'expliques. Fem diverses coses per a gent gran:

- Cursos d'ofimàtica. En aquests cursos tenim adults, immigrants i també gent gran que han estat molt contents de poder aprendre els mínims per passejar per Internet o fer quatre ratlles amb el Word.
  - Tertúlies literàries adreçades bàsicament als alumnes de l'escola d'adults.
- Si vols més informació, no dubtis. Trobaràs més info. A la web de la biblio. Hi ha de tot. Molta sort!

Biblioteca Joan Duch de Juneda

Des de la Biblioteca Joan Duch de Juneda, no t'haviem dit res perquè no teníem activitats específiques programades per a la gent gran. T'he de dir, però, que enguany vam fer un curs d'ofimàtica i Internet pels padrins de la Residència Municipal de Juneda. No sé si et serveix aquesta informació, perquè em sembla que fer aquesta activitat potser no és massa original però al nostre poble (3.000 h.) ho hem fet per primer cop.

Biblioteca de Sant Sadurní

A la biblioteca de Sant Sadurní no tenim activitats específiques per a gent gran. Només estem fent préstec domiciliari a la Casa dels Avis.

Biblioteca d'El Prat de Llobregat

Del El Prat de Llobregat no et responguérem perquè no en tenim de programades. Sí que atenem alguna vegada visites de grups de casals d'avis o un club de lectura de gent gran hostatjat al Centre Cívic, però, encara que ho proposem a les educadores, només quan a elles o a membres el grup els hi sembla oportú, ens demanen visita i concertem les explicacions o els temes a exposar.

Ja ens agradaria, però per ara no aconseguim que es donin les condicions. Tanmateix, sí atenem a nivell personal aquelles persones (GG o no, però GG la majoria) que venen a veure si poden aprendre a usar l'ordinador per connectar-se i cercar a internet.

Biblioteca de Vidreres

Guadalupe, a Vidreres fem cursos de formació d'usuaris per a l'ús de noves tecnologies

Biblioteca Popular de Valls

En aquest moment, la nostra biblioteca no organitza cap activitat específica per a gent gran.

Els anys passats sí: Lectura per a discapacitats, que s'efectuaven a 2 grups d'avis de la ciutat.

Marina Blàvia

Biblioteca Berenguer de Bellvis

D'animació a la lectura per gent gran faig només Club de Lectura, ens reunim 1 cop per setmana, tenim un moderador i el grup acostuma a ser entre 13 i 16 persones. L'edat està entre 50 i 73 anys. Només tenim un lector, la resta és femenina. Procurem que al menys un parell de llibres per any vingui l'autor a fer una conferència.

Salutacions

Marina Castelló

Biblioteca Montserrat Roig de Sant Feliu Llobregat

Nosaltres fem unes 'lectures per a gent gran'. Aquesta activitat la fem els dijous pel matí cada 15 dies (d'11h a 11,30h aprox.). És una activitat oberta a tothom i el que es fa és llegir un poema, un capítol d'un llibre o una part (el que sigui)... A vegades es fan petites representacions teatrals i inclús es canta alguna cançó (entre el grup que acostuma a venir hi ha alguns cantaires). Són la mateixa gent que col·labora llegint.

Marta Salas Bernaus

Biblioteca de Sant Adrià del Besós

Nosaltres col·laborem amb els centres de dia de la ciutat. Cada mes enviem un lot de documents a tres centres. Entre els documents hi ha novel·les en lletra gran, novel·les, lectura fàcil, biografies, revistes, pel·lícules i música. Aquest sistema ens funciona molt bé i ho porten nosaltres al centre (ja sigui el conserge, un col·laborador, etc.) amb el llistat dels documents prestats i els que han de tornar.

D'aquí a uns mesos iniciarem un taller de memòria. Vindrà una persona especialitzada i agafarà un llibre de poesies de la nostra biblioteca i treballaran la poesia de forma senzilla, és a dir, parlaran dels elements que surten en la poesia com per exemple un ocell, el mar, etc. Ells han d'anar recordant elements que hagin sortit en el text. Si vols més informació, ho pots demanar. Elena. Biblioteca Sant Adrià

Biblioteca de Torrelles de Llobregat

Adreçades específicament a gent gran, nosaltres només fem un lot de préstec mensual a la Residència de gent gran Can Tarrida, l'única que hi ha al poble, amb una quarantena de documents (DVD, CD, llibres i revistes).

Biblioteca Just Maria Casero de Girona

Nosaltres no programem cap activitat específica per a gent gran però si que mantenim contactes amb l'associació de jubilats del barri i col·laborem en activitats puntuals: per sant Jordi fem un recull de poesies que ells després llegeixen en veu alta i els fem una tria de pel·lícules per una activitat concreta que fan ells. A part d'això també tenim un centre d'interès de 'gent gran' on hi ha documents adreçats a ells.

Biblioteca de Badalona – Pomar

Tenim un Grup de Lectura Fàcil on participen persones grans exclusivament, ja que es realitza en coordinació amb el Grup de Cultura del Casal de la Gent Gran del Barri de Pomar.

Hi ha un altre grup de Lectura Fàcil del Casal Cívic, 'Parlem en català', amb el qual treballem en coordinació, on força de la gent que hi participa també són grans.

Biblioteca de Vic

A la Biblioteca de Vic no tenim un programa específic per la gent gran, però fem col·laboracions puntuals amb l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran de la Universitat de Vic. S'organitzen anualment dos clubs de lectura d'acord

amb els responsables de l'Aula, la Biblioteca es qui s'ocupa de l'organització, de proporcionar els llibres i de buscar un professional perquè condueixi el club. Normalment es realitza en quatre sessions i amb aquest format.

1a sessió- Vida i obra de l'autor/a

2a " Situació de l'obra. Pautes de lectura

3a " Selecció de fragments per llegir i comentar

4a " Si s'escau, adaptació cinematogràfica de la novel·la. Col·loqui i valoració general de l'adaptació

Biblioteca d'Alella

A Alella no tenim activitats programades, només col·laborem amb la regidoria de Serveis Socials en la realització de les Jornades de la Gent Gran amb un Concurs literari «Relats des d'Alella», on poden participar persones més grans de 60 anys.

La coordinació d'aquesta activitat la fem des de la biblioteca.

Biblioteca Antònia Adroher de Girona

Potser en el seu moment no et vàrem respondre perquè no havíem iniciat cap activitat d'aquest tipus. Ara sí que ho hem fet. Recentment hem començat a col·laborar amb la residència de gent gran Puig d'en Roca. El què fem és préstec de llibres i un club de lectura fàcil. Iniciarem aquest darrer aquest mes, en una sessió que tindrà lloc a la mateixa residència.

No sé si aquesta informació és suficient per a tu, sinó no dubtis en contactar de nou amb nosaltres

Biblioteca d'Olesa de Montserrat

A Olesa de Montserrat no tenim experiència en activitats per a gent gran, però a l'octubre farem quatre sessions formatives per a gent gran, d'introducció a l'ús d'Internet. L'activitat es dirà *El ratolí no mossega*.

Biblioteca d'Alguaire

La nostra biblioteca no té programades activitats específiques per a gent gran, tot i això, mantenim un especial vincle amb la llar d'avis, ja que ens trobem en el mateix edifici i mantenim molta relació. La biblioteca els dona suport en tot el que fan i els ajudem a fer difusió de les seves activitats.

Biblioteca de Celrà

Biblioteca municipal de Celrà no tenim activitats programades especialment per al col·lectiu de gent gran.

Aquest any però hem començat una petita col·laboració amb una residència de gent gran que tenim molt a prop, al nostre poble i quinzenalment els hi portem llibres i revistes de determinades matèries. Normalment el que funciona més són les revistes d'informació local o catalana, els butlletins locals i revistes com el descobrir Catalunya, per exemple. També revistes de cuina i d'entreteniment, manualitats i costura. I llibres de lectura fàcil, lectures per escoltar en cd i llibres amb moltes imatges. També els hi fem una petita selecció de pel·lícules en DVD. Els renovem el material cada 15 dies més o menys i atenem les seves demandes, si és que n'hi ha, de material concret.

Biblioteca del Bruc

Tenim el servei de préstec a domicili per a la gent gran o per a persones que temporalment no poden venir a la biblioteca.

Biblioteca d'Avinyó

A la Biblioteca d'Avinyó no tenim programades activitats específiques per a gent gran. Si que tenim és un servei de préstec a la residència d'avis que hi ha al poble. Es tracta d'un lot de novel·les, revistes, cd's i dvd's que canviem cada mes.

Biblioteca Cal Gallifa – Sant Joan de Vilatorrada

Estic a sala i no em puc estendre gaire però sols dir-te que nosaltres SÍ REALITZEM ACTIVITATS FORMATIVES A GENT GRAN des de l'any 2003!! Si tens algun guió amb les dades que necessites per al teu estudi me'l passes i de seguida que pugui te l'omple amb tota la informació que et puguem aportar, d'acord? O si et sembla millor em truques a primera hora de la tarda.
Cristina Galí Vilarasau

Biblioteca de Manlleu

A Manlleu fem un club de lectura a l'Hospital de dia.

ANNEX 3

**Diuen que ens agrupem, fem comunitats
i anem a viure en pobles;
però jo no vull plantar patates per obligació;
no cal que ens envellim aïllats del món:
jo vull poder estar en una biblioteca.
I si em ve de gust, ja en plantaré, de patates.**

Annex 3 Entrevistes

Annex 3.1 Entrevistes a persones expertes

Josep Carné i Teixidó - President de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya (FATEC)

A nosaltres el que més ens preocupa és el que en diem l'*edatisme*, que és la discriminació per edat. I això ho trobem en tots els camps. Per exemple, en aquest cas, les biblioteques pensen en els joves, perquè han d'anar a estudiar i tot això, però no pensen en obrir a unes hores que siguin bones per a nosaltres.

Nosaltres volem que ens tractin, no com a persones grans, sinó com a persones. La única diferència que hi ha és que tenim més anys. Volem que això es tingui en compte, que som una massa creixent. No volem polítiques específiques per als grans.

Tal com està ara la societat, cal que pensi que nosaltres hi som. No solament som molts i vivim més anys, sinó que els vivim amb millor estat de salut. Si pensem quan els nostres pares o els nostres avis tenien la nostra edat eren ja molt molt, molt vells i eren incapaços de tirar endavant res. Es quedaven a un racó; se m'ha acabat la vida.

Això costa. En aquests moments encara es pensa així. Però nosaltres ens jubilem, tenim activitat, tenim ganes de fer-ne, tenim força, tenim coneixements, i això és el que va evolucionant.

D'altra banda, aquest tracte infantilitzant que hi ha, l'avorrim i hi lluitem en contra a tot arreu, no només a les biblioteques. "Senyor Juanito, passi, passi!". Passa també a hospitals, residències... Deixes de tenir personalitat pròpia i et tracten com un nen, com una nina. I això no agrada. I passa arreu.

Nosaltres formem part de la *Age Platform Europe*, que reuneix entitats de persones grans de tota Europa. Intercanviem opinions. Cal lluitar encara, molt. Científics i sociòlegs treballen aquest camp. Però coincidim en que les administracions tenen molt de camp a recórrer, i s'han d'implicar més per aquest canvi. Les administracions parlen de pensions, de sanitat, de dependència... Però no hi ha un projecte, no parlen d'opcions: d'ara endavant la gent quan es jubili podrà fer això o allò, no es tracta d'obligar a res, com els nanos a l'escola, però han de tenir les opcions. Ara tenen els casals on van a jugar a cartes, o altres coses, però sense un esperit constructiu.

A nosaltres ens agradaria fer arribar a la gent que tenim molt a fer, molt a dir, i que hi ha moltes més coses de les que inicialment un pensa que podríem tenir. No volem unes «polítiques per a gent gran»; volem que la societat compti amb nosaltres. «Oh, els dependents!»; també hi ha gent jove dependent. Aquest aspecte ja està contemplat; és inherent a l'envelliment, que hi haurà un percentatge de dependència. Però aquest no és l'horitzó.

Si no hi ha al·licient, la gent tendeix a quedar-se a casa. Però si tens capacitats, has de fer-les servir. «Ja tinc internet, llegeixo i miro», i això fa que es tanquin i s'aïllin. També hi ha la realitat dels avis-cangur, que ha crescut a causa de la crisi econòmica.

La biblioteca, com a punt de trobada, pot ser un bon al·licient per a la gent que té projectes i ganes de fer coses. De fet, molts desconeixem el funcionament real. Van només a agafar i deixar llibres, però no socialitzen. D'altres ja tenen l'hàbit i hi van per altres coses, hi porten el seu ordinador, etc. Cal posar-los l'al·licient. Per exemple, fer activitats com clubs de lectura o altres en horaris assequibles. Si les biblioteques creen coses, es pot animar, o si són receptives a que nosaltres els anem a proposar algun projecte.

Es fan esforços lloables amb les escoles: es fan visites de l'escola a la biblioteca per saber-ne el funcionament, i interioritzar-ne l'ús i la utilitat. Per exemple, el voluntariat a la biblioteca; persones grans amb coneixements bibliotecaris que siguin a la biblioteca com a suport, per ajudar i orientar en qualsevol activitat, de manera que altres persones grans tinguin l'al·licient de saber que els trobaran allà.

Però bàsicament vull dir que nosaltres no som gerontòlegs ni planificadors. Nosaltres no coneixem les interioritats ni la planificació de les biblioteques. Som una organització de voluntaris que treballem per aconseguir que la gent gran tingui un envelliment actiu. En aquest sentit, si hi ha algun pla o algun projecte, i ens en volen fer partícips, estem disposats a treballar amb vosaltres, o dir la nostra. Especialment, la difusió de l'oferta de la biblioteca, que no es limita al llibre o al diari. Podem treballar junts en algun programa.

Per exemple, vaig acompanyar el meu net a la biblioteca i vàrem ensopegar que feien un taller de papiroflèxia. Jo no en tenia ni idea i em va semblar molt interessant. Doncs es tracta d'això, de fer entendre que es poden fer més coses. Un cicle de conferències, presentacions de llibres, presència d'algun autor o expert en una matèria... Tractar l'economia domèstica, el funcionament del transport públic... I com fer arribar aquesta informació a ells. Cal transmetre-ho, fer-ho conèixer als qui no són habituals de la biblioteca, que ja se n'assabenten. Com fer-ho saber? Buscar la manera de difondre-ho. Ens preocupa potenciar l'envelliment actiu. Per les vies que sigui.

Quan és Firagran aquest any? Pensa que la biblioteca hi hauria de ser?

Firagran aquest any es fa els darrers dies de maig i primers de juny. Si, seria una forma de difusió necessària.

Maria Jesús Comellas i Carbó - Doctora en Psicologia - Professora emèrita titular d'Orientació Educativa del Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Caldria d'alguna manera començar-hi a reflexionar. Penso que és molt encertat el que plantejges, que és una generació que cada vegada serem més, la inversió de la piràmide d'edat. I el que no canvia són les polítiques, ni les percepcions; no es redueixen els estereotips, i hi ha un missatge extraordinàriament contradictori, on conviuen les contradiccions com si fossin absolutament el mateix, quan són diametralment oposades, i la mirada que es focalitza sobre aquesta generació és de cara a l'oci i al consum. Com a usuaris d'Immerso, de passejar per la platja, etc.

Tenim un document que publica la editorial Octaedro, on plantegem aquesta mirada, aquests estereotips i expliquem el projecte que duem a terme; es diu *Construir coneixement en relacions multigeneracionals*²³², i creiem que el lloc idoni és la biblioteca, perquè, o fem unes relacions multigeneracionals, que no siguin des del paternalisme de les generacions joves, que ens ensenyen tecnologia perquè som d'una generació que, com que no és digital, som ignorants sí o sí, quan el jovent no sap què és l'ofimàtica, ni que la tecnologia ja fa més de 50 anys que existeix. I alhora no hi ha manera que es creï un espai de reconeixement del saber de les persones grans, i per tant, un lloc on puguin continuar trobant informació d'interès, que no sigui només cantar cançonetes, fer d'avis i d'avis, explicar contes, o com a molt explicar com era l'escola de fa 50 anys, perquè això al jovent tampoc li interessa, en principi; o com a molt diuen «Ooooooh! Si que era diferent».

Aleshores, creiem que la biblioteca, com a centre cultural, com a centre cívic, com a centre...; quan vas a l'estranger veus que són espais multigeneracionals i de reconeixement; l'un està escrivint per aquí, l'altre escriu allà, l'un llegeix... i és una mirada molt diferent cap el que és un espai públic on hi ha coneixement, on hi ha intercanvi.

Per tant, no disminueixen els estereotips. I aleshores, sobretot es parla de la generació *Silver*, i com a molt els 'd'or', els *Golden*, els de títol universitari, els empresaris sobretot. Però la mirada és molt esbiaixada i en cap cas de reconeixement del saber, ni de l'interès per continuar sabent, d'estar al dia. No només *fer coses*: la societat és maca, ens protegeix, i ens dona consells sobre el que podem fer. I el nostre rebot, per dir-ho d'alguna manera, és: «No em diguis què puc fer, sinó digue'm com reconeixes el meu saber». I nosaltres volem continuar sabent, i per tant a partir de que som la generació amb més formació, amb experiència, i coneixement, si tenim trenta anys d'expectativa de vida, no cal que ens tanquin, ni que ens facin fer ganxet, ni que ens facin fer altres coses.

²³² Comellas, Maria Jesús (2017). *Generación sénior y mentoría: Construir conocimiento mediante relaciones multigeneracionales*. Barcelona: Editorial Octaedro.

La mirada, doncs, bàsicament, va en aquest sentit; creiem que no hem de quedar en un bar, que hem d'anar a la biblioteca; que si podem prendre alguna cosa a la biblioteca també estaria bé, que fos un espai molt més social i polivalent, però si no, no seria pas el consum d'un producte, sinó poder compartir coneixement i poder continuar trobant espais de coneixement; i també buscar la comoditat, però no en clau del iaio, sinó tenir el concepte d'espai gran, polivalent, on hi pugui haver tothom. No una inclusió fragmentada del reconeixement de la diversitat, que continua sent fragmentat, i sobretot aquests estereotips, que continuen tenint una fortalesa, que costa molt de dinamitar, i, o ens trobem totes les generacions juntes o no els trencarem. Perquè com a molt et diuen, «Oh, per ser tan gran si que...» Perdona?! Perdona...

I allò de «vols que t'ho torni a explicar?» amb aquella mena de cura, no?... O allò de «Noia què vols», jo vaig i em giro, i em diu «què li passa?» Doncs no passa res, com que he sentit *noia* he pensat que parlaves amb algú altre. «Però que no li agrada?» Mira ja porto anys al món per tenir una altra categoria. És que el llenguatge s'empobreix, les identitats desapareixen, i tots quedem en un *pack* de 'grans'. I això de la pèrdua d'identitat és un dels focus que més toca, més depressions comporta, més malestar comporta. Perquè «ara tu què ets?» Persona, jo soc el mateix que he estat tota la vida; «encara?» disculpa, quan la perdo jo, la meua identitat, sigui de professora, sigui de comercial, o el que hagi estat? «Però ara ja no» Ja no què?, què m'has tret, del que forma part de la meua identitat?: JUBILADA.

Tenim la paraula comodí. A la que traspasses el llindar d'aquella porta... «a partir d'ara seràs *jubilada*. I com que ets jubilada ets a la pendent de la caducitat; dedica't a passejar, perquè t'has de cuidar». Escolta, si jo tinc un projecte, no cal que em donis lliçons. Vaig al metge: «hauria de caminar»; perdoni, quan tinc un projecte no cal que vostè em digui que he de caminar, em llevo d'hora i camino perquè 'vaig, que m'esperen'. «Si no camina, compri's un gos»; només em falta el gos; per poder envellir bé, necessito un gos; no, el que necessito és estar en el món.

I si parlem de l'espai de pertinença al món, és en el món de tothom, no en el món apart, de les categories, de la residència. Si una persona ha d'anar en una residència, que la cuidin, només faltaria. Però no és aquesta la mirada. La mirada és: com la societat dóna cabuda a la totalitat de la població en les condicions de tota la població, amb un perfil variat, on hi siguem tots plegats?

Per exemple, he anat a diferents congressos, a Almeria, Sevilla, Santander, Galícia, París, Laussanne... i quan exposo aquest punt de vista tothom em diu que tinc raó. Doncs aleshores arremanguem-nos: polítiques públiques; i com es fa visible i possible –que no es tant de cost com d'actitud i de manera de parlar i d'actuar; és d'enfocament, de com miren la realitat–. Sembla que pensin: «La realitat no canvia», i la continuen mirant de manera esbiaixada, com si no hagués passat res.

Coneixes Firagran? La propera és a finals de maig, penses que les biblioteques haurien de ser presents? Recollir informació de les expectatives.

I tant! No hi ha prou amb un estand de la Diputació, amb informació dels recursos per a gent gran, cal que hi sigui la identitat biblioteca, l'espai no és visible; cal fer-lo visible.

És clar, un estand amb una petita enquesta, que permeti conèixer els interessos. Com vaig dir en un programa de la tv Terrassa que vaig anar recentment, que es diu *La nit dels savis* (joc de paraula avis / savis). Hi ha un grup que es diuen *El llibre de la vida*. Es dediquen a fer trobades amb gent perquè a partir de fotos de fa 40 o 50 anys es recuperi què hi havia al carrer, per exemple ara fan les pastisseries. Però tenen interès a obrir espais.

Nosaltres, el que fem –per exemple vàrem anar a Sant Boi amb la Fundació Marianao, perquè es varen assabentar i es varen interessar pel projecte–, és això: entrem a instituts i es fa el treball de recerca amb un alumne, el professor, i un sènior. El nostre suggeriment és que el punt de trobada no sigui l'escola, sinó la biblioteca. Nosaltres fem de mentors i mentores (tenim una llista de 60 mentors, i creix). Per exemple, l'any passat dues alumnes volien fer un treball sobre l'Alzheimer, i va ser possible perquè en el grup teníem una neuròloga. Si no, el professor no pot i diu no m'atabalis, però així es va poder fer. Tenim enginyeria, psicologia, pedagogia, empresaris, economistes, historiadors; tenim un grup de persones amb perfils molt diferents, que permet ajudar en molts temes de recerca diversos.

Ara anirem a Santa Coloma de Cervelló, on també proposem que el lloc de trobada sigui la biblioteca, com un espai d'intercanvi de coneixement, on a més hi ha llibres, internet, informació... en sou professionals.

Ara amb la publicació del document, el projecte és en procés de ser allotjat de manera permanent a la UAB. S'està cercant la forma jurídica perquè també es puguin fer convenis amb altres universitats. El més important és que hi ha voluntat política, el rectorat ho veu clar, no hi troben problemes. Totes les universitats, fins i tot les privades hi estan interessades. Es vol que sigui un projecte interuniversitari per recerca a la universitat, a cicles formatius, a batxillerat... i per qualsevol que faci recerca, també entitats de territori (per exemple la Diputació fa recerca). Buscant no perdre espais de pertinença i espais de coneixement. I com dèiem, no es qüestió de diners, és qüestió de voluntat.

Gràcies per posar paraules als conceptes que vull expressar...

Si no ho fem així, la convivència entre generacions no és possible. Repercuteix més enllà de tot. Ara que l'esperança de vida és més llarga, si no es fan ponts es perd un sector de la població. Diuen que ens agrupem, fem comunitats i anem a viure en pobles; però jo no vull plantar

patates per obligació; no cal que ens envellim aïllats del món: jo vull poder estar en una biblioteca. I si em ve de gust, ja en plantaré, de patates.

Tenim més temps perquè no estem atrapats en el món laboral, però no és raó per crear ghettos. Només és possible la qualitat de vida si hi ha relacions entre generacions; i no cuidant els petits i explicant contes; que també els podem explicar, però a una persona que té formació i que té coneixement no li satisfà, a partir d'ara, explicar contes.

A Girona també hi ha interès per aquesta mena de projectes. En les presentacions del projecte hi sol haver persones jubilades, i altres de la generació intermèdia. Jo els demano què els semblaria un mes de vacances «Imprescindible». I un any sabàtic? «Ah, home, molt interessant». I trenta anys sabàtics? «Home, què estàs dient?» Doncs mira, tu ara pensa que tens trenta anys sabàtics i que quan et moris ja t'enterraran... L'endemà una assistent em va dir: «Has posat el dit a la nafra». Doncs mou-te «Si, però per anar a on?». Si som tots plegats, i si ens reconeixen el que sabem, el que podem aportar, ja trobarem la manera, ja donarem sentit a la nostra vida els anys que puguem viure. I si tens sentit a la teva vida, també necessites menys fàrmacs.

I és que només amb això, la gent es lleva, i ja no necessita l'analgèsic, ja no necessita indicacions mèdiques, perquè el que fa té sentit. Vull dir que, des de diferents perspectives, cal anar per aquí. I l'espai clau no és l'escola, no és l'aula; és un espai de la comunitat on hi hagi coneixement, i és la biblioteca, està clar. I no tancar la gent gran en centres cívics, etc., sinó buscar aquests espais comuns com és la biblioteca.

No fa gaire vaig ser a La Haia. És això. Jo agafava el meu portàtil, anava a la biblioteca, i després ja m'anava amb la bicicleta. És una mica aquest espai el que cal que hi hagi. Podria haver fins i tot petits espais per xerrar amb discreció; per poder parlar i intercanviar. Per poder fer intercanvi de coneixements, d'experiències: «què feu?» i «com ho feu?»

I és la manera que tothom obri els ulls, perquè els estereotips de la gent gran cap el jovent també hi són: que si són uns trastos, que si són... esperi, esperi!. Però sobre tot els nostres no ens els traiem... A la que miren l'edat que tenim ja som un món caducat, un món que només esperem la mort...

Toni Dieste Lafarga - Educador Social – Llicenciat en Psicopedagogia – Director d'activitats de lleure al Centre Educatiu Can Llupià.

Els grans d'avui són menys dependents que abans. La cosa varia en el sentit que la gent gran té altres opcions que abans no tenia: formació

permanent, biblioteques, espais dedicats a ells als poliesportius, classes de ball... No es queden a casa, en un gran percentatge.

Pel que veig al meu barri, em sembla que les biblioteques es dediquen més a infància i joventut. Per a gent gran hi ha formació en TIC, però no conec cap projecte a part d'això. Tenen una planta dedicada a infància. A la escola d'adults sí, ofereixen llengües, informàtica... potser sí, però a la biblioteca no. Que jo sàpiga no hi ha educadors que es dediquin a això. I no es veuen coses anunciades la qual cosa ja és un què, i pel jovent sí que es veu.

Entre els educadors es treballa això? Hi ha gent que es dediqui a estudiar el nou perfil dels grans?

Jo puc dir que les ofertes que surten de feina són pitjors. Es demanen molts educadors als centres de dia i residències perquè les activitats les fan els educadors. L'educador social per a grans està pitjor pagat que per a joves i sense jornades senceres. Hi ha una diferència de 600 i 700 euros, i es la mateixa titulació. Això ja vol dir alguna cosa.

La biblioteca seria un bon camp de treball per als educadors socials, també amb aquest segment de població?

La biblioteca com a servei públic és molt interessant per atendre la gent. Cal gent capacitada amb competències a nivell teòric i pràctic, els educadors ens dediquem a atendre la gent.

Ui! Propostes... La biblioteca es dedica a difondre la cultura i el coneixement; a difondre la cultura. *[Li dic que això és, en essència, la definició de la UNESCO]* Ah! no ho sabia, però és clar. Es podria fer coses com organitzar certàmens. Fer relats de vida, perquè cal veure els diferents punts de vista sobre el transcurs de la vida, agafar una etapa concreta, com s'ha construït?. Es una elaboració de coneixement i una implicació de la gent, i una vinculació amb recursos.

Són individus que venen de moltes revolucions. Per exemple la perspectiva de la Transició, que molts no l'hem viscuda. Es va perdre gent, perquè marxen o es moren, i perden vinculacions; cal oferir-los vincles. Si a mi em passa, i soc jove, que trobo a faltar els amics perduts... Si hi ha alguna cosa que et facilita construir aquests vincles, cal potenciar-la. Jo veig la infància i adolescència com un procés, una etapa; acabes una etapa i comences una altra. Els vincles són relació social.

Veiem, hi ha aquesta nova crida que cal tornar a viure com a tribus. Potser no hi estic tant d'acord, però sí que s'ha perdut comunitat. S'ha destruït per les condicions econòmiques que venen d'un i mig o dos segles enrere, amb la industrialització. Penso que l'establiment de lligams una mica intensos es bo per a tothom, per la salut mental i per extensió la física. Arribar a les edats més difícils amb vincles. Vincles s'han de crear, no obligar, però oferir possibilitats, llocs, espais socials motivadors. Això es una perspectiva que s'ha de tenir en tots els moments de la vida. Això

de les etapes et dona una orientació però no es matemàtic. Hi ha gent que es «vell» abans i altres ho són més tard.

Les biblioteques són centres públics... han d'oferir més serveis als grans.

Jo proposo treball transversal amb experts de diferents camps, on també hi hagi gent gran. La simbiosi. Que els experts puguin aportar el seu punt de vista i nosaltres bibliotecaris en puguem prendre nota, com fa anys enrere es va aprendre gracies als experts com dissenyar serveis per a nens i joves.

Els educadors són una figura de dinamització, de suport, no de dirigisme; l'empenta, i la col·laboració com a expert, però 'al costat de'. Seria el pal de pallar que queda amagat per la palla. Se sap que és aquí però no es veu. Tenim el Leo Vigotski que parlava del concepte de bastida. Es va construir entre tots, i a mesura que l'estructura s'aguanta sola, retirar la bastida, que només és el suport, no l'essència. Es el constructivisme. Aquest teòric es va conèixer després de la caiguda de la Unió Soviètica. Va ser un descobriment. Una filosofia que cal tenir present, però sense pensar que ho hagi de fer tot al límit, sinó que la teva acció vagi informada per aquesta idea.

Cal donar-los un punt on puguin desenvolupar la seva iniciativa, fer propostes i que trobin el suport per a desenvolupar-les. Els espais públics son llocs per facilitar. Si una cosa funciona podran sorgir altres coses diferents que també funcionin. Un exemple diferent: els bancs del temps; quan van sortir semblava que no podia ser; ara la gent s'ho ha fet seu, funciona sol. Però l'impuls s'ha de fer des de l'interior. Després cal que l'individu senti que hi pertany; es molt humà. Si t'impliquen ho sentiràs molt més teu. Si una cosa no té un contingut interessant i no respon als teus interessos i a les teves necessitats, tendiràs a oblidar-ho.

Àngela Fernández i Céspedes - Doctora en Economia – Subdirectora General d'Anàlisi Econòmica de la Generalitat de Catalunya - Usuària de biblioteques.

Vaig molt de visita a Moià sobretot perquè és una biblioteca que m'encanta, perquè està en un entorn que et relaxa, que es agradable, fantàstic. En general tinc una bona opinió de les biblioteques públiques, perquè és un gran invent, és una forma de socialitzar important; sobretot en els entorns de pobles petits es una forma de facilitar una trobada, de sortir d'un entorn molt tancat, i en canvi es un centre de reunió que encara que cadascú vagi pels seus interessos, facilita la trobada.

Doncs com deia vaig molt a la biblioteca de Moià, que es potser la que més freqüento; si veig un llibre de novetats que és del meu interès, l'agafo, etc. De vegades he anat a Lesseps i a la de Gràcia, però no massa; a la de Gràcia vaig de vegades a consultar diaris, però allà, com tot està molt concentrat, la premsa no es fàcil, perquè hi ha molta gent amb els mateixos interessos. Però quan tinc ocasió d'anar-hi i agafar un diari, miro de seure a la taula, i dic «la» taula, no estic parlant en plural, perquè quan és plena i haig de fer ús de les butaques, el problema no és solament d'aquesta biblioteca de Gràcia, sinó que em sembla que respon a una comanda que, en el seu dia, es deuria fer de forma genèrica per a totes les biblioteques; són unes butaques ergonòmicament molt incòmodes, sobretot per a moltes persones que som d'una determinada alçada, que es correspon amb una determinada edat, i que som d'una alçada més baixa; són molt incòmodes i fa mal l'esquena, i caldria canviar-les per unes altres que permetessin llegir el diari amb una certa comoditat i sense mal d'esquena.

Tot i que he de dir que en una consulta d'un metge traumatòleg especialista en esquena també em vaig trobar amb unes butaques que no permetien el benestar físic de la columna vertebral, per tant entenc que a les biblioteques s'hagin equivocat, perquè hi ha una manca de consciència pel que fa a aquestes necessitats. Sense anar més lluny, al metro de Barcelona, la majoria de bancs d'andana també tenen aquest problema, i de vegades no arribes amb els peus a terra.

Pel que fa als serveis. Penso que a les biblioteques, com a tots el serveis públics, caldria fer ajustos tenint en compte la diversitat de població que potencialment pot utilitzar-los. Segurament aniria bé pensar que llegir i escriure no requereix una capacitat motriu molt gran, es poden fer activitats per treballar l'aspecte més intel·lectual que de vegades es deixa de banda quan no es fa una activitat relacionada amb el món laboral. També oferir un espai suficientment còmode, com he dit abans, i molt interessant seria tenir una oferta horària més extensa, perquè no se li treu tot el partit a la infraestructura, obrir matins i caps de setmana i promocionar-ho perquè es conegué.

També veig una zona molt gran per a infantil juvenil, i penso... potser és necessari per iniciar en l'hàbit de la lectura. I les persones grans tenen molts segments d'interessos que no són fàcilment classificables des de la biblioteca, però s'ha d'intentar; les biblioteques també han de tenir un paper *facilitador* per als grans que potser no són usuaris de la biblioteca, però es podria esbrinar quins interessos tenen i facilitar que els que no son usuaris habituals trobin interès a la biblioteca. Es a dir, potser fer un esforç de recursos de cara a la gent gran com el que s'ha fet fins ara per a la secció infantil i juvenil.

Reivindico més oferta per a la gent gran, que descobreixin la biblioteca com a punt de trobada, d'estímul per a l'activitat intel·lectual, i sobretot, que es contempli el ventall de perfils de gent gran, no posar-los tots dins

un sac homogeni. La xarxa pública pot fer molt bé d'estímul per a l'activitat intel·lectual, de gent que no té altres maneres de motivar això. Persones que no han anat mai a la biblioteca, però si els ofereixen una sèrie de serveis, de propostes, els poden atraure. Cal tenir en compte que la xarxa pública és a tot arreu, a barris, a pobles... te un accés molt fàcil.

Jo, quan vaig a un poble, primer miro el mercat i la biblioteca, perquè són punts una mica centrals. La biblioteca es un lloc d'acollida, de confort. Fa uns dies vaig anar al Poblenou i vaig entrar-hi, i va ser un plaer. En general les biblioteques tenen unes instal·lacions molt ben fetes, amb molta llum (tret del tema ergonòmic que he dit abans). És molt interessant, molt positiu, pel benestar intel·lectual, i penso que estaria molt bé que poguessin tenir un horari més ampli.

Els caps de setmana potenciar la possibilitat que ofereixen les biblioteques com a centre lúdic, entenent-ho com una cosa lligada a una certa intel·lectualitat, es una llàstima que el cap de setmana no funcionin, perquè la instal·lació hi es, però no només això: en general ampliar horari, moltes només obren a la tarda, em fa molta ràbia passar per una biblioteca, i que estigui tancada en ple dia. Es poden fer clubs de lectura o debats en horari de matí, etc.

Mercè Mas i Quintana - Treballadora Social Jubilada des de novembre del 2001 - Membre, entre altres, de l'equip de redacció, coordinació i seguiment de la «Carta de drets i deures de les persones grans de Catalunya»; de la Comissió Executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya; del Patronat de Amics de la Gent Gran; del grup de Dones Grans del Consell Nacional de Dones de Catalunya; de la Comissió Permanent de la FATEC - Sotspresidenta de Dones Mundi - Suporter d'Old Womens Network Europe (OWN'EUROPE)

Evidentment que ha canviat el perfil de gran. Ha canviat per diverses raons. En primer lloc, i molt senzill, per la salut; perquè la gent gran tenim un nivell de salut i una cura de la salut diferent. Quan penso en la meva àvia, no crec que li prenguessin mai la tensió; potser en alguna revisió general. La meva àvia es va morir 'de vella', amb 14 anys menys dels que jo tinc, perquè va tenir una pulmonia, i el metge va dir «a aquesta edat, 71 anys, val més que la deixem morir tranquil·la...»

És clar, aquesta salut per davant també ens ha fet canviar. Una cosa és quan la gent es jubilava als 65 anys i la majoria es moria al cap de poc temps. Quanta gent tenia avis? I quanta gent tenia besavis?! Ara és molt normal tenir besavis. I aquesta major esperança de vida ens fa que ens plantegem unes altres fites. És allò de «què vull ser quan sigui vell?»

perquè és una nova etapa de la vida. I per tant és una etapa en què t'has de plantejar què vols fer, com vols viure.

I hem canviat, per una banda perquè tenim més salut, i una esperança de vida més gran. I a més també perquè el nivell de formació és molt diferent del que era; pràcticament, a la generació dels *baby boom* no hi ha analfabets; n'hi ha en el sentit de Nacions Unides, de ser capaços d'entendre un text abstracte, en aquest sentit sí que encara n'hi ha. Però està ple a tots els barris, de gent que està fent formació, de gent que està fent cursos d'escriptura, de tot tipus. Són gent, sobretot en els barris extrems, de gent que no va tenir ocasió de fer una formació cultural a la seva infància, i que ara tenen inquietuds, i volen refer-ho.

Aquestes persones volen llegir llibres, i a més, volen llegir uns llibres diferents. Per exemple, a mi em passa que no trobo qui em recomani; no vull dir que hagi de llegir necessàriament les coses que llegia a la meva joventut, i que ara no sé si m'agradarien, com ara José Maria de Pemán. O la Vicki Baum, o *Viento del este, viento del oeste*, que en aquest moment no t'interessaria en absolut, però tampoc t'interessen moltes coses que ara se'n parla. Jo per exemple llegeixo el Houellebecq i a mi no m'agrada. Parla del sexe d'una manera que ja no és per a mi. En canvi altres de la literatura francesa m'agraden molt, per exemple el Goncourt de fa dos anys és una meravella, *Brúixola*, és una meravella, però per això necessito que quan vagi a una biblioteca algú pensi en això, que munti grups de lectura, que pensi que la gent gran som diferents, que tenim unes altres aspiracions, i que tenim per davant això: un temps que moltes vegades, jo tinc moltes coses per omplir-lo, perquè estic al Consell de la Gent Gran de Barcelona, al Consell de la Gent gran de Catalunya, a l'*Old Womens Network*, al grup de no discriminació de la *Age Platform Europe*, a la FATEC, però a més tinc 17 nets, avui he hagut de fer un pastís perquè n'hi ha una que fa anys.

És a dir, tinc la vida plena, però un dels elements que m'omplen la vida són els llibres, i a les biblioteques no trobo fàcilment algú que m'aconselli perquè, no ho pensen; pensen que ja no hi som.

Totalment d'acord en que el que convé és l'activitat. Jo el problema que tinc és que no tinc temps. Porto un programa de visitar residències i de vegades no tinc temps per fer les fitxes que he de fer arribar en una altra persona. Però el temps de la lectura és un temps que no deixaria per res, eh? Jo no puc anar al llit sense haver llegit un parell d'hores.

Pel que fa als horaris i a l'atenció especialitzada...

Cal pensar a obrir les biblioteques als matins. Hi ha molta gent gran que només surt al matí; a la tarda ja no surten.

I tornant als llibres, de vegades també ens passa que voldríem trobar aquell llibre que havíem llegit a la nostra joventut, o en una etapa de la

nostra vida, que potser ara ens agradarà o no, però no sabem què en vàrem fer, el voldries trobar. Per exemple els del Gerard Durrell (*aquests hi són*) que són uns llibres que et fan riure; ja sé que aquests es troben però hi ha altres llibres que no els trobes. Potser que no es miri tant prim a l'hora de fer l'expurg.

O que fessin una enquesta amb la gent gran del seu barri: «Hem pensat a descatalogar aquests llibres, hi algun d'aquests que vostès pensin que el llegirien o el tornarien a llegir?» De vegades és un d'aquests llibres que 's'ha d'haver llegit' i resulta que no l'has llegit, pel que sigui, no t'ha vingut el moment, i és important que hi sigui, i és important que algú tingui el concepte de que a una persona gran li pot interessar.

És a dir, cal que les biblioteques s'interessin per la gent gran, entre altres coses perquè som un número important de la població, i cada vegada ho serem més, hem agafat el vici de no morir-nos. I després, aquestes generacions són cada cop més formades; cada generació que passa a integrar-se al grup dels grans és més formada, i per tant...

Els llibres són molt cars, les pensions són molt baixes... Mira jo recordo fa molts anys, però molts, potser 40, que vàrem anar a Dinamarca a veure la casa del Christian Andersen, perquè em feia gràcia. I anàvem en un tren, i al compartiment érem nosaltres dos i sis persones més. Tothom portava un llibre de biblioteca; ho veies clarament. Tots. Això ja diu molt del nivell de cultura, i parla sobre les biblioteques; per una banda hi ha la gent que vol llegir i per una altra hi ha les facilitats d'accés que li dones. Això dels horaris és un fet claríssim, que la gent gran quan més ens movem és a mig matí.

Els grans som un membre més de la societat, i som dins la societat, i tot el que passa a la societat ens interessa, però a més no demanem més que els altres pel fet de ser grans, però tampoc en volem menys. Perdem moltes coses en el transcurs del nostre envelliment, però el que no perdem són els nostres drets de ciutadania, aquests els seguim tenint tots. Per a tant és lògic que com a grup d'edat, no com a col·lectiu perquè no som un col·lectiu, som un grup d'edat; no hi ha grup d'edat més divers que la gent gran: Les criatures, de 0 a 1 anys tenen moltíssims trets comuns, però la gent gran envellim segons com hem viscut, segons la nostra salut, segons les nostres relacions socials, segons la nostra família, segons les nostres possibilitats econòmiques... i per tant, som molt diversos.

Som un grup d'edat molt divers, i per tant se'ns ha d'atendre segons aquesta diversitat que tenim. Perquè, tornant a l'exemple de l'Houlebeq, a mi no m'interessa, però pot haver una altra persona que li interessi. Hi ha molts llibres que no han perdut actualitat.

Per exemple jo he estat rellegint recentment el Maria Estuardo de Stefan Zweig, un llibre històric, molt ben documentat, novel·lat evidentment,

però no vol dir que hagi perdut valor que tenia fa molts anys; suposo que els de Thomas Mann els segueixen tenint, però cal algun criteri per aconsellar una persona gran, saber què li agradaria.

Les lletres també, que siguin grans. Jo tinc llibres que me'ls estimo molt, i ja no els puc llegir perquè tenen la lletra petita; doncs aquests llibres que estiguin assenyalats: «lletra molt petita»; això és important perquè la gent gran perdem visió, necessàriament; que tinguin espais molt ben il·luminats, perquè necessitem més il·luminació, que no tinguin quatre coses de lletra gran. És important que estigui assenyalada la mida de la lletra.

Formació per infantil: hauria de fer-se semblant per a grans?

La infantilització és maltractament, i s'ha de ser conscient que ho és. A mi quan em tracten de tu amb aquella confiança, dic «jo no he menjat mai sopes amb aquesta persona». Ni que ens tractin de ximpls, que de vegades ens tracten de ximpls. Quan vas al metge acompanyat dels fills, ell immediatament es dirigeix a l'acompanyant. La meva filla li va dir «miri, la pacient és la meva mare, jo només l'acompanyo». Si vas amb un fill o una persona jove, es dirigeixen a l'altre d'entrada. Sempre.

Formació continuada: els professionals, també els bibliotecaris, han de ser conscients que nosaltres som un fons de treball. Perquè som mols. I a més, encara que es pugui endarrerir una mica l'edat de jubilació, seguim tenint una expectativa de vida de molts anys. I s'acostuma a parlar de la quantitat de gent que després dels 80 anys tindran demència; però no es parla gens de la quantitat de gent que no tindrà demència, ni tindran dependència. Jo ara m'he trencat el braç, però em vesteixo sola, em dutxo sola i ahir vaig fer fricandó per vuit persones, i avui un pastís i el sopar per uns altres. És a dir que encara que tinguis limitacions hi ha moltes coses que pots fer, i evidentment, si t'ha agradat la lectura...

I a més, segur que hi ha molta gent que no ho havia fet i pot descobrir la lectura, segur! Perquè les televisions, amb l'oferta de cable, tampoc tenen moltes coses que puguin interessar amb valor cultural; N'hi ha algunes, però no gaires, tot això va a gust de cada persona. Però aquesta importància de la formació a les biblioteques... que tinguin consciència, encara que només sigui perquè som uns futurs clients, perquè els interessa, perquè una biblioteca pot ser un lloc de treball, en tenir una especialització per aconsellar la gent gran, en saber tractar els grans, que tenim un altre ritme, que acostumem a ser pesats, repetitius... saber entendre tot això.

Vostè és ex-Treballadora Social.

No. Mai s'és ex-Treballadora Social. Mai ets ex. Recordo que teníem un professor de psiquiatria que ens deia «meditin perquè han començat aquesta carrera: els drogoaddictes no deixaran de ser-ho; els vells es

tornaran més vells; les famílies desestructurades no les estructuraran... aleshores perquè han començat aquesta carrera? perquè s'hi ha enredat?» És una cosa que la portes per sempre.

És molt activa.

Tinc 85 anys, sóc vídua, tinc 7 fills i 17 nets. Formo part del Consell Gent Gran de Catalunya. Porto un projecte a la FATEC, que es diu *La residència on m'agradaria anar a viure*; visitem residències i recollim el que a la gent gran ens sembla positiu. Ara soc a la Age Platform Europe, dins el grup de treball de drets humans i no discriminació. I m'embolico sempre amb més coses.

Anna Simó i Castelló – Filòloga – Secretària Primera del Parlament de Catalunya – Ex Consellera de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya (2003-2006).

Fa anys que vaig deixar de tenir responsabilitats executives en matèria de gent gran activa, però si que puc dir que la meva percepció és de canvi (com una prèvia) pel que fa aquells temps (Nadal 2003 a maig 2006), han passat més de deu anys. L'època que jo era consellera, era un moment d'una bonança econòmica, inversió important de les administracions, encara que hi hagués una bossa que ha crescut de dones pobres soles, però les administracions gastaven diners i hi havia despesa també per a gent gran activa. Temps relativament bons, es feia despesa. De fet era de les úniques despeses que es feien en aquest sentit; el Departament va començar a plantejar-se estendre els drets socials a les persones grans de classe mitjana per aquell temps; abans es feia atenció gairebé assistencial, caritat, a persones amb pocs mitjans, o es feia clientelisme de la gent gran activa.

Es va fer el llibre blanc. Tinc pendent de veure si la cosa ja està resolta. L'accés a la cultura es un accés a la cultura de consum (teatre, cinema) però no recordo viatges, o que es fes una referencia a l'accés a les biblioteques o activitats dins el mon local. Amb el temps i la crisi econòmica s'ha anat destinant els diners a tapar forats de la precarietat de les persones grans, i aquestes qüestions han quedat en un segon terme o aparcades; només, crec jo, a criteri del personal bibliotecari o les directores o directors de cada biblioteca, dins de l'autonomia de cada centre.

Potser la Diputació de Barcelona, que és l'òrgan que ha continuat tenint recursos econòmics, ja ha fet alguna cosa, però no em consta. Així com sí que ho ha fet en les coses de competència local com escoles bressol i, ara, les escoles de música; s'ha preocupat de fer una visió global, de fer

xarxa, intercanvi d'experiències, etc. Però no em consta que s'hagi fet en el camp de les biblioteques en relació a la gent gran; es un tema pendent, el treball per projectes a les biblioteques en general.

El Departament de cultura, en el seu moment va fer un esforç a través del Pla d'obres i serveis també per ajudar en la inversió en edificis per a biblioteques; tot va quedar aturat amb la vinguda de la crisi i tot ha quedat en el que pugui fer la Diputació o cada biblioteca individualment. Jo crec que és una visió preclara, intel·ligent i avançada als esdeveniments, pensar que el que ha d'acabar essent la part més important de la piràmide d'edat a Catalunya –que cada cop anem mes cap aquí, cada vegada vivim més anys i amb més qualitat de vida–, pensar que una eina de difusió, d'acostament a la cultura de la ciutadania com son les biblioteques municipals pugui pensar en els grans, com es va pensar en clau infància i famílies, que és el que està mes estès (hora del conte a les biblioteques, activitats que es penjen a totes les escoles...).

Que un dia puguin penjar-se a tots els locals de gent gran, centres, llars, casals... es puguin penjar activitats de referència a la biblioteca del barri perquè aquestes persones, igual que es fa en el cas d'infància i família (hi ha racons d'infància, racons de família a totes les biblioteques; parlo per experiència personal, a casa en fem servir tres del nostre entorn), puguin fer activitats. Coses tan interessants com per exemple el que ha fet la regidoria de educació del meu municipi Hospitalet de Llobregat), que ha promogut l'apadrinament d'equipaments per part de les escoles. La del meu fill te com a equipament apadrinat una biblioteca. Des de l'escola hi fan activitats permanents. Perquè un casal de gent gran no pot apadrinar una biblioteca? Que les organitzacions de gent gran facin propostes a les biblioteques, no només la biblioteca a ells, que la gent gran activa entri a les biblioteques.

És el meu concepte d'interactuació. Seria el desitjable, però en moments com aquest les necessitats bàsiques passen per davant el desitjable.

Caldria contemplar la definició de gran a partir d'una edat diferent de la establerta, o convencional? Creus que les noves generacions de grans tenen més formació, més salut...?

I tant, des dels 60. Des del moment que ja es pot tenir la tarja rosa metropolitana. Però això es una visió personal, que no te perquè ser objecte d'aquest estudi en concret, sinó de les polítiques públiques que es puguin derivar. Pots optar des de la política pública per oferir coses a molts segments.

Però si bé es cert que ha anat creixent la formació, també es veritat que hi ha molts que després d'haver treballat com a escarrassos tota la seva vida, si tenen una mica de temps, han de trobar una oferta diversificada, perquè només llegir, de vegades els cansa. Aquí entra la iniciativa dels professionals de la Biblioteconomia. Jo he conegut dues grans dones que

van apostar per la lectura fàcil. La lectura fàcil entra a les biblioteques, però no qualla massa.

Si algú et fa cas en aquest estudi, si en algun moment algú dels poders públics fa cas de la teva tesi, que pensin en aquestes persones, que obrin el front d'aquestes persones que tenen uns estudis bàsics, i no els faci por entrar a la biblioteca. No només pensar en la lectura fàcil per a immigrants o aprenentatge, sinó també un sector de la gent gran. Cada cop hi ha més materials de lectura fàcil. Jo la vaig conèixer quan era consellera, quan em va venir a veure una 'boja' que es deia Eugènia Serra perquè apadrinés el projecte de lectura fàcil, vaig ajudar en el que vaig poder, i ho he anat seguint tots aquests anys, i se'm va obrir tot un món, és la democratització de la lectura.

Pensar també en això, no només els que ens farem grans i estarem bé i tindrem carreres universitàries, sinó també en aquesta gent. El meu pare que va estudiar formació professional de gran, li pot durar el diari tot un mati, però es poden oferir altres coses, sempre pensant en el públic potencial de cada biblioteca.

Quan mirem des de les polítiques públiques, mirem des del mateixos prejudicis nostres. Falta una visió més global també. Potser és per això que no s'ha abordat aquesta qüestió. Les biblioteques encara tenen molt marge d'explotació del potencial.

Annex 3.2 Entrevistes a responsables de gestió de la Xarxa

Marta Cano Vers. Gerent dels Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona.

Bon dia, el meu estudi..

Jo t'explico una mica. Suposo que ens coneixes eh? el que fem, la nostra estructura i això...

Hi he treballat

No, vull dir com a xarxa. Nosaltres no tenim un programa d'activitats per a les biblioteques. Vull dir que «vosaltres que feu per la gent gran?» Nosaltres no fem res específic per a la gent gran en el sentit que no tenim un programa d'activitats, perquè nosaltres el que generem són estudis i dades, i recursos, que han d'ajudar els ajuntaments a programar les seves activitats bibliotecàries a tots els nivells, tot tenint en compte tots els usuaris.

Per exemple l'estudi que t'ha explicat la Judit [es refereix a la senyora Terma, de BB], s'ha fet com a Biblioteques de Barcelona, i el que vàrem quedar és que ells feien aquest estudi de gent gran i nosaltres el fèiem de joves. Però que enteníem que eren com dos projectes complementaris; un pagava un i un pagava l'altre, ens posàvem d'acord en les coses que volíem saber, i complementàvem. Per tant, a nivell d'estudi, en aquest cas ens sumem a les conclusions d'aquest projecte; és a dir, porta el logo de BB, i el de joves porta el nostre logo, però no deixa de ser un projecte conjunt.

I quines conclusions en treuen vostès? Consideren que el resultat és extensiu a tot el territori?

Barcelona és un Consorci i poden dir «assumim aquestes actuacions, i totes les biblioteques fan aquestes actuacions»; a títol d'exemple, si Barcelona veu que la gent gran se'n va a dormir aviat i fer les activitats tard perjudica la gent gran, poden decidir que faran les activitats a les 6 de la tarda, o al matí; nosaltres això com a Gerència de Biblioteques no ho podem fer, el que podem dir és «atenció municipis, si voleu arribar al sector de la gent gran us recomanem que feu les activitats al matí».

Nosaltres no podem dir que ho facin al matí; el que fem és una pauta, i després cada ajuntament en funció dels seus públics diana fa el que creu que ha de fer.

Certament, ho hem mirat amb les caps de zona, i hem constatat que el percentatge d'usuaris grans [amb carnet] en relació al total d'usuaris de les biblioteques no es correspon amb el percentatge de persones grans en relació al total de població. Això vol dir que hi hauria un nombre d'usuaris

potencials, però també és veritat que hi ha usuaris d'aquesta franja que ja no seran mai usuaris de la biblioteca. Nosaltres dividim aquestes edats en dos grups, i difícilment els de la segona franja, si no són usuaris, seran mai usuaris.

Els usuaris 'gent gran', el que fan servir més és el préstec, i el que menys fan servir és el wifi. Nosaltres fem arribar aquestes dades a les biblioteques i els diem: «escolta, t'has de mirar si les teves dades són dins aquesta mitjana, o tens una desviació molt gran». Per exemple, si féssim un zoom d'aquesta dada a Barcelona, veuríem que, després de les accions que ha fet, té un percentatge d'usuaris actius 'grans' molt alt.

Això, quan fem els Cercles de Comparació i de Millora, on els ajuntaments es poden comparar entre ells, si un municipi considera que té un percentatge acceptable, i veu que Barcelona el té molt superior, es pot demanar què està fent Barcelona. És a dir, nosaltres facilitem la comparació de municipis, per copiar bones pràctiques, però nosaltres no fem activitats específiques

Sí, sí, d'acord, però més enllà de les activitats hi ha altres coses. Com per exemple el programa que sí que es va engegar des de la XBM, 'Nascuts per llegir'. Pensar en això. I també, fer un estudi d'usuaris... Perquè cal considerar qui és la gent gran. No són només els 'iaios'. Si escoltem les tendències, ja comença a pensar-se en els més grans de 55. La XBM encara manté les divisions per edat que fan un grup d'adults des dels 40 als 65, un altre fins al final de la vida.

Aquestes divisions sí que es mantenen en el catàleg, que és el que ens permet fer exportació de dades. Però també podem aplicar una altra divisió, però aquesta sí, és la que hi ha. Però vàrem fer un estudi de la incidència de la capacitació digital a biblioteques per a més grans de 55. Aquest és un programa que tenim conjunt per a biblioteques: capacitació digital per a més grans de 55, on aprenen a fer servir les xarxes socials, per evitar l'isolament.

És a dir, nosaltres no fem activitats perquè cada ajuntament ja en té moltes. Nosaltres fem aquests programes per a tot el territori quan detectem alguna cosa on incidir. Per exemple, es va veure que hi ha gent gran que assisteix a activitats com el club de lectura, però no per fer servir les tecnologies. Aleshores decidim fer una capacitació digital per a aquests grans més joves, i al cap de dos anys es fa un estudi, i s'avalua si aquesta capacitació ha tingut com a fruit un creixement d'usuaris d'aquesta franja d'edat, que és aquest estudi.

Bàsicament tenim aquest programa, i després ja són recomanacions. Però tenim altres coses que poden ajudar la gent gran; no són específics per a gent gran, però sí que poden ajudar la gent gran. Com per exemple a la xarxa tenim un kit d'eines i recursos de lectura per a persones amb dificultats visuals; fa dos anys vàrem fer una campanya que consistia en

repartir lopes que eren com un punt de llibre, amb instruccions que no es repartissin indiscriminadament, sinó que es donessin quan es detectés algú a qui realment li podia fer servei.

Després, tenim un estudi de valor social de les biblioteques²³³, que recull bones practiques en diferents àmbits fetes per diferents biblioteques. Allà també trobaràs una mica recollides activitats, igualment de diferents biblioteques. No és exhaustiu, però si que permet exemplificar amb projectes vigents la tasca de les biblioteques en capacitació tecnològica, en desenvolupament personal, aprenentatge d'idiomes... Allà trobaràs molts recursos per a tothom; recursos de lectura fàcil per a gent gran, a la xarxa n'hi ha moltíssims; i recursos per a discapacitats, etc.

Trobaràs programes a nivell municipal potentíssims. Potser un municipi té un programa molt potent, i els seu centre són la gent gran.

Una altra qüestió són els lots. El percentatge de documents destinats a la secció infantil és superior a la resta.

Ara els lots mensuals els tria totalment cada biblioteca.

Ho sé, però... vostès no donen unes pautes?

A les biblioteques hi ha de tot, hi ha col·leccions en lletra gran. Hi ha moltíssima lletra gran.

Però tot no s'acaba aquí. Cal una varietat temàtica. Vostès no fan unes recomanacions? Bé han de donar unes pautes; que hi hagi un fons interessant per a aquest públic. Vàrem estar mirant el catàleg en línia, tot fent unes cerques molt bàsiques, que hem reflectit al document de la recerca. Allà s'obtenien uns resultats amb una certa confusió, perquè es barrejava...

La confusió està... jo no sé com ho has mirat això. Però tu què mires, que li interessa a la gent gran? És que això a mi em fa una mica de... és com quan diuen que cal tenir literatura per a dones. Jo no llegeixo pel sexe que tinc; jo llegeixo per les meves expectatives personals, que poden coincidir amb un home o amb una dona. La meva mare és una persona gran, i et puc dir que llegim molt similar. Per tant, per mirar al catàleg què ofereixes, tant per a mi com per ma mare.

No tot són novel·les; també hi ha coneixements que falten...

També de coneixements!

Per exemple, sobre nutrició, o sobre com cuidar-se la gent gran, que després no es troba diferenciat de cap manera al catàleg.

²³³ Togores Martínez, Rosa (2015). Op. cit.

Home, ara no sé, t'ho puc preguntar, jo no ho he mirat.

Jo sí que ho he mirat, i miro d'explicar-li que...

Bé, sí, bé... Tu em pots dir que ho has mirat i jo no et puc donar una resposta. Joestic segura que l'entrada 'gent gran' hi és; ara, què hi ha darrere aquesta entrada no ho sé perquè no ho he mirat.

Es sorprendrà.

No. Segur que hi ha moltes coses. Però si que és veritat que a la persona que cataloga cal dir-li que aquell llibre és específicament per a gent gran...

No, no cal que sigui específicament, però sí que cal que un dels descriptors ho indiqui.

Jo ara no sé com apliquen els descriptors. Si vols ja t'ho preguntaré a la persona responsable.

Seria decidir un descriptor i acordar aplicar-lo a determinats documents...

Jo ara no sé com es fa. No he catalogat des que vaig sortir de la facultat. Però el que sí que puc fer és preguntar-ho i dir-t'ho. Ja t'ho preguntaré. Però el que és veritat és que a les biblioteques públiques pots trobar una bona oferta per a gent gran. Una altra cosa és que busquis algun tema en concret, o que busquis que allò estigui classificat per a gent gran. És clar, allò no, perquè és difícil, i perquè estàs restringint a que la gent gran només pugui accedir a determinada part del fons.

No parlo d'això, vull dir...

El que interessa és que hi hagi llibres que la matèria sigui específica per a gent gran, com ara *Cómo envejecer*, per exemple. Segur que aquests són llibres que porten el descriptor 'gent gran'.

No.

No?

Precisament llibres com aquest no porten cap descriptor que ajudi a afinar la cerca, i els resultats són...

No sé. Guadalupe, si m'haguessis dit que volies això jo t'hagués pogut preparar números. Però si no sé exactament què vols... Nosaltres tenim una política de col·lecció que hi hagi llibres per a totes les edats. Però no sé quins criteris apliquen per a decidir, si això es té al cap o no es té.

Exactament és això: saber si es té al cap.

Ja però jo no ho sé.

I no es fa res perquè 'es tingui' al cap? La intenció no és criticar, sinó reflexionar.

No, no, si ja m'està bé que critiquis.

Jo vull fer una primera reflexió que faci d'eina de treball per a la professió.

Sí és clar. Però no sabia què em volies preguntar. I jo porto tantes coses que no porto res. A més vull subratllar que nosaltres només aportem el 50%; l'altre 50% l'ha d'aportar el municipi, i les bibliotecàries han de decidir què trien.

Però es fa formació a les bibliotecàries?

Reben molta formació.

En aquest sentit? Vull dir, l'equip pot rebre una formació que contempli aquesta part de la població que és més nombrosa, i ho serà més. Aquest aspecte no s'ha contemplat en la formació acadèmica, perquè la situació és nova, i caldria donar-los aquestes eines.

Mira, no és igual un bibliotecari que estigui a Sant Cugat – Mirasol, que només veurà famílies amb bessonades, no necessitarà aquesta formació específica. Formació específica n'hem fet per l'atenció a la diversitat.

A Sant Cugat – Mirasol hi ha molta diversitat?

La Diputació ara fa uns cursos per a tothom que hi treballi, sobre igualtat en tots els aspectes, no només de gènere. Es va cap a un canvi de mentalitat: primer són les persones. Però és veritat que no hem fet mai cursos sobre la gent gran.

Bé, poden no ser cursos, però si documents amb orientacions, llistats de referències documentals, circulars, programes...

També vull destacar que tenim una gran plataforma d'audiollibres, que no tenen límit temporal: te'ls descarregues i te'ls quedes. No s'esborren. Vàrem ser la primera xarxa a oferir-ho. A més, vàrem arribar a un acord amb l'editorial que fes un determinat nombre de títols l'any en català.

I us heu plantejat que a la web hi pugui haver un espai per a la gent gran? Ni tant sols parlo de segregarlo en una altra web subordinada, com passa amb Gènius, la web infantil...

Vàrem fer el projecte *Biblioteca Virtual*, es va pensar en un accés per a cada grup d'edat, i es va descartar per motius econòmics. Era massa car mantenir tantes webs alhora. Però si que es fan servir les *Prestatgeries*

virtuals temàtiques per incloure-hi recomanacions per a la gent gran, per exemple en salut.

Un suggeriment: el saló 'Firagran' s'ha consolidat en importància, i la Diputació hi és present. No creuen que l'entitat biblioteca hi hauria de ser? Per fer-se conèixer i per conèixer.

No el coneixia. Però hi ha tants esdeveniments... I no hi podem ser a tots. Però hem de saber quan la Diputació hi és institucionalment, i aprofitar-ho; fer un material específic, que no sembli que has aprofitat el que ja tens.

Hi ha una cosa que ens ha ajudat a atreure públic gran, i és la diversificació d'espais que s'ha aconseguit ara a la biblioteca, perquè les instal·lacions són grans, i permet trobar racons d'una certa quietud quan es busca això, sense que sigui obstacle per a la convivència intergeneracional.

I també hem detectat que ens arriben jubilats i prejubilats amb una gran preparació, que no tenen res a veure amb la gent gran d'altres generacions.

Això volia dir.

M'havies d'haver enviat les preguntes abans per escrit, i jo m'hagués preparat les respostes.

Li agraeixo l'atenció.

Judit Terma Grassa. Directora Tècnica de Planificació, Projectes i Avaluació del Consorci de Biblioteques de Barcelona.

T'explico el recorregut. L'any 2012 vàrem fer un estudi sobre les expectatives de la gent gran a les biblioteques de Barcelona. Es va començar per aquí, mirar les dades d'usuaris i carnets, comparades amb les de població, etc. Detectar si les dades d'usuaris i carnets comparades amb la població tenia una representació igual. Vàrem veure que en el cas de la gent gran teníem marge d'actuació. En contacte amb l'ajuntament, es demana assessorament als responsables de l'enquesta Omnibus, i es fa un estudi de grup que té com a resultat el document *Actituds i expectatives de la gent gran vers les biblioteques de Barcelona*; ens interessava saber què esperaven, què els oferíem, què sabien ells sobre la biblioteca...? Es va triar gent de diferents nivells culturals, de diferents

---

llocs de la ciutat, usuaris i no usuaris.. en dues franges d'edat (65 a 73 anys i 74 a 80 anys). Va ser molt interessant.

A partir d'allò es va començar a treballar en els plans d'acció de les biblioteques. Començar a pensar en accions dirigides a aquest grup. Igual que ho fem amb els joves; però no era tant fer activitats diferents, sinó pensar la franja horària on ho fas.

Aquesta dels horaris és una de les demandes que he trobat.

Els entrevistats ens deien “esteu fent les activitats a les set de la tarda!” Van sortir coses molt ‘pràctiques’ però que ens van donar moltes pistes. Hi havia qui li agradaven els edificis tant moderns, però altres se sentien intimidats per unes instal·lacions tant grans. A partir d'aquí vàrem començar a estirar el fil, i una de les coses que vàrem fer va ser treballar amb diferents departaments de l'Ajuntament, es va fer un grup de contrast, persones dedicades a gent gran, a comunicació...

Un equip multidisciplinari, un dels meus suggeriments.

D'allà també varen sortir diverses propostes. Fulls informatius, destacar els ítems del fons i les activitats que poden ser d'interès per al grup...

A partir d'aquí, ja ens vàrem fer visibles i ens van convidar a les sessions preparatòries del document *Orientacions per promoure noves oportunitats davant la diversitat d'envelliments a la ciutat de Barcelona*. Va sortir el 2014. Mentre el preparàvem, ens varen demanar una fitxa amb la oferta de les biblioteques per a la gent gran.

Vàrem incloure-hi fons: llibres en lletra gran, llibres per a la memòria i altres temàtiques d'interès (com el llibres sobre salut que tenim al prestatge virtual); alfabetització informacional; altres activitats formatives. Voluntariat: això anava en dues direccions; és un servei que oferim, però va sorgir el suggeriment que potser quan una persona gran va a la biblioteca per primera vegada, potser li interessa que qui li expliqui sigui un igual. Nosaltres pensem en el valor de les relacions intergeneracionals. Però de vegades pensem que potser els agradaria més que segons quins serveis fossin amb iguals. Estudiem les possibles sortides, programes de voluntariat, polítiques de comunicació, pantalles d'informació dinàmiques, el *Canal de la Gent Gran...* també vàrem modificar alguns camins dissenyats, com ara la supressió del paper per anar a favor de la sostenibilitat, perquè això pot deixar fora una part de la població, i per això vàrem decidir tornar al fulletons informatius.

En una revisió de la web del Consorci que vaig fer anteriorment, hi havia una opció per a Gent Gran. Val a dir que era molt avall, és a dir, poc visible,

i que, vaig suposar, encara no era totalment implementada. Però ara ja no hi ha cap opció.

Sí, era el *Canal de la Gent Gran*. Ara ja no hi és. Estudiem altres opcions.

Contempleu la previsió de la imminent entrada de noves generacions de grans?

Sí, i també els diferents perfils d'interessos. Nosaltres sempre riem quan mirem les estadístiques i llegim "això pot interessar a una dona de 54 anys" i tu penses "doncs a mi no m'interessa". De fet recordo una presentació que em va agradar molt, d'un estudi sobre els usuaris a Anglaterra, on es veia el príncep Charles i, al seu costat l'Iggy Pop. Deia "tots dos són anglesos, tots dos tenen la mateixa edat, i tots dos són homes; però el que interessa a un o té res a veure amb el que interessa a l'altre".

Ara som en un altre grup de treball amb altres actors de l'Ajuntament en un projecte molt interessant, que estudia l'entorn de les persones grans, la participació, l'acompanyament, la pobresa, l'aïllament.

Molts usuaris grans només associaven la biblioteca als llibres i els diaris. En el seu imaginari no hi eren les activitats, els audiovisuals, els cursos... I quan ho descobreixen la seva reacció és molt positiva.

[Li fem un breu resum del que hem extret de les entrevistes amb experts. Mostra interès en la possibilitat de contactar amb algunes d'aquestes persones].

[Ens mostra la documentació dels estudis ....].

...vàrem voler mirar els hàbits de la gent gran, per posar-nos en context. Quan miràvem les estadístiques, ens deien «vosaltres dieu que en nombre d'usuaris d'aquestes franges esteu per sota del que marquen les estadístiques de població, però heu de pensar que n'hi ha molts individus, sobretot de la franja superior, que són poc actius».

Vàrem mirar els diferents nivells socio-culturals, els districtes on vivien, com enfronten el fet de fer-se grans, quin tipus d'activitat tenen..., per poder fer-ne un perfil.

Un aspecte que ens interessava, era la predisposició al voluntariat: per mentoratge, per explicar contes, per milions de coses... Però no ens va sortir tant bé com ens pensàvem. És a dir, hi havia predisposició a col·laborar, però el fet de comprometre's a una cosa regular els feia

---

enrere; és a dir deien que sí, però sense compromís; el compromís els feia enrere.

Van sortir moltes coses interessants: com havien començat la seva relació amb les biblioteques? què era per a ells una biblioteca?

En el cas dels que no hi anaven, esbrinar perquè no ho feien, i descobrir-los tot el que la biblioteca els podia oferir, que en molts casos desconeixien.

També ens varen assenyalar que, en molts casos, anaven a acompanyar els néts a la biblioteca, i s'estaven a l'àrea infantil, però el mobiliari no els era còmode; això ens va fer estudiar el mobiliari d'aquella zona.

Un altre aspecte que els preocupava era el fet que quan van a la biblioteca es troben cohibits, perquè ells parlen en un to una mica més alt del que s'hi admet, i tenen por de molestar. Això va plantejar el repte de trobar la manera que disposin d'un espai on ser-hi amb comoditat, sense que això representi crear un gueto. Si sempre ens omplim la boca amb que la biblioteca és un espai de relació, i no poden parlar, doncs malament.

Vàrem descobrir que la comunicació no s'assolia gaire bé, i per això vàrem fer un fullet informatiu molt clar i molt gràfic.

[La senyora Terma s'ofereix a fer-nos arribar la documentació de què hem parlat, per a la nostra consulta].

Annex 3.3 Entrevistes a professionals de l'XBM

Tot seguit fem una síntesi dels conceptes expressats per les responsables de biblioteques caps de zona de la XBM. La raó d'aquesta síntesi és la coincidència en molts aspectes, en les respostes obtingudes a les entrevistes, a fi de facilitar-ne la lectura.

Es destaquen algunes biblioteques, de les quals transcrivim passatges de l'entrevista, per l'especial sensibilitat envers la necessitat d'atendre adequadament les persones grans, i en conseqüència per les experiències que en aquest sentit ens varen transmetre.

- Es percep un canvi en el retrat-robot de la persona gran, tot i que no s'hi ha reflexionat. Generalment, el percentatge d'usuaris grans no es correspon amb el percentatge d'aquestes franges d'edat a la població local.
- Les persones grans que són usuàries de la biblioteca són molt actives. Participen en gran part de l'oferta d'activitats que hi troben. Principalment els clubs de lectura.
- Principalment les senyores, fan molt ús del préstec.
- Són nombroses les biblioteques que compten amb usuaris grans que fan voluntariat: per conduir clubs de lectura; per col·laborar en el servei a domicili; per ajudar els petits en el seu aprenentatge...
- Els agrada –i els convé– l'horari de matí, i les biblioteques que programen alguna activitat en aquesta franja horària, els funciona molt bé.
- Pel que fa als ajuts tècnics, no totes les biblioteques disposen de lupa, o no tot el personal sap on és. L'eina-lupa, o magnificador, és una utilitat que es va instal·lar a totes les biblioteques de la província; però en molts casos ho desconeixen, i no en poden informar els usuaris amb dificultats de visió. Amb alguna excepció que s'exposa més avall, no s'han plantejat altres ajuts.

Tot seguit exposem el que vàrem aprendre en algunes converses amb bibliotecàries que han fet un esforç individual per respondre a les necessitats dels seus usuaris grans.

Badalona - Biblioteca Can Casacuberta: Imma Casals Torres

Si que hem treballat el tema.

Fa uns 10 o 15 anys, ja a l'antiga biblioteca, quan internet era una novetat, el conserge que teníem, que ja tenia gairebé 60 anys, li agradava i en va aprendre molt, de manera autodidacta; va detectar que venien persones, sobretot les d'edat com ell i més, que no entenien res de com anava i no se'n sortien. Els ajudava, tenia molta paciència, ho explicava molt bé, i ens va proposar fer ell uns cursets d'una manera informal, i ho vàrem tirar endavant i va funcionar. Després quan venien els usuaris, com que el coneixien anaven a buscar-lo: mira em passa això, o allò que em vas explicar...

La cosa va durar uns dos anys, en grups reduïts, i amb la reserva de quatre ordinadors, en un horari on ho hi hagués massa aflluència de públic, per no molestar. No hi havien les sales separades i els mitjans que ara tenim.

I des d'aleshores sempre hem anat fent formació en aquest sentit, per a persones grans. Va funcionar tant bé, que va donar peu a que busquéssim formadors externs que fessin cursos més estructurats. Sessions més serioses i s'han anat fent de manera continuada. Sempre els que venen més són gent gran, però ara els cursos són oberts (de vegades aturats, etc.)

Intentem programar les activitats de la biblioteca de manera que serveixin per a diferents públics, tot i pensar en un grup diana.

Constatem que hi ha menys carnets d'usuaris grans que el percentatge d'aquesta edat al total de població de la ciutat.

No separem les activitats; només les infantils. Les d'adults són sense 'especialitat'. Fem atenció puntual quan cal: si fem sortides, si convé, anem més a poc a poc. O quan vàrem fer els cursos d'iniciació a internet, que era pels grans que no en sabien. Si que tenim en compte que el fons tingui coses d'interès pels grans.

L'any 2012 va ser de l'envelliment actiu, i ho vàrem mirar d'animar. Ara ho anem vigilant. Tenim un fons força important en lletra gran, audiollibres, i lectura fàcil...

I justament ara estem fent activitats amb l'ajuntament, i hem fet guies de lectura del fons que tenim. També treballem conjuntament amb

entitats vinculades amb gent gran, amb alzheimer, amb aules d'extensió universitària... de la ciutat i de fora.

A Badalona hi ha molta activitat cultural, i els grans van desbordats. Hi ha moltes entitats culturals i musicals, on les persones grans participen activament. No poden anar a tot. Però són actius.

Als clubs de lectura hi ha pocs homes. Moltes són dones jubilades, però no són velles físicament, ha canviat. Abans als 60 anys la gent era molt gran perquè les feines eren molt dures, però ara arriben molt bé en aquestes edats.

Venen com a usuaris de préstec, fan molts préstecs. Van venint. Pel que fa a les TIC, la majoria ja hi ha anat accedint. Venen a tertúlies, o altres activitats de la biblioteca, sortides literàries... participen de tot. Ara moltes ens fan de voluntàries, domicilis (no tenim gaire demanda), servei de lectura en veu alta a diferents centres, tertúlies literàries per a persones amb dificultats, i les monitores gairebé totes són professores jubilades. Això per a nosaltres és un luxe.

Capítol 'ajuts tècnics'...

Els ordinadors tenen el *Jaws*.

Com a magnificador, tenim l'ordinari ja és instal·lat als ordinadors.

Lupes, n'hi ha alguna, però no es diu; només si la demanen.

Ajudes tècniques 'a mig camí' no en tenim. Tenim ajuts per a persones que tenen dificultats grans, però no petites.

Barcelona - Biblioteca Horta – Can Mariner: Anna Saumell Eslava

Des que vàrem inaugurar la biblioteca, vàrem col·laborar molt estretament amb els equipaments públics del barri. Molt a prop tenim el Centre Cívic Matas i Ramis i també el Casal de Gent Gran d'Horta, i hi mantenim una bona relació. Vàrem pensar a fer una activitat conjunta, i així va néixer el club de lectura *El mirall de la lectura*, que portaven tres col·laboradors voluntaris, un de cada equipament.

Cada mes es feia la sessió en un dels tres equipaments, i també servia perquè les directores o directors de cada un fessin la presentació dels serveis que oferia l'equipament de torn.

Això també permetia fer una activitat intergeneracional, perquè era obert a qualsevol edat, tot i que la majoria dels assistents eren persones grans. La gent gran és molt activa, però de vegades tenen uns horaris molt limitats, perquè, sobretot en aquests moments de crisi, molts es fan

càrrec dels néts. Vàrem analitzar que hi havia molt poques activitats en horari de matins per a biblioteques públiques, i hi havia una persona de la biblioteca molt interessada en poder fer un club de lectura, i el vàrem programar per les 12 del migdia; de seguida es varen omplir totes les places. Funciona molt bé, i sempre hi ha gent en llista d'espera. És un horari que els permet assistir sense que sigui un problema per a les seves activitats quotidianes.

Arran de la col·laboració amb el casal de gent gran d'Horta, vàrem pensar a fer un centre d'interès per a gent gran; vàrem rescatar tots els documents que tenim repartits i integrar-los al centre d'interès per a gent gran, i a més n'hem fet una guia. Vàrem conèixer que la Comunitat de Sant Egidio, que és una comunitat laica, publica un manual pràctic, de bona qualitat, que es diu *Com quedar-se a casa quan s'és ancià*,²³⁴ amb consells per a les persones grans que volen seguir vivint a casa seva. El manual és gratuït, i sempre en tenim de disponibles al centre d'interès; només es tracta d'anar de tant en tant a la seu de la Comunitat, a recollir-ne quan se'ns acaben.

En col·laboració amb el districte, també donem servei a altres dos barris que son la Clota i la Font d'en Fargues. A la Font d'en Fargues hi havia un casal, i havien de fer obres. Quan vàrem obrir, els vàrem oferir la instal·lació per acollir algunes entitats; dues eren de teatre, que venien a assajar; nosaltres tenim un fons especial de teatre i ens va anar molt bé per iniciar una relació.

Un altre grup era de dones, que es el *Col·lectiu de dones en l'església per la paritat* d'Horta; jo ho desconeixia, vaig buscar més informació. És un col·lectiu de dones, majoritàriament de 65 cap amunt (i molt cap amunt); estan associades internacionalment. Va anar molt bé quan els vàrem facilitar les activitats aquí perquè tenien millor accés que a la Font d'en Fargues, i s'han quedat aquí. Hi ha moltes atees; lluiten per la paritat dins la església catòlica. S'hi han quedat, se senten molt acollides, i mantenen les xerrades de octubre a maig, que fan aquí. I vàrem dir 'cal fer alguna cosa més, no només oferir-les l'espai', i vàrem crear un altre centre d'interès de teologia feminista; buscar bibliografia no ha estat fàcil, i vàrem tenir una mica de pressupost del districte. L'hem situat al costat del centre d'interès de gent gran, perquè com he dit la majoria son dones grans. Elles cap el maig ens passen la programació i la difonem, i això ens ha ajudat a fer conèixer la biblioteca.

Nosaltres veiem que hi ha una evolució en el perfil de la gent gran. Per exemple, segur que haurem de canviar l'oferta de cursos de tecnologies, perquè tots els que ara es jubilaran ja en saben; necessitaran altres coses... jo conec persones que s'han agafat la jubilació anticipada, s'han apuntat a la universitat, i volen fer de voluntaris, especialment a la part

²³⁴ Ara també en línia:

<http://www.santegidio.org/downloads/Guia_COM_SantEgidio_2014.pdf>. [Consulta 04/04/2017].

d'oci, per exemple tenim una entitat que volia fotògrafs per fer una exposició sobre el barri, o el projecte *Fem memòria* nostre; tot el que és història local és bàsic, interessa molt. Potser caldrà fer més cursos de tractament d'imatges que d'ofimàtica, per exemple.

Capítol 'ajuts tècnics'...

Lupa sí que en tenim i tots saben on és. Magnificadors a totes les pantalles. Però vull assenyalar quelcom ben diferent. Una vegada un senyor ens va demanar una cosa 'molt apurat': uns contenidors per a bolquers als lavabos d'homes. Ho vaig comunicar a la gerència i es va solucionar. Mai no hi havíem pensat. el senyor deia: «no vull deixar-ho en una paperera». Cada vegada tenim més autonomia però el cos és el cos, i té un deteriorament, i s'ha de preveure aquestes comoditats. També ens assegurem que es pugui fer les lletres grans als ordinadors, perquè ho puguin llegir bé.

El fons és important, i pots crear centres d'interès... però hem vist que els usuaris volen el fons molt compartimentat. La novel·la en lletra gran, la posem tota junta al final de la novel·la, i vàrem apostar força per comprar llibres en lletra gran. La lletra cada vegada és més petita i d'això es queixen moltíssim. Nosaltres, pel que fa a la part del fons que podem decidir, hem apostat per triar sempre que es pot els llibres que tinguin una caixa gran, a part dels que s'anomenen específicament de 'lletra gran'.

D'altra banda, tot l'equip sap que ha de posar atenció i si pensa que algú pot necessitar l'atenció dels serveis socials, gran o no, ho comuniquem al departament. Tot l'equip hi està implicat.

Sabadell - Biblioteca Vapor Badia: Ferran Burguillos Martínez

Els usuaris grans participen en moltes activitats. Però a més comptem amb molts voluntaris que havien estat mestres i col·laboren en el programa *Lecxit*.²³⁵

Els usuaris en molts casos s'autogestionen en grups; per exemple persones que venen del món acadèmic munten cicles de conferències, i de vegades la biblioteca els acull. O un grup de dones reserva una sala per una tertúlia de lectura pel seu compte.

De vegades ens demanen col·laboració, i de vegades només l'espai. Si hi col·laborem en fem difusió.

²³⁵ <<http://www.fbofill.cat/lecxit>>. [Consulta 04/04/2017]

Capítol 'ajuts tècnics'...

Lupa n'hi ha una a préstec, però la gent en desconeix l'existència.

Tots els ordinadors de la província tenen magnificadors: es varen instal·lar a totes les biblioteques. Nosaltres també vàrem demanar que les pantalles poguessin tenir contrast, i passar a fons negre amb lletra clara, però ens van dir que això no podia ser

ANNEX 4

Posar en marxa accions que permetin un millor coneixement de l'usuari i de les seves expectatives vers les biblioteques.

Annex 4. Pla d'acció 2017 de Biblioteques de Barcelona

PLA D'ACCIÓ 2017

Principals línies de treball

Biblioteques de Barcelona. Aprovat al Consell General del 14 d'octubre del 2016

http://ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/sites/default/files/biblioteques_barcelona_pla_d27accio_2017.pdf.

Els àmbits de treball del pla d'acció

Els àmbits de treball dels plans d'acció de Biblioteques de Barcelona es construeixen a partir dels reptes de futur que ens vam plantejar en el document Biblioteques de Barcelona: 10 anys +. Nous reptes, noves oportunitats.²³⁶

REPTES I OPORTUNITATS PER AL 2020	ÀMBITS DE TREBALL PLA D'ACCIÓ 2017
1. La promoció de la lectura com a objectiu central i diferencial de la biblioteca pública	1. La promoció de la lectura i de la col·lecció
2. La generació de continguts en l'entorn digital	2. La biblioteca en l'entorn digital
3. La participació en les polítiques de cohesió social	3. La biblioteca en l'àmbit de la inclusió social
4. L'aposta per l'accessibilitat global	
5. La resposta a la diversitat social i cultural	
6. La necessitat de conèixer millor els usuaris	4. Els serveis orientats als usuaris. La necessitat de conèixer l'impacte dels serveis
7. La construcció de l'acció a partir de la cooperació i la participació	5. L'actuació a partir de la cooperació i la participació
8. L'adequació dels perfils professionals	6. Els professionals
9. La proximitat i la sostenibilitat com a valors centrals	7. La proximitat i la sostenibilitat com a valors.
10. El desplegament de la xarxa territorial de Biblioteques de Barcelona el 2020	8. El desplegament de la xarxa de la ciutat
11. La construcció d'una dimensió del servei amb mirada metropolitana	
12. La vinculació de la Biblioteca Central Urbana de Barcelona (Biblioteca Pública de l'Estat - BPE) a la xarxa de la ciutat	
	9. Procediments i recursos

La promoció de la lectura i de la col·lecció

- Aprofundir en la programació cultural com a instrument bàsic, conjuntament amb la col·lecció, per a la promoció de la lectura i de l'accés a la informació i al coneixement.
- Promoure la recomanació de lectura al públic infantil i juvenil.

²³⁶ http://www.bcn.cat/biblioteques/docs/bib10anys_cat.pdf.

- Impulsar la utilització dels recursos tecnològics com a canal per a la programació cultural (streaming...)
- Creació de continguts a partir de la programació cultural: construir un repositori de documents sonors i visuals a partir de l'enregistrament d'activitats.
- Aprofundir en l'anàlisi de l'ús de la col·lecció per treballar en una proposta de millora de la política de col·lecció.
- Impulsar la funció de recomanació de la biblioteca, i dinamitzar la col·lecció amb el Bibarnabloc, guies de lectura, els prestatges virtuals, exposicions de fons i altres iniciatives.
- Promoure els continguts de música en entorns digitals.
- Participar activament en el programa de Barcelona Ciutat de la Literatura.

La biblioteca en l'entorn digital

- Implementar i potenciar l'ús del servei de préstec de llibre electrònic.
- Promoure un club de lectura a partir dels materials de la plataforma eBiblio.
- Desplegar iniciatives per incrementar la dimensió virtual de la biblioteca.
- Digitalització de fons locals i de recursos vinculats a l'especialització
- Programació cultural a la xarxa o des de la biblioteca
- Continuar amb els club de lectura internacional Medellín-Barcelona i Letras al mar
- Continuar desplegant serveis per a dispositius mòbils
- Implementar les conclusions del grup de treball de Col·lecció Local en entorns digitals.
- Definir les condicions d'una plataforma de préstec de pel·lícules.
- Impulsar programes d'alfabetització digital informacional per a les escoles (secundària) i de formació d'adults.
- Participar activament en projectes de ciutat per a la millora dels indicadors sobre l'estat de la societat del coneixement.
- Continuar amb els programes d'alfabetització digital en col·laboració amb Barcelona Activa (Antenes Cibernàrium) i altres entitats.
- Activitats digitals (realitat augmentada) per a públic infantil.

La biblioteca en l'àmbit de la inclusió social

- Continuar treballant en cooperació amb l'àrea municipal corresponent per a la millora de la inclusió social a la ciutat.
- Impulsar la millora de l'accessibilitat als serveis per a col·lectius amb necessitats especials. Actualització dels requeriments tècnics en temes d'accessibilitat de l'edifici, l'equipament i la senyalització.
- Participar activament en projectes que consideren la promoció de la lectura i l'ús de les tecnologies de la informació una estratègia d'inclusió.
- Adequar l'oferta de formació digital per facilitar l'accés al mercat laboral de col·lectius diversos
- Impulsar programes d'estímul de l'emprenedoria i a la capacitació per a la recerca de feina i participar en projectes de Barcelona Activa en aquest àmbit.
- Continuar amb els programes de formació en l'ús de dispositius mòbils adreçats a gent gran.
- Realitzar la 7a Jornada de BP i Cohesió Social.

Els serveis orientats als usuaris

La necessitat de conèixer l'impacte dels serveis

- Posar en marxa accions que permetin un millor coneixement de l'usuari i de les seves expectatives vers les biblioteques.
- Consolidar les iniciatives per a la captació com a usuaris de biblioteques de persones grans i l'adaptació dels serveis a les seves expectatives.
- Implementar les iniciatives per a la captació de públic jove com a usuari actiu de la biblioteca.
- Promoure el valor cultural del carnet de Biblioteques de Barcelona.
- Apostar per les xarxes socials i canals audiovisuals com a instrument de dinamització dels serveis i comunicació amb els usuaris, i valorar-ne l'impacte.
- Actualitzar els indicadors amb els que presentem l'activitat de les biblioteques
- Obrir l'accés (Opendata) a les dades de les biblioteques, així com millorar-ne la representació gràfica i la difusió (Llei de Transparència).
- Formació sobre màrqueting de serveis a les direccions de les biblioteques.

L'actuació a partir de la cooperació i la participació

- Promoure la creació i la participació activa dels usuaris, amb projectes com Bibliocurts o el programa Creacions (tallers).
- Promoure mecanismes de participació dels usuaris en el disseny de les activitats de les biblioteques.
- Redefinir el marc de col·laboració entre Biblioteques de Barcelona i el col·lectiu de voluntariat.
- Definir noves línies de treball a desenvolupar pels voluntaris a partir de les necessitats dels diferents entorns i de les experiències realitzades ja en algunes biblioteques.
- Continuar impulsant amb els centres educatius el programa de visites escolars, amb una especial atenció als grups de secundària.
- Fomentar la coordinació amb els Centres Cívics, les Fàbriques de Creació i els Ateneus de Fabricació.
- Fer seguiment i propostes de millora dels serveis a partir de la informació recollida a través del sistema Iris.
- Participar en iniciatives de cooperació internacional amb les ciutats de Maputo, Medellín i Tetuan així com amb Bogotà i Cali.

Els professionals

- Implementar el Pla de Formació 2015-2017.
- Impulsar el programa de formadors interns de Biblioteques de Barcelona.
- Reforçar la funció de recomanació dels professionals.
- Apostar per la formació dels professionals com a seleccionadors en els diferents àmbits de la col·lecció.
- Implementar les noves funcions i la distribució del treball dels equips de les biblioteques que incorporen el sistema de ràdio freqüència.
- Impulsar la incorporació d'alumnes en pràctiques i altres modalitats d'intercanvi, així com de professionals amb perfils complementaris.
- Promoure estades i/o intercanvis professionals del personal de BB.
- Establir el sistema per garantir els perfils professionals especialitzats bàsics a totes les biblioteques.

- Iniciar el procés de revisió del model de competències professionals del personal.
- Convocar una borsa de treball de bibliotecaris.

La proximitat i la sostenibilitat com a valors

- Impulsar el treball en xarxa amb el territori: coordinació amb els districtes i amb les entitats de l'entorn.
- Posar les bases per a la implementació dels Plans de Centre, com alternativa als Plans d'Acció anuals.
- Seguiment de les iniciatives de millora de l'estalvi energètic amb l'Agència de l'Energia i Serveis generals de l'Ajuntament (Projecte SPEA).
- Fer el seguiment de la certificació de les cinc biblioteques de la xarxa. Ecoetiquetes.
- Sensibilització del personal i dels usuaris en temes d'eficiència i estalvi energètic.
- Participar de l'Agenda 21 de la Sostenibilitat, amb accions de difusió a les biblioteques.
- Actualitzar els equipaments en temes de manteniment i eficiència energètica.

El desplegament de la xarxa de la ciutat

- Desplegar el projecte de la RFID a les biblioteques de la xarxa, a partir de l'aprovació del PIM 2016-2019.
- Intervenir en espais que requereixen noves funcionalitats, a partir de l'aprovació del PIM 2016-2019.
- Continuar la revisió dels programes funcionals per recollir els nous usos de les biblioteques (coordinació DiBa).
- Fer el seguiment dels projectes de Sarrià, Sant Gervasi Sud i Sant Martí de Provençals.
- Fer el seguiment de la posada en funcionament de la biblioteca del districte de Les Corts, i projecte de coordinació amb l'Ateneu de Fabricació amb qui compartirà l'edifici.
- Fer el seguiment de la situació de la Biblioteca Pública de l'Estat, pel què fa al projecte i al model de gestió.

Procediments i recursos

- Millorar o implementar nous aplicatius per a la millora de la gestió: recursos humans (tercera fase); nous mòduls de SAP Ecofin (e-contractes i patrimoni) i programació cultural (millorar la recollida i l'explotació de dades estadístiques). Nou aplicatiu per als lots dels Clubs de Lectura Infantils i Juvenils.
- Acordar un marc per a les polítiques de col·lecció dels fons especialitzats de les biblioteques.
- Promoure la instal·lació de sistemes de vídeo vigilància a les biblioteques on se n'hagi identificat la necessitat. Avaluar l'impacte de les instal·lacions ja realitzades.
- Desenvolupar el Pla de prevenció de BB.
- Iniciar l'elaboració del Pla d'Igualtat de BB.
- Continuar amb les accions de patrocini i d'increment dels recursos propis amb noves iniciatives de marxandatge.

-
- Unificar la imatge corporativa de les diferents senyalitzacions a les entrades de les biblioteques.
  - Definir la política de comunicació de Biblioteques de Barcelona, integrant els diferents destinataris i canals.
  - Revisar l'impacte de la ràdio freqüència en els processos interns i externs (usuaris) amb les propostes de millora a incorporar a Sierra.
  - Establir protocols per a un pla de renovació anual dels Espais Multimèdia.
  - Continuar la metodologia dels grups de treball per desenvolupar nous projectes o serveis

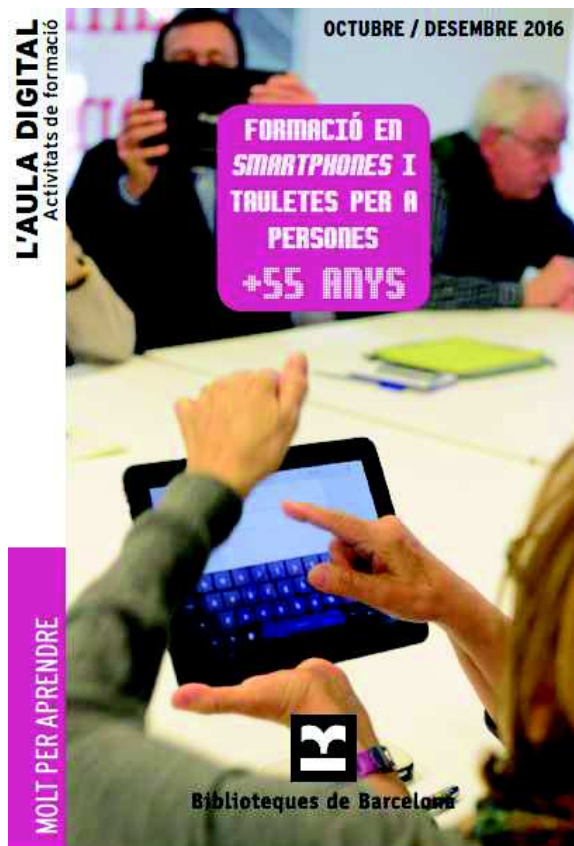
ANNEX 5

Programa Aula Digital per a +55: ús de dispositius mòbils

Annex 5. Programa Aula Digital per a més grans de 55, a les Biblioteques de Barcelona

Fulletó:

FORMACIÓ EN SMARTPHONES I TAULETES PER A PERSONES +55 ANYS

Projecte de la Fundació Pere Tarrés i la Fundació Vodafone de capacitat digital adreçat a un públic de més de 55 anys i centrat en la utilització de dispositius mòbils.

Cada participant ha de portar el seu *smartphone*.

TALLER 1

COM FUNCIONA EL TEU TELÈFON INTEL·LIGENT. INICIACIÓ 1

En aquest taller inicial aprendrem les funcions més bàsiques dels telèfons intel·ligents: encendre, apagar i reiniciar, què signifiquen les icones de la pantalla i com fer el bloqueig de pantalla, així com la gestió de trucades: configuració del perfil de trucada, trucar i rebre trucades, i gestionar l'agenda de contactes.

Per a persones que tenen nocions molt bàsiques o s'inicien en l'ús dels dispositius mòbils.

B. VILAPICINA I LA TORRE LLOBETA

Dilluns 17 i 24 d'octubre (17-19 h)

B. CAMP DE L'ARPA - CATERINA ALBERT

Dilluns 7 i el dimecres 9 de novembre (16-18 h)

B. VILA DE GRÀCIA

Dimecres 16 i divendres 18 de novembre (11-13 h)

B. HORTA - CAN MARINER

Dimecres 16 i 23 de novembre (17.30-19.30 h)

TALLER 2

COM FUNCIONA EL TEU TELÈFON INTEL·LIGENT. INICIACIÓ 2

En aquest taller inicial aprendrem algunes funcions bàsiques dels telèfons intel·ligents: bloqueig de pantalla, aplicacions bàsiques com el rellotge i el calendari, configuració del perfil de trucada i gestió de l'agenda de contactes. També aprendrem a connectar-nos a Internet amb el Wi-Fi, descarregar apps i crearem un compte de Google.

Per a persones que tenen nocions molt bàsiques o s'inicien en l'ús dels dispositius mòbils.

B. POBLENOU - MANUEL ARRANZ

Dijous 6 i 13 d'octubre (16-18 h)

B. LA SAGRERA - MARINA CLOTET

Dijous 3 i divendres 4 de novembre (17.30- 19.30 h)

B. JAUME FUSTER

Dimarts 8 i 15 de novembre (18-20 h)

B. LES ROQUETES

Dimarts 8 i dijous 10 de novembre (18-20 h)

B. MONTABU - ALBERT PÉREZ BARÓ

Dilluns 12 i dimecres 14 de desembre (17-19 h)

B. CAMP DE L'ARPA - CATERINA ALBERT

Dilluns 21 i dimecres 23 de novembre (16-18 h)

TALLER 3

FOTOS I VÍDEOS AMB EL MÒBIL. EXPLORA I COMPARTeix LA TEVA CREATIVITAT

En aquest taller aprendrem a configurar la càmera del telèfon intel·ligent per fer fotos i vídeos, editar-los i compartir-los. Aprendrem a descarregar aplicacions útils per editar aquestes fotos i els vídeos. També repassarem com connectar-nos a Internet i configurar el compte de Google.

Per a persones amb coneixements bàsics i que saben connectar-se a Internet.

B. GUINARDÓ - MERCÈ RODOREDA
Dimecres 23 i divendres 25 de novembre (10-12 h)

B. BON PASTOR
Dilluns 12 i dijous 15 de desembre (17-19 h)

TALLER 4

COMUNICACIÓ A TRAVÉS DEL MÒBIL. APPS I WHATSAPP

En aquest taller aprendrem a descarregar aplicacions útils i accessibles, en especial com funciona el Whatsapp i altres aplicacions per comunicar-se: Messenger, Line, Skype...

Per a persones amb coneixements bàsics i que saben connectar-se a Internet.

B. VAPOR VELL
Dimarts 18 i dijous 20 d'octubre (10-12 h)

ADRECES

B. Vilapicina i la Torre Llobeta
Plaça de Carmen Laforet, 11
Tel. 93 408 06 67
A/e b.barcelona.vtl@diba.cat
www.bcn.cat/bibvilapicina
Metro: Maragall (L4) (L5)
Bus: 19, 26, 32, 45, 47, 50, 51, 122, H6 i V27

B. Camp de l'Arpa - Caterina Albert
Indústria, 295
Tel. 93 450 86 46
A/e b.barcelona.ca@diba.cat
www.bcn.cat/bibcampdelarpa
Metro: Camp de l'Arpa (L5)
Bus: 19, 20, 45, 47, 50, 51, 117, 192 i H8

B. Vila de Gràcia
Torrent de l'Olla, 104
Tel. 93 284 77 90
A/e b.barcelona.vg@diba.cat
www.bcn.cat/bibviladegracia
Metro: Fontana (L3) i Joanic (L4)
Bus: 22, 24, 39, 87, 114 i V17

B. Horta - Can Mariner
Vent, 1
Tel. 93 420 82 85
A/e b.barcelona.cm@diba.cat
www.bcn.cat/bibcanmariner
Metro: Horta (L5)
Bus: 19, 39, 45, 86, 87, 102, 112 i 185

B. Poblenou - Manuel Arranz
Joncar, 35
Tel. 93 485 66 22
A/e b.barcelona.ma@diba.cat
www.bcn.cat/bibpoblenou
Metro: Poblenou (L4)
Bus: 6, 26, 36, 192, H14, N6 i V27

B. La Sagrera - Marina Clotet
Camp del Ferro, 1-3
Tel. 93 340 86 75
A/e b.barcelona.mc@diba.cat
www.bcn.cat/biblasagrera
Metro: La Sagrera (L1/L5) i Onze de Setembre (L9/L10)
Bus: 11, 26, 34, 36, 40, 62, 96, 126 i H8

B. Jaume Fuster
Pl. de Lesseps, 20-22
Tel. 93 368 45 64
A/e b.barcelona.jf@diba.cat
www.bcn.cat/bibjaumefuster
Metro: Lesseps (L3)
Bus: 22, 24, 27, 28, 31, 32, 87, 116 i H6

B. Les Roquetes
Via Favència, 288 B
Tel. 93 276 87 85
A/e b.barcelona.lr@diba.cat
www.bcn.cat/biblesroquetes
Metro: Via Júlia (L4) i Roquetes (L3)
Bus: 11, 12, 27, 32, 50, 51, 60, 76, 80, 81, 127, N1 i N6

B. Montbau - Albert Pérez Baró
Arquitectura, 8
Tel. 93 427 07 47
A/e b.barcelona.m@diba.cat
www.bcn.cat/bibmontbau
Metro: Montbau (L3)
Bus: 27, 60, 73, 76, B19 i V21

B. Guinardó - Mercè Rodoreda
Camèlies, 76-80
Tel. 93 435 31 70
A/e b.barcelona.mr@diba.cat
www.bcn.cat/bibmercerodoreda
Metro: Alfons X (L4)
Bus: 32, 39, 55, 92, 114, H6, N6 i V21

B. Bon Pastor
Estadella, 64
Tel. 93 498 02 16
A/e b.barcelona.bp@diba.cat
www.bcn.cat/bibbonpastor
Metro: Bon Pastor (L9 i L10), Sant Andreu (L1) i Verneda (L2)
Bus: 11, 42, 60, B23 i H4

B. Vapor Vell
Ptge. Vapor Vell, s/n
Tel. 93 409 72 31
A/e b.barcelona.vv@diba.cat
www.bcn.cat/bibvaporvell
Metro: Plaça de Sants (L1) (L5)
Bus: 50, 115 i D20

Totes les biblioteques estan adaptades Anell magnètic

Si en tens el carnet i vols rebre informació de les activitats de la teva biblioteca, dóna't d'alta al butlletí electrònic a www.mesbiblioteques.cat.

Si vols saber més coses de totes les activitats i novetats de Biblioteques de Barcelona, entra a www.barcelona.cat/biblioteques o descarrega't l'app mòbil **BibliosBCN**.

FUNDACIÓ PERE TARRES

Fundación Vodafone España

Biblioteques de Barcelona

Diputació de Barcelona

Ajuntament de Barcelona

*Informació a la web:***+55**

Programa de capacitació digital pensat especialment per a persones a partir dels 55 anys. Té com a objectiu oferir formació en l'ús de la telefonia mòbil i Internet.

M1. Monogràfic d'iniciació**Com funciona el teu telèfon intel·ligent**

Tens un smartphone nou i vols fer trucades? T'han regalat una tauleta i vols rebre-hi el teu correu electrònic? En aquest monogràfic de 6 hores aprendrem què són els dispositius mòbils, com funcionen i com podem configurar-los. Aprendrem a trucar, a desar contactes a l'agenda, a enviar SMS, a configurar la connexió a Internet, i tot allò necessari per iniciar-te en el seu ús.

M3. Monogràfic avançat**Comunicació. App i WhatsApp**

Tagradaria crear un grup de WhatsApp per parlar amb els amics? Coneixes les aplicacions que t'informen del proper autobús? En aquest monogràfic de 4 hores aprendrem a connectar-nos a Internet i a instal·lar-nos aplicacions, i en descobrirem que et permetran estar en contacte amb els amics, la família o el món!

És imprescindible que les persones participants als monogràfics portin el seu **telèfon mòbil intel·ligent** (*smartphone*) o tauleta.

Per inscriure's als cursos i tallers, cal tenir el carnet de Biblioteques. Les inscripcions es poden fer per internet o a la mateixa biblioteca, i comencen el dia 15 del mes anterior a totes les biblioteques de Barcelona.

Aquestes activitats es realitzen a les següents biblioteques:

Biblioteca Gòtic-Andreu Nin
Biblioteca Vapor Vell
Biblioteca Vila de Gràcia
Biblioteca Montbau-Albert Pérez Baró
Biblioteca La Sagrera-Marina Clotet
Biblioteca El Clot-Josep Benet

Coordina i executa:
Fundació Pere Tarrés
 Patrocina:
Fundació Vodafone

ANNEX 6

**To ensure that older members of the community
can access and use library collections...**

Annex 6. Directrius i recomanacions elaborades per diferents associacions o corporacions professionals, o per grups de treball, a diferents països

Annex 6.1 Austràlia

*Standards and Guidelines for Australian Public Libraries*²³⁷

Australian Library and Information Association (ALIA)

Second Edition, 2012

Developed by Libraries Alive! Pty Ltd for the Australian Library and Information Association and the ALIA Public Libraries Advisory Committee

G19 - Services for older people (p. 59)

19.1 Objectives

To ensure that older members of the community can access and use library collections, services and programs.

Definition: for the purpose of these guidelines, 'older people' are 65 years and over.

19.2 Guidelines

These are guidelines for library services for older people: planning; relevant collections, service and programs; and appropriate technology. Please refer also to G20, Home Library Services.

Council management, social and cultural plans cover library strategies for addressing the needs of older people.

The library works with Council(s), community groups and government services on initiatives for older people.

Older library customers are represented in community consultations, surveys and focus groups.

Older people are identified as a target group in library planning and marketing.

Needs of active engaged and frail aged are identified in library planning and marketing plans.

The library promotes its services to other relevant providers, e.g. literacy educators, community health workers and aged care providers.

Library budgets for resources for older people and people with disabilities reflect priorities and area demographics.

²³⁷

https://www.alia.org.au/sites/default/files/documents/advocacy/PLSG_ALIA_2012.pdf.

Staff are trained to meet the information and recreational library needs of older people.

Partnerships are developed with community organizations such as Council Access Committees, Meals on Wheels, U3A, Senior Citizens' groups, Computer Pals, Better Hearing Australia, Vision Australia, Friends of the Library.

The library assesses opportunities for the use of volunteers in service delivery and programs, for example, to share skills as tutors, or in giving topical presentations, or to assist with home library services.

Collection development policies provide for input from community groups, including active and housebound people.

Council health and legal information is available in the Library in plain English.

Relevant material and collections include:

- Resources to support life-long learning
- Large print and audio books
- Local history
- Genealogy and family history
- Community language materials, including newspapers and magazines
- Resources about ageing issues
- Health and career information.

Appropriate technology includes:

- Internet access for 'grey nomads'
- Appropriate facilities and adaptive equipment as set out in Sections 6 and 17.

Services and programs include:

- Appropriate spaces, e.g. well-lit quiet reading areas, with comfortable chairs
- Internet tutorials for older people
- Home library services available to careers as well as to housebound individuals
- Opportunities and spaces for support groups to meet
- Inter-generational programming, e.g. young people teaching SMS and Internet skills, older people working with younger people on local history and oral history projects.
- Programs in which volunteers, for example retired people, share skills

19.3 Additional resources

Active, engaged, valued: older people and NSW public libraries, by Mylee Joseph. State Library of NSW, June 2006²³⁸

---

²³⁸ Joseph, Mylee. Op. cit.

Annex 6.2 Canada

*Canadian Guidelines on Library and Information Services for Older Adults*²³⁹

Guidelines written by members of the CLA Interest Group on Services to Older People, 1999.

Approved by Executive Council ~ November 24, 2002

Introduction

Older adults are not a homogenous population that can be easily categorized. Like any identifiable group within our society, such as people with disabilities or members of ethnic communities, the information needs and interests of older people range widely and mirror the adult community as a whole. Also, within the broad category of "older adults" lie several generations with different life experiences and different sets of expectations. The first principle, then, of serving an older population is to recognize this great diversity and to be ever conscious of the dangers of stereotyping in planning collections, programs and services.

At the same time, as the existence of the study of gerontology clearly indicates, there are special circumstances that most older people share, and that service providers must take into account. These include the experience of retirement which brings both increased leisure and the need to re-structure one's daily life. While the great majority of older persons in Canada enjoy good health, the onset of physical problems increases with age and may dictate a change of lifestyle and activity. There are new circumstances that often have an impact on the information older people need, and how they are able to or wish to access it.

With the aging of our society we can expect that one out of every four or five Canadians will be 65 years or older within the next 30 years. At this time people in this age category are underrepresented among library users. If this situation continues we can expect a serious impact on our libraries, and how the public views the importance of the library.

This set of guidelines, proposed by the Canadian Library Association's Interest Group on Services for Older People, is intended to provide a checklist for libraries to use in planning services that are inclusive of older adults, and that will encourage a greater use of libraries by this growing population.

A Definition of "Older Adults"

For the purposes of these guidelines, older people generally means persons aged 60 or older. This is the approximate age when one either chooses retirement, or begins to plan for mandatory retirement at age 65.

---

²³⁹ <http://cla.ca/wp-content/uploads/Library-and-Information-Services-for-Older-Adults-Nov-2007.pdf>.

Guidelines

1. Acquire current data about the older population and incorporate it into planning and budgeting.

1.1 Conduct focus groups and user studies among the community's older population on a regular basis in order to gauge how services, collections and programs might be made more appropriate and relevant to this age group. Communities are dynamic, and each generation of senior citizens brings with it a different set of experiences, interests, and expectations.

1.2 Collect data on the special information needs of older people from minority cultures.

1.3 Ensure that any services that target the older population are an integral and ongoing part of the library's operations and budget. This might include, for instance, a seniors' information centre, a regular series of programs that target older adults, or the operation of a vehicle to serve seniors' residences.

1.4 Involve older adults in the community in the library's planning process, either by establishing a seniors' advisory committee, or through regular liaison with seniors' organizations and seniors' centres. Older adults who are library volunteers, members of the library's Friends organization, or are library board members might also be consulted.

1.5 Research appropriate grant opportunities and sponsorships that can support the development of new programs and services for older adults eg. purchases of special equipment.

2. Ensure that the special needs and interests of older people in your community are reflected in the library's collections, programs, and services.

2.1 Appoint a librarian, perhaps as part of the Adult Services team, to act as coordinator of seniors' services, or as seniors' liaison, ensuring that there is at least one designated staff member monitoring and developing the library's collections and services with older adults in mind.

2.2 Since older adults are generally underrepresented among library users, consider how the library can be made more visible, more welcoming, and more relevant for this potential user group.

2.3 Advertise the library's services in local seniors' newspapers, magazines, radio or television programs, in seniors' centres, and seniors' residential housing.

2.4 Offer to speak to seniors' organizations about the library's services on a regular basis.

2.5 Establish an ongoing liaison with seniors' centres, seniors' organizations, and agencies serving older adults, to explore cooperative programming, to recruit volunteers or friends of the library, and to seek suggestions for programs or services that would encourage library use.

2.6 Where appropriate, be an advocate for the needs of older adults in the wider community.

3. Make the library's physical facilities safe, comfortable and inviting for older people.

All public buildings must follow prescribed building codes, but these alone do not ensure a level of safety and comfort that older adults may need. Most of the

basic requirements for access by people with disabilities are included in these codes, in human rights legislation and local by-laws and regulations. Older adults comprise a sizeable percentage of Canadians with disabilities, therefore the Canadian Guidelines on Library and Information Services for People with Disabilities (CLA 1997) should be consulted and used in conjunction with these guidelines for serving older people.

3.1 In addition to consulting the Guidelines for People With Disabilities, evaluate your library's physical access by making use of the checklists, The Accessible Canadian Library II, and the Canadian Standards Association's Barrier-Free Design.

3.2 Provide at least one wheelchair in the library for public use.

3.3 Place chairs or stools near stack areas, by information desks, check-out areas, and computer terminals.

3.4 Avoid placing materials on shelves that will be difficult to reach with comfort. This is especially important in areas of the collection that older adults may frequent more.

3.5 Place paperback racks, clearly labeled and well spaced, in areas of the library that are especially well lit, accommodating the many older patrons who prefer paperbacks over heavier and more cumbersome hardback books.

3.6 Ensure that signage is clear, in larger type, and readily visible. Library brochures should also be in at least 12-point font type.

3.7 Provide at least one computer terminal with large font size or voice recognition system in all service outlets, and label visibly.

3.8 Make services and collections easily accessible for patrons with hearing disabilities, by providing TTY access, closed-captioned videotapes, and equipment to facilitate access such as TV decoders. Ensure that programs in the library are also accessible for deaf adults.

4. Make the library a focal point for seniors' information.

4.1 The library can provide an invaluable service to older adults in its community by organizing and consolidating information that they need about government and community programs and services for seniors. In communities where such an information centre is managed by a community agency, the library should work in cooperation with the agency by advertising this service and making the information more readily accessible.

4.2 Develop a library Web site for seniors, that selectively provides links to the sites of seniors' organizations, government departments and agencies serving older people, full-text seniors' newspapers, and other Web sites whose focus is older adults.

4.3 Ensure that the library's collection includes materials that are pertinent for caregivers of older people, for their children or other family members, and for professional caregivers in the community. Collect and display pamphlet and other community information, and consider developing a library Web site for this audience.

5. Target the older population in library programming.

5.1 Include in program planning each year programs that specifically target older adults. Advertising at least some programs in this way can heighten the library's visibility among the older population.

5.2 Select themes for seniors' programs that deal with specific interests identified in the library's user surveys or focus groups, in circulation statistics reflecting borrowing patterns by seniors, or from liaison with seniors themselves, through their organizations or a seniors' library advisory council.

5.3 Plan programs for specific age groups or generations within the older population, being aware that interests and information needs do vary greatly.

5.4 Include intergenerational programs and participate in intergenerational projects, possibly in cooperation with the library's youth services, with local schools, daycare facilities or community organizations.

5.5 Pursue other opportunities for cooperative programming for seniors in the community, through community and seniors' centres, community agencies, educational institutions offering continuing educational programs for older adults. Cooperative efforts might involve active participation in planning and delivering programs, assistance in advertising programs, or providing book displays and booklists in conjunction with programs.

5.6 Consider developing computer and internet courses specifically for older adults. This accommodates a slower pace of instruction, time to develop "mousing skills," and to account for the probability that some participants will have visual or hearing problems. Include individual tutoring if possible.

5.7 Take the library to older people in the community. Provide programming for seniors outside the library, in seniors' or community centres, and in nursing homes and seniors' housing units. Consider offering computer and internet training in these locations.

5.8 Use library displays to combat ageism or the stereotypes in our society about older people.

6. Reach out to older adults in the community who are unable to get to the library.

6.1 Plan to adjust library budgets and practices to accommodate an increased need for homebound delivery service. The fastest growing age group in Canada is the very old, those aged 75 and older, and we can therefore expect to see more demand everywhere for services to older people confined to their homes. Only by closely monitoring community demographics, population forecasts, and housing trends can libraries effectively plan for these adjustments.

6.2 Offer the library's homebound service to all nursing homes and seniors' residential or care homes in the community. Also include older people who are confined to private residences, or who are unable to carry library materials home.

6.3 Advertise homebound library service through local media, seniors' organizations and centres, public health agencies, and other community agencies working with older people.

6.4 Eliminate waiting lists for homebound service, through innovative approaches to delivery of materials, a redistribution of personnel, or establishment of a volunteer delivery system.

7. Train the library's staff to serve older adults with politeness and respect.

7.1 Provide sensitivity training to staff at all levels to make them aware of difficulties older people may have in using the library, and how to make the library a more welcoming and comfortable place for older adults.

7.2 Train staff to recognize the stereotypes about older people, and to avoid condescending service.

7.3 Ensure that all staff are aware of any special services the library offers that may be of interest to older patrons, such as home delivery service, a talking books collection, a service to retrieve materials from the stacks, reading aids, or waiving of fines or fees.

Annex 6.3 Estats Units

*Guidelines for Library and Information Services to Older Adults*²⁴⁰

Library Services to an Aging Population Committee, Reference Services Section, Reference and User Services Association of the American Library Association 1987. Revised 1999, Approved in 2008.

Introduction

The American Library Association has a longstanding record of promoting library and information services to older adults. These guidelines, first developed in the 1970s, have been updated to respond to the changing demographics of an aging U.S. population. In 2007, one of every five persons was 55 years or older, or over 68 million people. The aging of the “baby boomers” will add to these numbers well into the next decade, and the lengthening of the average lifespan is creating several generations of older adults at a time that the U.S. has become more ethnically and linguistically diverse. As a result, the current population of older adults is the most heterogeneous in U.S. history. These updated guidelines reflect a basic principle in library services to older adults that recognizes this diversity and discourages stereotyping in planning collections, programs and services for this growing population.

For purposes of these guidelines, an “older adult” is defined as a person at least 55 years old.

The updating of these guidelines began in 2005. Current and past members of the Committee on Library Service to an Aging Population and the Office of Literacy and Outreach Services (OLOS) Library Service to the Aging Subcommittee contributed to this revision.

Guidelines for Library and Information Services to Older Adults

Acquire current data about the older population and incorporate it into planning and budgeting.

1.1 Conduct surveys on a regular basis of the older population and the aging service providers in the community, including their numbers, demographic characteristics, and other information, such as their location and housing; educational, socioeconomic and ethnic background; religious organizations and other groups to which they belong; agencies that serve them; and the local media that targets older adults in the community.

²⁴⁰ <http://www.ala.org/rusa/resources/guidelines/libraryservices>.

1.2 Supplement surveys with focus groups and user studies among the community's older population to determine their needs and interests and to gauge how services, collections and programs might be made more appropriate and relevant to this population.

1.3 Collect data on the specific and varied information needs of older adults due to language, culture, education, income, Internet skills and access, gender identity/expression, sexual orientation, and age.

1.4 Utilize the above data in combination with the more general informational needs basic to older adults in their everyday lives. Such subjects include: health, health care, social security, financial planning, housing, independent living, elder law, caregiving (including grandparenting), lifelong learning (including adult literacy and computer skills), community service, civic engagement, and volunteering. The library's collections, programs, and informational services should reflect the diverse interests and needs of older adults.

1.5 Ensure that any services that target older adults are an integral and ongoing part of the library's operations and budget. Additional funding may be required for collections, accessibility equipment/software, and the time expended by library staff in services to older adults and community. If a special grant or external funding is sought to support a pilot or demonstration program, consider how the program will be integrated into the library's regular budget and services at the end of the grant.

1.6 Involve older adults in the library's planning process by establishing an advisory committee. This committee might include older adults who are regular library users; library volunteers, staff, board members, or members of the library's Friends group; and leaders of organizations of older adults and other community organizations.

Ensure that the special needs and interests of older adults in your community are reflected in the library's collections, programs, and services.

2.1 Appoint a librarian to act as a coordinator of services to older adults, ensuring that there is at least one designated staff member monitoring and developing the library's collections and services with older adults in mind.

2.2 Consider how the library can be made more visible, more welcoming, and more relevant to older adult users.

2.3 Advertise the library's services and website in local newspapers, magazines, radio or television programs that target older adults, and in senior centers, nutrition programs, and residential housing.

2.4 Offer to speak to organizations of older adults about the library's services on a regular basis.

2.5 Establish an ongoing liaison with agencies that serve older adults (especially senior centers that employ activity coordinators) to explore cooperative programming, recruit volunteers or friends of the library, and seek suggestions for programs or services that would encourage library use.

2.6 Work with state library agencies that may provide staff training and development and information resources for older adults.

Make the library's collections and physical facilities safe, comfortable and inviting for all older adults.

3.1 Evaluate your library's accessibility by older adults with physical, visual, aural, reading and other disabilities, according to the Accessibility Guidelines for Buildings and Facilities of the Americans with Disabilities Act.

3.2 Consider providing at least one wheelchair in the library for public use.

3.3 Accommodate users for whom prolonged standing is difficult by placing chairs or stools near stacks, information desks, check-out areas, computer terminals, and other areas. If possible, create a "Senior Space," using easy chairs gathered in an area adjacent to books and magazines of interest to older adults.

3.4 Consider placing materials frequently used by older adults on easily accessible shelves.

3.5 Place paperbacks, clearly labeled and well spaced, in areas of the library that are especially well lit, accommodating older adults who prefer paperbacks over heavier and more cumbersome hardback books.

3.6 Assure that spacing between shelving accommodates users in wheelchairs.

3.7 Ensure that signage is clear, Brailled (where appropriate), and readily visible to all, including users in wheelchairs. Library brochures should be in at least 14-point font type.

3.8 Provide at least one computer station prominently labeled and installed with large type software for older adults with low-vision. If needs warrant and resources are available, acquire other assistive technology such as a stand-alone Reading Machine which speaks the book's text to a blind reader; speech synthesizer and related software; low-tech magnification and other devices.

3.9 Provide TTY access, closed-captioned videotapes, and assistive listening systems to older adults with hearing disabilities.

3.10 Acquire and make available books and periodicals in large print.

Make the library a focal point for information services to older adults.

4.1 Cooperate with local Area Agencies on Aging, senior nutrition programs, senior volunteer programs, and others in the aging service provider network by advertising their service and making their publications and other information more readily accessible. The library can provide an invaluable service by organizing and consolidating information about government and community programs and services available to older adults.

4.2 Consider developing or expanding the library's Web site to provide links to the sites of organizations of older adults, government departments and agencies serving older adults, newspapers and other Web sites whose focus is older adults.

4.3 Ensure that the library's collection includes materials that are pertinent for caregivers of older adults, for their children or other family members, and for professional caregivers in the community.

Target the older population in library programming.

5.1 Incorporate adequate funding for programs, materials, and services for older adults in the library's operating budget, and actively seek supplemental funding through partnerships with other agencies, organizations, and foundations interested in serving older adults.

- 5.2 Plan programs each year that specifically target older adults and enhance their ability to remain independent and skillful library users. Publicizing such programs can heighten the library's visibility among the older population.
- 5.3 Select themes for programs that deal with specific interests of older adults identified through user surveys, focus groups, or circulation statistics reflecting borrowing patterns by older adults.
- 5.4 Plan programs for specific age groups or generations within the older population, being aware that interests and information needs vary greatly.
- 5.5 Include intergenerational programs and participate in intergenerational projects sponsored by others in the community. Consider partnerships with local schools, daycare facilities or community organizations.
- 5.6 Pursue other opportunities for cooperative programming with partners such as community and senior centers; Area Agencies on Aging and other community agencies; and educational institutions offering continuing educational programs for older adults. Cooperative efforts might involve active participation in planning and delivering programs, assistance in advertising programs, or providing book displays and booklists in conjunction with the library's programs.
- 5.7 Consider providing computer and Internet courses specifically designed for older adults to accommodate a slower pace of instruction, provide sufficient time to develop "mousing skills," and allow for the possibility that some older adults may have visual, physical, or hearing disabilities. If possible, include individual tutoring provided by peers or others.
- 5.8 Explore opportunities to provide library services and programming to older adults outside the library, such as in senior or community centers, nursing homes, and senior housing units. Consider offering computer and Internet training in these locations.
- 5.9 Use library displays to combat ageism or the stereotypes in our society about older adults.
- 5.10 Provide opportunities for older adults to volunteer in the library.
- 5.11 Create opportunities for lifelong learning programs.

Reach out to older adults in the community who are unable to travel to the library.

- 6.1 Survey community needs and consider library budget planning to accommodate possible increases in demand for outreach services such as delivery of library materials by mail and mobile library services. Analyze community demographics, population forecasts, and housing trends to plan to meet this need effectively.
- 6.2 Offer the library's services to assistive living, alternative housing, senior day care, congregate meals sites, senior community centers, nursing homes and senior residential or care homes in the community. Also offer assistance to older adults who are confined to private residences or who are unable to carry library materials home.
- 6.3 Advertise the library's services through local media, public health agencies, and other agencies that work with older adults.
- 6.4 Eliminate waiting lists for library services through innovative approaches to delivery of materials, a redistribution of personnel, or establishment of a volunteer delivery system. Partner with Regional Libraries for the Blind and Physically Handicapped to expand available services.

Train the library's staff to serve older adults with courtesy and respect.

7.1 Provide sensitivity training to staff at all levels to make them aware of difficulties older adults may have in using the library, and how to make the library a more welcoming and comfortable place for older adults.

7.2 Train staff to recognize and combat ageism and stereotypes about older adults.

7.3 Ensure that all staff are aware of any special services the library offers that may be of interest to older adults, such as home delivery service, a talking books collection, a service to retrieve materials from the stacks, reading aids, or waiving of fines or fees.

7.4 Promote the employment of older adults as professional and support staff members.

Annex 6.4 Regne Unit

*Library services for older people – Good practice guide*²⁴¹

Margaret Sloan i John Vincent: The network – tackling social exclusion on libraries, museums, archives and galleries (2009).

Part 1: Introduction

- Why should libraries work with older people?
- Why have a good practice guide?
- About this guide
- Acknowledgements

Part 2: Policy background

- Who are ‘older people’?
- How do we find out about older people generally?
- How do we find out about the needs of specific groups of older people?
- How do we find out about older people in our region?
- How do we find out about older people in our area?
- How can we involve older people in developing our services?
- How can we develop a strategy for working with older people?
- What kinds of services could we be providing?
- Who else should we be working with?
- How can we evaluate the work we’re doing?
- How can we develop advocacy around our work, so other agencies can see what we contribute?

²⁴¹ Sloan, Margaret; Vincent, John (2009) *Library services for older people – good practice guide*. Exeter: The network – tackling social exclusion on libraries, museums, archives and galleries.

<<http://www.seapn.org.uk/uploads/files/Library-services-good-practice-guide-1336795.pdf>>. [Consulta: 04/04/2017].

Part 3: Developing a library services strategy for older people

- How to begin developing a strategy
- Consultation
- Staff participation
- A comfortable and encouraging environment
- Marketing
- Diversity and Inclusiveness
- Partnerships
- Checklists for progress
- Resources
- Evaluation and Advocacy

Part 4: Practicalities – working with older people, our valued customers

- Introduction
- Service
- Assumptions
- Supporting older customers
- Access and support
- Reading and new reading
- Older people and IT
- Older people as a valuable resource
- Newer customers
- Good practice (a round up)
- Working with older people – your suggestions to meet their needs
- A kaleidoscope of activities
- Information and websites
- Case studies and examples of good practice
- Volunteers
- Barriers that older people may face in using a library
- Checklist for library services for older people (*)

(*)

Checklist for library services for older people

This checklist will help you:

- To see how far your library has progressed in having a comprehensive service for older people
- To see where you need more knowledge
- To choose which actions you need to set in motion.

The list is a good instrument for:

- Testing your knowledge of the target group
- Considering working with local older people's organisations and groups
- Checking for gaps in what you offer
- Seeing how 'older people friendly' your staff and services are
- Beginning the process of benchmarking your service against that of, say, your neighbouring library authorities.

The final section of the checklist focuses on the all-important ***Accessibility – Is Your Library Older People Friendly?***

Checklist for library services for older people

What we know and do	Where we are now	Where we plan to be in 1 year	Where we are after 1 year
<p>A. THE MAP</p> <p>We know the number of older people in our area</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50 - 65 years • 65 - 75 years • 75+ years <p>and their distribution across the library service.</p> <p>We know to what extent older customers make use of our library</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50 - 65 years • 65 - 75 years • 75+ years 			
<p>B. NETWORKING</p> <p>We know which organisations in our area are concerned with older people.</p> <p>Our library has made and maintains contact with</p> <ul style="list-style-type: none"> • all council services for older people • all organisations for older people • care establishments and day centres <p>We meet at least annually with all the organisations and services above.</p> <p>Older people's organisations and groups are encouraged to use the library for activities and meetings.</p>			

What we know and do	Where we are now	Where we plan to be in 1 year	Where we are after 1 year
<p>C. COMMUNICATIONS AND MARKETING</p> <p>Many older people's organisations have their own newsletter to make contact with their supporters. The library offers regular news and articles to them.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Local organisations for older people are on our mailing list and are invited to our activities and events. We regularly assess responses and reactions to our mailings. • The library gives information to staff in local organisations for older people about special services, reading and visual impairment. • The library has displays at older people's fairs and other targeted public events. • Our library actively uses older people's organisations to reach individuals. • The library website refers to the sites of older people's organisations and their websites refer to the library site. • The library finds it important to listen to how older people assess our services. We ask about these views via a customer panel and older people's organisations and we are open to the wishes and suggestions of these potential older customers. • We have made contact with the local media and regularly work with them to promote activities and services targeted at older users. 			

What we know and do	Where we are now	Where we plan to be in 1 year	Where we are after 1 year
<p>D. ACTIVITIES</p> <p>We reach older people in care institutions, sheltered housing, day centres and nursing homes through making an attractive and varied collection available to them.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We support staff and activity organisers at care facilities to help the residents access reading and other materials, for example, through visual impairment formats, stimulation and themed collections. • The library initiates and supports activities around 'reading aloud at home' for older people in institutions and in people's own homes. • We make older people aware of the possibilities of reading groups and guides and support the start of reading groups for older people. • The library organises regular computer and internet sessions for older people, including introductory and more advanced sessions and sessions relevant to the advancing technology in the library. • The library promotes intergenerational activities, for example, through activities around children's book weeks and combined activities for old and young for residents of nursing homes and preschool playgroups. These include reading aloud, storytelling, singing and encouraging young people to offer computer support to older people in the library and other settings. • The library has a 'library at home' service for people who cannot come to us. We seek ways of linking at-home readers and extending our at-home services. • We train volunteers about books and reading, using the catalogue and working with older people. • We regularly invite the staff, volunteers and members of older people's organisations to come to the library for an introductory visit. • The library organises book programmes targeted to older adults. 			

What we know and do	Where we are now	Where we plan to be in 1 year	Where we are after 1 year
<p>E. COLLECTIONS</p> <p>Our collection meets the needs and wishes of older people. It includes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • substantial collections on local history, travel, gardening, hobbies, health, food/nutrition • a contemporary collection of large print books and spoken word books • activity materials for people with dementia. <p>The library staff know about disability reading organisations (RNIB's Talking Books Service, for example) and we refer people to these.</p>			
<p>F. STAFF</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recognising and responding to the needs of older people is part of the job responsibilities of all staff. The staff set the tone by being personally attentive to older visitors. • Certain staff have policy development for older people as part of their job responsibility. • All staff receive training on working with older people and are encouraged to make suggestions for improving our services. 			

Is your library older people friendly?

Older people will only use your library on a regular basis if they feel it meets their needs and expectations.

Here are some hints for conducting an audit of your library. Ideally, you will involve older volunteers in both the development process and in actually carrying out the audit. They will have further ideas about what to assess in the library.

Many of the points below are physical and practical but potential older customers will also consider the welcome and assistance they receive from staff. When you re-arrange the library always consider whether, as a consequence, a new barrier to ease of use might be created.

How accessible is our library?	Where we are now	Where we plan to be in 1 year	Where we are after 1 year
<p>Before you enter the library:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is there a drop-off point for disabled customers with level and good surfaced access to the library? • Is it clear where the entrance to the library is? • Is there good lighting to get to the entrance? • Does the library organise transport for people who because of age or disability cannot get there by themselves? 			
<p>Guiding and notices:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is there clear and large size guiding to the different areas of the library, so no-one is confused? • Is an enquiry or information desk near the entrance and visible? • Are lifts and escalators clearly signposted, with clear instructions inside them and guidance to different floors? • Are toilets clearly signposted? • Are doors clearly marked with Push or Pull? • Are all notices and leaflets in large/clear print and easy to see? 			

ଋଷଋଷଋଷ